This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Gp
11
53.15

Sp 11.53.15

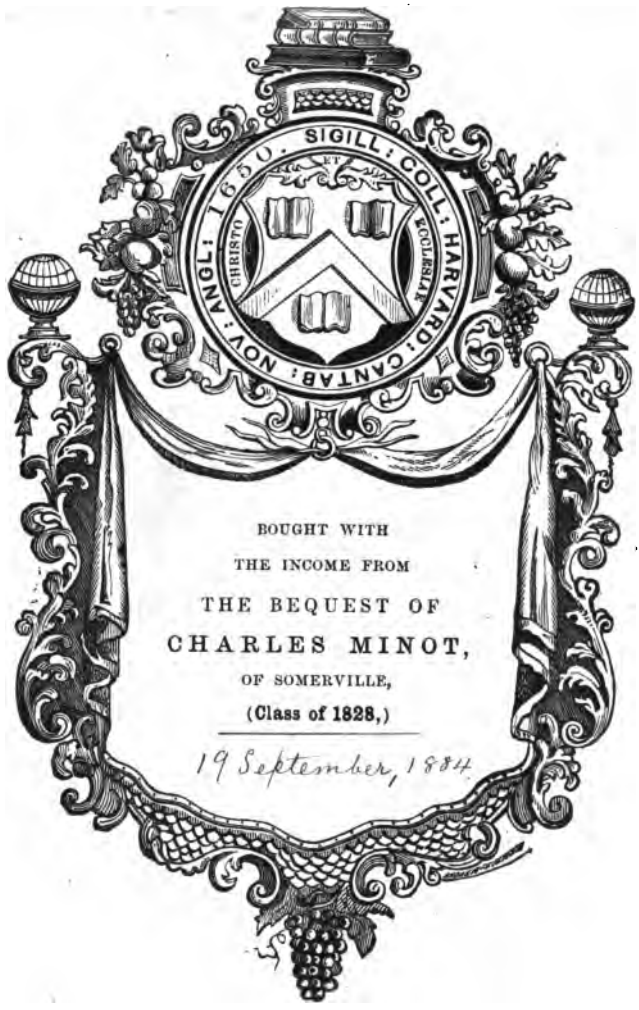

BOUGHT WITH
THE INCOME FROM
THE BEQUEST OF
CHARLES MINOT,
OF SOMERVILLE,
(Class of 1828,)

19 September, 1884

PROLEGOMENA

ad

PAPYRORUM GRAECORUM NOVAM COLLECTIONEM EDENDAM

Ad summos in philosophia honores ab amplissimo philosophorum Vindobonensium ordine rite impetrandos

scripsit

CAROLUS WESSELY

Vindobonensis

Insunt disquisitiones palaeographicae antiquariae diplomaticae metrologicae chronologicae interpretationesque nonnullorum papyrorum.

VINDOBONAE

Sumptibus et typis Caroli Gerold filii

MDCCCLXXXIII.

~~H. 2445~~
~~Arc1148.3~~
Yp 11.53.15
SP 19168
Minot Fund.

Tabula

eorum quae insunt.

pag.

Disquisitio palaeographica 1
Vorliegende Urkunden bezeichnen den terminus ad quem in der Papyruslitteratur.

Disquisitio antiquaria 11
Aegypten in römischer, byzantinischer und arabischer Zeit.

Disquisitio diplomatica 22
Formular der Urkunden und dessen Geschichte.

Disquisitio metrologica 42
Ueber Münzbeschreibungen und Zahlzeichen.

Disquisitio chronologica 48
Verschiedene Indictionen.

Interpretatio instrumenti I 50
» » II 56
Appendix de graecitate 62
Addenda 66
Index 72

Vita.

Natus sum Carolus Franciscus Iosephus Wessely a. d. IV. kal. Iul. a. MDCCCLX Vindobonae patre Antonio, qui architecti munere in uia ferrata imp. Austr. administranda fungebatur, matre Carolina, cuius praematura morte absumptae memoriam pia mente colo. fidem profiteor catholicam. litterarum rudimentis in urbis patriae ludo imbutus per octo annos continuos, inde ab a. h. s. LXX usque ad LXXVIII, gymnasium academiae Theresianeae Vindobonae frequentaui, quod tum directore H. Mitteis, professoribus L. Vielhaber, E. Hermann, C. de Holzinger egregie florebat. ubi quidem magistris uti licuit excellentissimis in primis *E. Hermann*, Ios. Steiner, Iac. Rumpf, Fr. Then aliis. maturitatis testimonium ibidem adeptus autumno anni LXXVIII in academia Vindobonensi antiquarum litterarum studiis operam daturus, cum nomen apud illustrissimi philosophorum ordinis decanum *Carolum Schenkelium* fausto omine professus essem, a rectore magnifico u. d. Henrico Siegel in album academicum relatus sum. in hac litterarum sede scholis interfui, quas habuerunt uiri clarissimi *E. Hoffmann*, *C. Schenkl*, *Th. Gomperz*, *O. Hirschfeld*, *R. Zimmermann*, R. Heinzel, J. Krall, F. Müller, in primis *G. Hartel*, cuius scholas, quas habuit, omnes frequentaui, cui opusculum quoque proposui, quod a. LXXX de *papyro Vindobonensi 21.* et de locis quibusdam tachygraphicis scripseram, postquam seminario philologico, cuius instituti per II annos sodalis ordinarius fui, eximio magistrorum fauore et beneuolentia adscriptus sum. iam insigni eorum, qui praesunt Meletematis Vindobonensibus, *G. Hartelii* et *C. Schenkelii* humanitate factum est, ut secundo statim studiorum academicorum anno absoluto primum opusculum meum typis mandaretur. scripsi deinceps nonnulla de codicibus Plutarcheis edidique papyrum Vindobonensem 31, deinde euangelii fragmenta in papyro scripta, tum uolumen membranaceum s. VI. denique inscriptionem quandam c. r. musei Aegyptiaci.

Iam omnibus uiris, qui studia mea consiliis et exemplo subleuarunt, gratias ago quam maximas, dumque uiuam ueneranda eorum nomina memoria colam piissima.

Scripsi Vindobonae Idibus April. a. LXXXII.

GUILELMO HARTELIO

SACRUM

I.

Nouam collectionem edituri papyrorum ineditorum circumspiciamus primum, cuius aetatis sint papyri usque ad hoc temporis editi aut mihi certe cogniti. [1]) atque antiquissimi, qui adhuc exstant, sunt pp. graeci illi, qui inuenti sunt in regione Serapei, quod erat Memphide antiquissimis temporibus, a Ptolemaeo Glauciae filio Macedone eiusque adfinibus et cognatis scripti. nunc autem conseruantur in bibliothecis et museis aegyptiacis, quae sunt Parisiis, Londini, Lugduni Batani, Romae. quibus proximi accedunt papyri Vindobonenses, qui ad rem spectant Zoidis cuiusdam, unde nomen acceperunt; editi illi autem sunt a Petrettinio in libro cui inscripsit „papyri greco-egizî ed altri greci mommenti“ etc. ... Vindob. 1826 (qui quidem male prouinciam suam administrauit) et ab Amadeo Peyron in libro „papyri greco-egizî di Zoide“. Taurin. 1828. iam habes papyros, qui superant medium saeculum alterum ante Christum natum.

Qui ad causam pertinent Ptolemaei Glauciae filii Macedonis papyri Parisini, editi sunt in libro optimo a W. Brunet de Presle et Aemilio Eggero — quibus quidem uti licuit opusculis Letronnii et Hasii — composito, cui titulus est „Notices et extraits des manuscrits de la bibliothêque impériale tom. XVIII, 2.“ Paris 1865, numeris autem significantur pp. quos supra commemorauimus his 2. 11. 14. 22. 23. 24. 25. 26 .... — 60. anno 1839 A. Forshall in libro, cui inscribitur: „description of the greek papyri in the British museum by ordre of the trustees“ London 1839 et alios papyros, qui Londini conseruantur edidit et eos, qui ad rem spectant Ptolemaei Glauciae filii, qui sunt significati his numeris II—XXVII. eosdem papyros iterum edidit et commentariis inlustrauit Bernardinus Peyron, qui se Amadeo auunculo dignum praestitit, in libro cui inscripsit „Papiri greci del museo Britannico di Londra e della bibliotheca Vaticana“ Torino 1841. papyros quattuor Vaticanos sedecim annos ante B. Peyronem examinauerat uir clarissimus Ang. Mai in l. „catalogo de' papiri Egiziani della bibliotheca Vaticana e notizia più estessa di uno d'essi, con 3 tavole“ Roma 1825 Classicorum auctorum e Vaticanis codicibus editorum collectio T. IV, p. 442. T. V, p. 601. sed in his papyris edendis A. Mai quamquam rei palaeographicae peritissimus, ostendit eum, qui mediae aetatis scripturam uel optime nouerit, nondum

[1]) cf. Reuvens table des Papyrus grecs ad calcem libri Lettres à Mr. Letronne (Atlas) Leyde 1830.

ad inplicatam illam papyrorum scripturam explicandam et intellegendam idoneum esse. omnium autem peritissimum papyrorum graecorum scripturae contortae et difficillimae, equidem Conradum Leemans esse putauerim, qui in libro optimo, cui titulus est papyri graeci musei antiquarii publici Lugduni Batani a. 1843 papyros eos, qui fuerant Ptolemaei filii Glauciae, nunc autem Lugduni conseruantur, edidit litteris significatos his: B, C, D, E, S, T. adhuc fortasse in museis papyri, qui ad hanc rem spectant, nondum editi latent; id quod facile concluseris respecto papyro illo, quem paucis ante annis edidit M. H. Weil in libro, cui inscripsit: Nouveaux fragments d'Euripide et d'autres poètes grecs Paris 1879.

Forte fortuna accidit, ut multos eosque egregios habeamus papyros, qui tempore proximi sunt ab iis, quos modo enumerauimus, dico papyros, qui ad causam pertinent Choachytarum.[2]) anno enim 1820 Arabes chartas plurimas in uico prope Thebas sito cum graece tum demotice scriptas inuenerunt, quibus inuentis ad scripturam aegyptiacam demoticam explicandam et inuestigandam materia et ansa data est, in qua re egregie meruerunt Henricus de Brugsch Bey et Eugenius Revillout, qui nunc quidem est dux atque signifer in papyris demoticis legendis atque explicandis.

Sed iam ad graecos reuertamur, quorum editi sunt hi

1. Taurinenses musei Aegyptii ab Amadeo Peyrone in libro egregio, cui titulus est papyri graeci R. Taurinensis musei Aegyptii 1826—1827 inserto memoriis R. Academiae Taurinensis tom. 29, 2 (1825), p. 70 ss., tom. 31, 2 (1827), p. 9 ss., tom. 33, 2 (1829), p. 1—80.

2. Parisini cf. Not. et Extr. n. 5 (Brugsch H. manuscrit bilingue sur pap. en écriture démoticque et en grecque cursive lettre à M. de Rougé. Berolin., Paris., Lond. a. 1850) 6. 7. 8. 9. 14. 15. (cf. Taurin. 1.) 15 bis 16.

3. Londinenses cf. Forshall l. c. n. I, XXVIII, XXIX, XXXI—XXXIX.

4. Lugdunenses cf. Leemans l. c. n. F—R. Boeckh in Actis Academiae R. Berolin. a. 1821, kleine Schr. V, 205.

5. Vindobonensis no. 26 insignitus, quem in museo C. R. aegyptiaco conseruatum edidi in Meletematum Vindobonensium (Wiener Studien) vol. III, p. 4 s.

6. Berolinenses editi a Droyseno in M. Rh. V. S. III, 481 s. et a Buttmanno in Actis Acad. Berol. a. 1824.

---

[2]) nam haec est uocabuli forma legitima, dum alii u. d. Cholchytas nominent uiros illos ἐνταφιαστάς, quos franco-gallice dixeris entrepreneurs des pompes funèbres; cf. Brugsch Zeitschr. der deutsch-morgenld. Gesellsch. Bd. IV, 100; Notices et Extraits 18, 2, p. 380.

Proximi accedunt his papyris papyrus Lugdunensis Leemansii A., Londinenses XLI (XLII).

Iam enumeratis his papyris, quorum illi (Ptolemaei dico) sunt ex superiore, hi (Choachytarum dico) ex inferiore Aegypto, facile intellegimus, inde ab ineunte saeculo p. C. n. II usque ad s. I iniens per C igitur annos papyros tamquam per annos singulos sese excipientes persequi nos posse. quae cum ita sint, eo magis dolendum est, quod ex saeculis iis, quae I a. C. n. s. secuntur, admodum pauci papyri ad nostram memoriam peruenerunt.

Ad annum p. C. n. 138 Antonini annum I referendi sunt papyri Parisini numeris 19 et 19 bis insigniti, quibus nomen thema genethliacum inscribitur. anno p. C. n. 154 papyrus Parisinus numero 17 insignitus anno scilicet XVII Antonini Pii imperantis scriptus est. pp. Parisinus no. 68 insignitus et pp. Musei Brit. XLIIIus pertinent ad causam Iudaeorum Alexandrinorum, qui tempore imperatorum Romanorum seditionem fecerant. sed ipsum annum, quo papyri illi scripti essent, non contigit elicere. anno p. C. n. 233 imperatoris Alexandri Seueri XII pap. Parisinus 69 scriptus est. succedit papyrus a doctore Thoma Young in libro, cui inscripsit Hieroglyphica (graecus 46), publicatus, qui quidem anno 355 scriptus est Constantio regnante; inest autem indictionum cycli prima quae nunc exstat mentio. papyrum anno p. C. n. 302 exaratum, qui Socharei, quod Arabes Saqqâra dicunt, anno 1870 inuentus est, edidit Aemilius Egger (note sur un papyrus grec inédit Révue archéologique XXIII, 1872, p. 137, Planche IV. V.). pertinent autem ad Romanorum aetatem etiam papyri illi Berolini et Lipsiae conseruati, quos edidit Parthey a. 1865 (in Actis Academ. Berolin. p. 109—180 [Zauberpapyri] et in Sitzungsberichte der Berlin. Akad. 1865, p. 423—429) cf. Nuove Memorie del instituto archeologico II, p. 438—462. [3])

Sed iam paululum quaeso subsistamus. primo statim adspectu per longum tempus, ab ineunte dico saeculo ante C. n. I usque ad medium saeculum post C. n. II., igitur per CCL annos, papyrorum intermitti seriem intellegimus. quae cum ita sint, summo equidem gaudio amplexus sum papyrum ineditum Vindobonensem anno post Christum natum cc. 8 scriptum, cuius ego notitiam debeo egregiae humanitati uiri doctissimi E. de Bergmann musei aegyptiaci Vindobonensis illustrissimi custodis. quem quidem papyrum primo quoque tempore, si quidem res permittant, edere me posse spero. [4]) unum mihi liceat addere. etenim a multis uiris doctis iam notata est Arabum papyros inuenientium amentia et barba-

[3]) adde uolumina Hyperidea cf. Hyperidis orationes ed. Fr. Blass. Lips. (Teubn.) 1881, p. XVII ss.

[4]) iam editus est in Melet. Vindob. (Wiener Studien) IV, 2, p. 178 sq.

ries, qua lucri exigui causa in papyros saeuiunt dilacerantes atque discerpentes singulas chartas discerptas distrahentes atque dissipantes. quid, quod ante centum fere annos eo usque amentiae processerunt, ut chartas odoris causa comburerent? cf. Schow charta papyracea p. IV. Volney voyage d'Egypte (1783) ch. XIX.: „il n'y a pas trois ans qu'on déterra près de Damiât plus de cent volumes en langue inconnue. Ils furent incontinent brûlés sur la décision des chaïks du Kaïre“. atque ego saepius indolui, quod ex centuria papyrorum ante hos fere C annos prope urbem Damiatam inuenta, una tantummodo charta a Nicol. Schow edita (charta papyracea saeculi III musei Borgiani Velitris, Romae 1788) seruata est, reliquis combustis. quae chartae cum saeculi III. p. C. n. essent, notitia papyrorum tertii saeculi deficiente nunc quidem nobis gratissimae essent. sed haec hactenus.

Duas iam greges atque familias papyrorum perlustrauimus, alteram uberrimam, alteram tenuem atque exiguam. quibus perlustratis ad tertiam accedamus tractandam. anno enim 1842 Berolini editi sunt papyri II, qui fuerant Aurelii cuiusdam Pachymii porphyropolae s. VI/VII, a Guil. Adolpho Schmidt in libro cui inscripsit: „die Papyrusurkunden der königlichen Bibliothek zu Berlin“, qui longe aliud quam papyri saeculi II ante Christum natum scripturae genus prae se ferunt. iam Schmidtius in libro commemorato papyros, qui saeculis VI et VII. p. C. n. in superiore Aegypto scripti sunt, optime edidit atque amplissimis commentariis inlustrauit. eiusdem familiae sunt papp. Parisini insigniti numeris 20, 21, 21 bis, 21 ter, Papyrus Jomard. denique pap. musei Britannici numero XLIV insignitus et papyrus, qui dicitur chymicus, Lugdunensis psalteriumque Britannicum addendi sunt.

En habes notitiam trium illorum generum papyrorum, qui nobis conseruati sunt (nouem saeculorum)

I papyri scripti aetate Ptolemaeorum (inde a s. II a. C. n.)

II papyri scripti aetate Romanorum

III papyri scripti aetate imperii Byzantini et Arabum Aegyptum occupantium. (s. VII.)

Equidem, qui iam per aliquot annos papyris graecis operam dedi, prouinciae meae finibus arte circumscribendae terminos circumspexi. iam terminum, a quo proficiscerer, cum habere uiderer papyris Ptolemaei Glauciae filii fortunae casu egregio ad nostram usque aetatem conseruatis, papyris illis Aurelii Pachymii alterum prouinciae finem terminari equidem, quotiescumque rem mecum deliberaui, praefracte negaui. multa enim erant, quae contra dicebant.

Ac iam primum habemus papyrum anni 730 p. C. n. in museo Aegyptiaco Boulaq conseruatum, qui cum alia tum titulum graecum ex-

hibet ab Aemilio Eggero in diarii, cui nomen est Révue archéolog. vol. XXIII, 1872, I, p. 147 publicatum

ἐγράφη μενὶ sic παϋνὶ ἰνδ(ικτιῶνι) τρίτῃ
ἐπὶ Μααμὲτ Ἀμιρᾶ εὐκλ. ἀμιρᾶ τῆς

(cf. Loth in Gardthauseni Pal. Gr. p. 34) παγαρχίας (peruerse exhibet Eggerus l. c. formam πασαρχιας Revillout παταρχίας)

Ἑρμώνθεως καὶ Χαὴλ υἱὸς Ψμὼλ λαμπρο-
τάτου διοικητοῦ ἀπὸ κάστρον sic Μεμνονίων sic
ἔτους Διοκλη̄ βασιλευς sic ῡν̄ᾱ καὶ ἔτους
Σαρακοινον sic ρ̄ῑᾱ.

Ante annum 1880 cogniti erant duo papyri Arabum lingua scripti cf. Palaeographical Society Oriental Ser. n. V. Mélanges d'archéologie égyptienne et assyrienne 1874 p. 199 Pap. XIV. insignem autem locum de papyro Aegyptiaco posterioris aetatis, quem ab aliis haud iure neglectum esse uideo, inueni in schol. Basilic. lib. XXII, p. 94. [5]) οἶμαι νομοθετεῖν ... ὅτι ὀφείλουσι τὰ συμβόλαια ἐν ξυλοχαρτίοις (i. e. papyris) γράφεσθαι· ἐν γὰρ αὐτοῖς μόνοις εὑρίσκονται τὰ πρωτόκολλα [de qua re cf. Corp. Iur. ciu. Nov. XLIV, c. 2. .... τοὺς συμβολαιογράφους μὴ εἰς ἕτερον χάρτην καθαρὸν γράφειν συμβόλαιον, πλὴν εἰ μὴ εἰς ἐκεῖνον, ὃς προκείμενον τὸ καλούμενον πρωτόκολλον ἔχοι.] .... ἐνταῦθα ὁ βασιλεὺς νομοθετεῖ μὴ ἐν ἑτέρῳ χάρτῃ γράφεσθαι τὰ συμβόλαια ἀλλ' ἐν τῷ λεγομένῳ ξυλοχαρτίῳ· τοῦτο γὰρ θέλων εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν εἰς ξυλοχαρτίον, εἶπεν· εἰς ἐκεῖνον, ὃς ἔχει πρωτόκολλον· οὐδεὶς δὲ ἕτερος ἔχει τοῦτο χάρτης, εἰ μὴ ὁ ξυλώδης· τοῦτο δὲ οἶμαι ἐνομοθέτησεν διὰ τὸ εἰ ἔμπλαστόν τι ἐν τούτοις γένηται εὖ ἐξέλεγκτον εἶναι, (p. 95) ἐπειδὴ ἔν τισι τόποις οὐκ εἰσὶν ξυλώδεις χάρται, δίδωσιν ἄδειαν καὶ ἐν ἑτέροις τὰ συμβόλαια γράφεσθαι· κἂν γοῦν ξυλοχαρτίον εἴη τὸ συμβόλαιον, μὴ μέντοι γε ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ αὐτῷ τοιαῦτα γεγραμμένα ἀνίσχυρόν ἐστι. quae cum ita sint, ego iam dudum speraui fore, ut fausto quodam euentu fortunae nouis papyris inuentis prouinciae tamquam alter terminus detur. neque uero spes me fefellit; opinione enim citius factum est, ut mihi facultas daretur nouas chartarum collectiones saeculi VI[i] saeculorumque quae secuntur inspiciendi.

Mense enim Augusto anni praeteriti 1881[i] insigni et egregia professoris **Guil. Hartelii** magistri dilectissimi beneuolentia et fauore collectionem papyrorum nouam aegyptiacorum inspiciendi facultas data est. atque primo statim adspectu intellexi papyros pertinere ad genus tertium, quod supra statuimus. his igitur papyris, quos B littera significaui, inspiciendis delineandis describendis dum studium atque operam impendi,

---

[5]) p. 513 Heimbach, qui l. 9 addito τόν scripsit ἔχει τοῦτον τὸν χάρτην.

litteris datis a magistro dilectissimo de altera collectione certior factus sum, qua ut mihi liceret uti, magister doctissimus idem intercesserat. atque hos papyros C littera significaui. quid quod uir ille egregius mensis Nouembris die XVII litteris datis mecum communicauit se intercedente tertiam papyrorum atque membranarum collectionem uberrimam ad usum meum patere? atque huius collectionis, cuius partes D E F litteris significaui, papyrum quem continere intellexi euangelii fragmenta pretiosissima mense Decembri a. 1881 accuratius tractaui in Meletematum Vindobonensium uol. IIII°. iam cum tanta chartarum caterua mihi uti licuisset, factum est, ut papyris singulis inter se conlatis et scripturae et compendiorum aliarumque rerum notitiam intimam adeptus et locos difficillimos superarem et lacunas multas explerem. adde quod intercedente magistro dilectissimo otio et commoditate summa fructus sum; tot tantisque beneficiis scito me cumulatum esse.

Iam agedum primum describamus materiam chartarum ipsarum. atque de papyri uariis generibus locus exstat insignis in Plinii nat. hist. libri XII cap. 12° qui quidem enumerat has chartas Hieraticam siue Augusti, deinde Liuianam, secuntur hieratica, amphitheatrica, Fanniana, Saitica, Taeneotica, emporetica cf. Guilandini M. papyrus hoc est commentarius in tria C. Plinii majoris (sic) de papyro capita access. H. Mercurialis repugnantia, qua pro Galeno strenue pugnatur item Guilandini assertio sententiae in Galen.... Venet. 1572 — Dureau de la Malle sur le papyrus Mémoires de l'Académie des inscript. uol. XIX Ritschl die Alexandrinische Bibliothek (= Opuscula I) pag. 128 ss. Blümner H. Technologie und Terminologie der Gewerbe und Künste bei Griechen und Römern, Lpz. 1875 I S. 308. G. Seyffarth über das Papier der Alten nach Plinius und der Papyrusstaude im botanischen Garten zu Leipzig Serapeum III 1842 S. 33 ff. Cesare Paoli del papiro... Florenz 1878 Wattenbach, Schriftwesen[2] p. 80 ss. Gardthausen Gr. Pal. p. 33 ss. [6]).

Atque nos uaria papyrorum genera uidimus. ac iam primum chartae genus tenuissimae pulcherrimaeque luteo ut ita dicam colore (c. g. F. 2) deinde chartam eiusdem fabricae colore badio spadiceue insignem, qui color medius est inter fuscum et rubrum. sunt quoque chartae quae tamquam genus mixtum ex utroque praebent (e. g. papyrus Aurelii Minae). tria haec genera optime aetatem tulerunt, nisi quod alterum ob nimiam elegantiam et tenuitatem facillime frangi potuit. superfigies autem tam est polita, ut facillime nunc quoque in chartis huius generis scribi posse contendam; quid, quod litteras uidi tam tenues, ut duae $1^{us\ mmi}$ spatium

[6]) re absoluta liber amplissimus, quo alio loco utar, Theodori Birt, c. i. das antike Buchwesen, Berl. 1882 accessit. cf. quae scripsi in Wien. Stud. IV. 2. p. 223 sq.

obtineant? contrarium est genus rude quoddam inconditum impolitum. aridum manu tenere folium tibi uideris. ac sane litterae exaratae sunt $2^1/_2{}^{cm}$ longae, id quod facere debuit is, qui in tali scribebat materia. huius generis papyri fragmentum ego manibus uersaui 45^{cm} latum. tertium genus frequentissimum tamquam medium obtinet locum; sunt chartae miserrimae quae lacunis scatent, quarum partes superiores scripturam exaratam ferentes discesserunt ab inferioribus. addo quod in iisdem ne ipsum quidem atramentum temporis iniurias ferre potuit, quod pleraeque chartae conglutinatae (κεκολλημέναι) consumpto glutine in medio sunt scissae. haec quae modo enumerauimus cum temporum iniuriae sint tribuenda, multo plura, ne dicam plurima ab hominibus barbaris peccata sunt in testes hos antiquitatis, omnium, qui exstant, fragilissimos imbecillos inermes. etenim lapides inscripti ut ita dicam firmitate cum sese tutentur, forma insigni statuae, mira figura aedificia, pretio pulchritudineque codices manu scripti — quid uero dicam de charta papyracea, in quam cum ante hos C annos propter superstitionem flamma et igni saeuitum sit, nunc uero cultro et forfice propter lucrum exiguum? equidem in tanta multitudine papyrorum perpaucos inuenio integros et saluos, cum reliqui in fragmenta minima sint discerpti. quae quamquam ita se habent, eis negari non potest multas res nouas ad nostram memoriam tradi. Aegypti status, qui erat inde a VI p. C. n. saeculo fere incognitus est tenebrisque obliuionis obrutus; papyris autem meis res alia fit; homines tamquam uiui praesentes ante oculos nostros res suas agunt. ac sane uidemus tamquam oculis dignitates muneribus fungentes, homines ementes, collocantes, pecunias accipientes, acceptas notantes; tota regio, qualis tum erat, urbes, uici, urbium plateae portaeque emergunt ex obliuione tot saeculorum.

Restat, ut agamus de atramento et de scriptura. atque atramentum ex fuligone compositum esse, quamquam non est quod moneam, tamen miros nos habere debet, quod atramentum id genus ad scripturam in chartis pergamenis exarandam adhibitum est. cuius rei contrarium etsi casu non fit in graecis, fit tamen in copticis papyris. saepissime autem atramentum in charta non haesit; qua ex re cum plurimi laborent papyri, nonnumquam ex uolis ac uestigiis ut dicunt litterarum lectiones eliciendae sunt.

Iam animus nos fert ad alteram rem tractandam, dico scripturam. atque in hac re altius repetamus oportet. iam primum Gardthausen Pal. Gr. p. 171 cf. Beiträge zur griech. Pal. I p. 4. in opinionem incidit, quae quidem quamquam recte se habet, tamen aliquantum corrigi debet. deinde celeberrimi Wattenbachii opinionem (Anleitung^2 p. 27), qui quidem statuit scripturam codicum medii aeui, quae minuscula uocatur, nequaquam cohaerere cum scriptura ea, quam dicunt cursiuam, — quam

sententiam u. d. Gardthausen (Pal. Gr. p. 173) iam merito notauit et perstrinxit — refellendam totam et repudiandam esse putauerim.

Atque Gardthausen profectus est a Letronnii uerbis his: l'écriture de ce papyrus — inquit ille in litteris quas dedit domino Passalacquae Parisiis a. 1826 nunc insertis libro c. i. Notices et Extraits XVIII, 2 p. 400/1 — se rapproche beaucoup à celle que j'ai appelée *cursive posée* (Recherches pour servir à l'histoire de l'Egypte pg. 13) pour la distinguer de la *cursive expédiée* moins lisible, imployée dans un grand nombre d'autres papyrus, notamment dans ceux, qui ont été déchiffrés et publiés par MM. A. Boeckh et Buttmann. quaeritur igitur, quod scripturae genus significauerit u. d. Letronnius. iam ad hanc rem peruestigandam disciplinae morumque Letronnii diuersitatem per singulos uitae annos persecutus intellexisse mihi uideor Letronnium, cum illa, quae paulo ante adtuli, scripserit, scripturam illam in animo non habuisse quam prae se ferunt papyri saec. VI et VII p. C. n., dico Parisinos XX et XXI (XXI bis XXIter Berolinenses Schmidtii), quorum Letronnium anno 1832 notitiam habuisse constat respecto libro, cui inscripsit Matériaux pour servir à l'histoire du christianisme en Égypte en Nubie et en Abessynie Paris 1832 p. 101 sq. anno autem 1842 Letronnius per A. Schmidtium accepit papyros duos Berolinenses eiusdem aetatis esse cf. Schmidt. l. c. p. 397. iam uero papyros Parisinos reliquos eiusdem familiae non uidetur inspexisse Letronnius, quippe qui editoribus libri illius pretiosissimi Notices et Extraits 18,2 tum demum ad examinandum oblati sint, cum liber ipse iam typis mandabatur. quae cum ita sint, Letronnium uideo loco illo, quem supra adtuli, in animo habuisse scripturae genera duo, quae ille inuenit adhibita in papyris saeculi II ineuntisque s. I a. C. n. alterum quod litteras exhibet, quae ligando inter se nondum sunt distractae et deformatae, alterum, quod uel celerrime scribenti commodum est. iam utriusque generis exempla adferam, atque priori generi adscribo papyrum Parisinum X. (cf. Letronnii Récompense promise à qui découvrira ou raménera un ésclave fugitif; Wattenbach Schrifttafeln I 3) XXXIII. XXXIV. XXXVII. XXXIX. L. LXII. LXIV. Leidensem E Lond. V. alterius generis est pap. Paris. V, XV bis, XL, XLI Leidens. N, M Lond. VIII. Berolinenses Droyseni; conferatis papyrum Vindobonensem XXVI cuius uerba Ἡρακλείδης ὁ παρ' Ἀμμωνίου scripta sunt generis illius litteris, uerba Ἀπολλώνιος οἰκίας (lin. 2.) οἰκίαι, ἀπὸ λιβός, πάντων, κατὰ τὴν (lin. 3.) Ψένχωνσις Μεντεμὴς Πάνας (lin. 4.) ἑξακοσίας, εἰρ. τρ. (lin. 5.) litteris exarata sunt sane expeditissimis.

Letronnii autem auctoritate abusus esse uidetur Gardthausen. sed iam nostram opinionem exponamus. dixi Letronnium haud ita multos inspexisse papyros quam quot nunc exstant, id quod ei condonandum esse

quis est, qui neget? neque ille cum scriberet ea, de quibus disputauimus, scripturae genera omnia, quae in papyris inueniuntur, significare atque proponere uoluit; id quod supra demonstrauimus. nunc autem nos, plus quadringentis papyris papyrorumue imaginibus accurate descriptis delineatis perlectis, postquam per aliquot temporis rem animo deliberauimus, in papyris, qui sunt inde a saeculo ante Christum natum ineunte II usque ad exiens saeculum post Christum natum septimum, nouem igitur saeculorum, multo plura scripturae genera inuenimus, quae quidem in hac tabula propono

A

litterae unciales

α.	β.
litterae unciales antiquissimae papyris propriae; exempla: Ilias Bankesiana pap. Herculanenses. litteris unc. ligatis exstitit scriptura	litterae unciales ad exemplum litterarum uncialium codicum antiquissimorum membranaceorum exaratae. exempla exstant in pp. meis.

genus B.

B

litterae cursiuae

α.	β.
quae ab uncialibus propiores stant	expeditae
I . . . . . aetatis Ptolemaeorum	
exempla: pp. Parisin. X	pap. Leidensis N
II . . . . . aetatis Romanorum	
papyri Paris. LXIX partes plurimae (partes papyri Alcmanis Paris. LXXI qui est aetatis Rom. cf. Blass Herm. XIII)	pap. Vindob. XXXI pap. Parisin. XVII pap. Socharensis Eggeri pap. Youngii 46.
III . . . . . aetatis Byzant. et Arab.	
α) subscriptio Callinici in pp. Berolin.	α) pp. Berolin. I } papyri Parisini saec. VI/VII
β) pap. meus Pauli Hypurgi	β) pap. meus Philoxeni

cuius scriptura simillima est scripturae tetraeuangelii Uspenskyensis exarati litteris minusculis **C.**

Quamuis scriptura suam per naturam non tam certis finibus in certa quaedam genera eaque temporibus separata distribui possit, quam res aliae, quae hominum uoluntate et legibus moderantur, tamen tanta est diuersitas inter scripturae cursiuae genus III et I, ut medio nos genere carere posse praefracte negauerim. quamquam de sententia mea plura peculiari libello debebam dicere — haec enim praefando quasi delibare placuit — tamen pro certo habeo, eum qui papyrorum quos modo significaui scripturam recte nouerit, mecum facturum esse. inueni igitur uncialem scripturam adhibitam eam, quae exstat in codicibus membranaceis antiquissimis illis sacrae scripturae Sinaitico, Alexandrino, Vaticano, Ephraemi Syri deinde Dioscoridis Vindobonensi aliis. scripturae hoc genus equidem putauerim exstitisse tum cum et philologorum studiis et Christianorum religione, qua in conseruanda pristina sinceritate sacrae scripturae usi sunt, factum est, ut maxima diligentia in singulas litteras exarandas collata, ansa corruptelae data uitaretur (id quod res ipsa fert). uides Iliadem Bankesianam, Hyperidis orationes, Homeri fragmenta Parisina et nitidissime et pulcherrime esse exarata. nonne in primis codices sacrae scripturae, in qua ab Origene artem criticam esse factitatam nemo nescit, litteris uncialibus sunt exarati? quae cum ita sint, equidem scripturae genus hoc unciale (β.) exstitisse putauerim circiter saeculo p. C. n. III tum, cum et Christiani ad conseruandam pristinam sinceritatem scripturae sacrae N.[i] T.[i] animum aduerterunt, et chartae pergamenae usus peruulgatus est (cf. Euseb. uita Const. Magni 4, 36/7) et gallarum gummeosque — ut uerbis utar Martiani Capellae (III 225) — commixtionis (cf. Graux Ch. Rév. de phil. 1880 „encre metallique“).

Maxima autem pars papyrorum meorum exarata est eadem scriptura, qua papyrus Berolin. I; sed papyri quoque Pauli hypurgi sat multi exstant similes.

Mira autem pulchritudine sunt papyri fragmenta Philoxeni (C XVIII D 13), quibus semel inspectis Wattenbachii sententiam, quam paulo supra commemorauimus (Anleitung[2] S. 27), totam corruere, Gardthauseni (P. Gr. pg. 173) autem recte se habere intellegitur.

II.

His instrumentis cum deducamur in aetatem Byzantinam, quae in Romanae locum successit, ex institutionibus publicis in primis ea debemus tractare, quae ad intellegendos locos plurimos necessaria sunt. egerunt uero de his rebus:

Vargès M. dissertatio de statu Aegypti prouinciae Romanae I et II post Christum natum seculis (sic) Gottingae 1842; Beiträge zur Verfassung des Römischen Reiches mit besonderer Rücksicht auf d. Periode von Constantin bis auf Justinian *v. Emil Kuhn* Lpzg. 1849, 8°; *M. Sam. Sharpe* history of Egypt under the Ptolemies and the Romans London 1842; *C. I. G. III p. 309*; *Rudorff* in Musei Rhenani V. S. vol. II; *Letronne* Matériaux pour servir à l'histoire du christianisme en Égypte Paris 1832; *Tassos Nerutzos* in Athenaei (Ἀθήναιον) uoll. II et III; Adde Pap. *Parisin. 69*; *Pap. Eggeri* Socharensem; Pap. Vindobonensem *N. 31* ineditum, quibus nemo hucusque usus est in hac re tractanda.

Atque Aegypti princeps, ut in medias res feramur, per saecula III fuit Augustalis ille praefectus (siue Augustalis mere dictus), quem Graeci appellabant aut ἄρχοντα[7]), ἔπαρχον, ὕπαρχον, ἡγεμόνα Αἰγύπτου aut quia Alexandriae sedem habebat, ἐπίτροπον Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς χώρας; de praefecto Augustali cum nihil commemoretur in instrumentis meis, paucis agam. praeerat igitur et rei militari et ciuili prouinciam ex suo arbitrio gubernans per edicta, quorum II supersunt lapidibus incisa C. I. G. III. 4956. 4957. atque tertii edicti fragmenta pap. Vindob. 31[8]) uidetur continere. ceterum edicta peruulganda curauerunt strategi. magis magisque inminutam esse praefecti augustalis potestatem per saecula ea, quae sequebantur, constat.

Aegyptus antiquitus diuisa erat in partes tres Thebaidem dico, Heptanomin, Aegyptum inferiorem, quarum prouinciarum administratio penes epistrategos erat; qui quidem magistratus, a regibus Ptolemaeis institutus, a Romanis seruata memoria receptus est. fuit autem Romanorum aetate magistratus ciuilis imperio militari sedemque habebat in capite prouinciae. sub dispositione epistrategi erant praefecti singulis nomis — qui magistratus erat mere ciuilis — strategi, qui nomis praesidebant. atque nomen strategorum, receptum a Ptolemaeorum aetate,

[7]) Iustiniani denique temporibus quid fuerit ἄρχων Αἰγύπτου intellegimus ex Nov. VIII §. 35, 36, 37 Edictum XIII c. 1.

[8]) v. Wiener Studien IV. p. 191.

nequaquam significabat magistratum militarem, imperio militari omni abrogato. in tres annos strategiae munus, quod potius oneris loco quam honoris habebatur, quippe quod inter χωρικὰς λειτουργίας referretur, a praefecto nomi hominibus Graecis Aegyptiisque indigenis delatum est atque demandatum. Franzius in C. I. G. respectis inscriptionibus numeris 4723, 5069 insignitis »exercebat, inquit, strategus iurisdictionem de rebus minus grauibus; prouidebat omnia, quae necessaria uidebantur ad publicam securitatem statumque ordinatum conseruandum, praeerat uectigalibus tributisque intra nomum exigendis«. strategum certo atque constituto tempore iuri dicundo uacauisse (σχολάσας), accepimus ex pap. Par. 69. Aurelius enim Leontas uariis hominibus ad tabularium (λογιστήριον) uenientibus (τοῖς διαφέρουσι) potestatem sui fecit; testificandi causa, libello suum nomen subscripsit. etenim noli obliuisci strategiam inter χωρικὰς λειτουργίας esse relatam. subiecti fuisse uidentur stratego:

a) τοπάρχαι, qui oppidis uicisue praepositi esse uidentur cf. C. I. G. n. 4976, inferiores erant magistratus eodem modo, quo

b) ἐπιμεληταί C. I. G. 4684, 4684 b; quos quidem ex instrumentis meis intellego singulis urbibus praefectos fuisse cf.

D 1.: Θεοδώρῳ τῷ λαμπροτάτῳ ἐπιμελη[τῇ] τῆς αὐτῆς πόλεως

D 91.: ἐπιμελητὴς τῆς Ἀρσινοϊτων πόλεως.

c) κωμογραμματέων et τοπογραμματέων et χωρογραμματέων munus non satis potest perspici. cf. F 1. γραμματέων τῶν χωρίων cf. etiam Inscr. Eggeri in Rév. archéol. XXIII pg. 146.

d) de oeconomis accipimus nonnulla ex pap. Eggeri Socharensi, qui haec exhibet:

Αὐρηλίῳ Διδύμῳ τῷ καὶ Λογαδίῳ στρατηγῷ...
παρὰ Αὐρηλιωννᾶ (sic apographi apices lego, Ἀφηλιωννᾶ Egger)
Ἁρμοῦτος Ἀμμωνᾶ
καὶ... (est nomen proprium)
οἰκο]νόμω¯ (= ων; -ου Egger). Ἐπιζητοῦντί σοι τὸ κατ' ἄνδρα
τῆς γενομένης ἐκλήψεως τοῦ
τῆς ἡμετέρας κώμη[ς γε]νήματος κ... [ἀκολούθως
τοῖς κελευσθεῖσι (= κελευσθεῖσι) ἐπιδίδομέν σοι ἵν' εἰδέναι ἔχοις.

e) addo ἀμφοδάρχας[9]); in pp. enim F 30 haec exstant: Σύ]μμαχος υἱὸς Φοιβάμμωνος ἀμφ[οδάρχης. etenim aliter lacunam non possumus explere; si domicilii locus indicaretur dicendum erat ἀπὸ τοῦ ἀμφόδου uel ἐπ' ἀμφόδου cf. Pp. C XVI ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως ἀπὸ ἀμφ[όδου] C VI ἀπό ἀμφόδ[ου B I D 42 ἀπὸ ἀμφ παρεμβολῆς C XVII a ἀπὸ ἀμ[φό]δου Ὀλυμπίου Θεάτρου C XX ἀπὸ ἄμφ Ὠλυμπίου D 79 ἀπὸ ἀμφόδου M... C XXI ἀπο τῆς αὐτῆς πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου Κλεοπατρίου C XV ἐπ' ἀμφόδου

[9]) v. Stephani thesaurum s. v.

ἱερῶν Σίγνων E 27 E 4 ἀπὸ ἀμφόδου. amphodarchae cum simili munere atque ἐπιμεληταί fungerentur, stratego, ut uidetur, erant subiecti. — Κωμογραμματεῖς autem et τοπογραμματεῖς et γραμματεῖς βασιλικοί contra scribebant rationes censuales magistratuum, qui tributis impertiendis exigendisque praeerant, eclogistarum dico, uel — quae erant nomina aetate Christiana — peraequatorum, tabulariorum, exactorum, susceptorum (cf. C. 4957 et Franzium). tabulae significatio ab Arabibus quoque recepta est. tabularii autem erant 1) et publici cf. Gothofredum ad libr. Cod. Theod. VIII lit. 2 — cf. Cod. Theod. lib. VII, lit. 2, L. 13, tit. 8, lib. XII, tit. 6, lib. XIII, tit. 6. — 2) et fisco obnoxii publicas rationes chartasque sacrarum largitionum posterioris aetatis tractantes cf. Gothofred. paratitl. ad titl. Theod. Cod. de numerariis VIII 1 Iust. Cod. eod. XII 50. iam intellegimus, quid significent uerba quae exstant in pap. E 99 r εἰς τὸ τάβλον ἀπ̣ὸ̣ κέρ(ματος) κερ(ατίων) κβ′ κ(εράτια) ε′.

Nomina strategorum noua sunt haec:

Αὐρήλιος Λεοντᾶς pp. Paris. LXIX anni p. C. n. 233

Αὐρήλιος Διονυσόδωρος pp. Paris. LXIX a. 233

Αὐρήλιος Δίδυμος ὁ καὶ Λογάδιος pp. Eggeri Soch. a. p. C. n. 302.

Zenonem (a. 8 p. C. n.) quendam qui in pp. Vindobon. 31 commemoratur, fuisse strategum apparet eo, quod edictum siue πρόσταγμα quoddam ei mandatur. atque respectis C. I. G. n. 4956 et 4957 Augustales strategis edicta peruulganda tradidisse intellegitur. in eodem papyro commemoratur:

Ἡ(ρώδης?) Πρεῖσκος (col. III[1]) ὁ στρατηγήσας

accedunt Αὐρήλιος Γερόντιος υἱὸς ἄπα Ολ. . .

[λινη]φ(ίκ)ος Κυρί[λλου τοῦ] ἐνδοξοτάτου στρατηγοῦ D 42 a p. C. n. 608

. . . . τοῦ ἐνδοξ στρ υἱος τοῦ μακ[αρίου . . D 59

Φλ. Μην[ᾶ τ]ῷ ἐνδοξοτ[άτ]ῳ στρατηγῷ καὶ

παγάρχῳ τῆς Ἀρσινοϊτων π. καὶ

Θεοδοσιουπολιτῶν C XXI.

Iam de agoranomo, quem nostrates dixerint „Sensal“, pauca nobis dicenda sunt; qui magistratus a Ptolemaeis institutus deinde a Romanis receptus cum summi fuerit momenti, hominibus natu Romanis tantummodo ex coniectura Franzii traditus esse uidetur. quam coniecturam recte se habere uideo eo quod nomina agoranomorum non occurrunt, nisi Romana

RUFILII NIGRI (a. p. C. n. 154): Pp. Par. XVII

TIBERII IULII ALEXANDRI (a. p. C. n. 158): T. Nerutsos

l. c. p. 36. Τιβ. Ιουλιος Αλεξανδρος τεναμενος [sic] επαρχος επειρης α′ (quae erat regio Alexandriae urbis) των αγορανομι[sic]κοτων.

Strategi uice nonnumquam fungebatur scriba regius (βασιλικὸς γραμ-

ματεύς), cui subiecti erant κωμογραμματεῖς et τοπογραμματεῖς; administrabat ille fortasse ἐκφόρια illa βασιλικά, quae in pap. Vindob. 31 commemorantur.

Constantino Magno imperante Aegyptus ut dioecesis instituta est (cf. C. I. G. 4963 Αἰγυπτιακὴ διοίκησις) in prouincias 6 diuisa. quid, quod de Thinite *nomo* audimus in pp. Schmidtii, de Arsinoite nomo in pp. meis e. g.

ἀπὸ [τ]οῦ αὐτοῦ (sc. Ἀρσινοΐτου) νόμου C xv
τοῦ αὐτοῦ νόμου D 74

de Oxyrhynchite nomo in pp. meis

Ψεσεῖου Ἀμμωνίου ἀπὸ Ὀξυρύγχων F 3
Θεόδωρον Ὀξυρ(υγχίτην) F 13
με Ὀξυρύγχου F 17.

si quidem strategos nomis praefectos VII quoque saeculo fuisse reputauerimus, nomorumque ipsorum nomina inueniri, concedemus, etiam posterioribus saeculis, tum quoque, cum Aegyptus in prouincias diuisa erat, distributionem in nomos singulos esse retentam. quae cum ita sint, equidem statuerim et prouincias et eosdem nomos fuisse, eodem modo quo antea fuerint et epistrategiae — Thebais scilicet, Heptanomis, Aegyptus inferior — et iidem nomi. adde, quod nomis abolitis Aegypti distributio in partes minores desideretur.

Sex illis prouinciis a Constantino Magno institutis praesidebat praefectus Augustalis ut magistratus mere ciuilis; tota enim potestas militaris ducibus siue comitibus limitis Aegyptiaci tradita est. ipse sub dispositione praefecti praetorio Orientis erat cf. Not. Dign. pg. 17 Cod. Theod. I 14 Iust. Cod. I 17 Edict. XIII lex. 1. Cod. Theod. de Alexandrinae plebis primatibus XIV 27 siue L 5 Iust. Cod. de episcop. audientia, I 4. Hierocles p. 723 ed. Wesseling cf. Wesselingii notam ad Hier. locum citatum. atque insigne (Wappen) uiri spectabilis praefecti Augustalis erant uirgines sex prouinciarum instar. equidem papyrum uidi, in quo pictae erant uirgines eodem modo, quo in codicibus notitiae dignitatum exstant. quaecumque potestas fuerat militaris praefecto Augustali, omnis duci Aegypti est commissa, cui nomen erat δοῦξ uel στρατηλάτης. atque Constantini tempore unum fuisse Aegypti totius ducem Athanasius hist. Arian. p. 394 auctor est. sed Not. Dign. p. 4 haec exstant:

duces per Aegyptum duo

alter enim erat Thebaidis alter Libyae.

cf. pap. F 32 . . . Φλ(άουιος) Ἀκ (est lacuna; Ἀκουΐλας?)
ὁ λαμπρότατος στρατηλάτης υἱὸς Ἰωάννου

cf. Not. Dign. ed. Boecking I p. 137 not. 105. nonnumquam idem erat atque Augustalis.

Prouinciae autem VI erant Libya superior Libya inferior Thebais Aegyptus Arcadia Augusta(m)nica. atque Arcadia quidem prouincia nomen ab imperatore Arcadio accepit (cf. Cyrilli epist. ad Attic. p. 205 Concil. Ephes. pg. 474, Wesseling. ad Eustath. commentarium in Dionys. perieg. V. 251. ὅτι ἡ κατ' Αἴγυπτον Ἑπτάπολις καὶ Ἀρκαδία ὡς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου ὕστερον ἐκλήθη πρὸ δὲ τούτου Ἑπτάνομις ἡ Ἑπτανομία ὠνομάσθη). Ammianus Marcellinus uero XXII 16, 1 ante Arcadium V fuisse prouincias memoriae prodidit. — atque praesides siue ἡγεμόνας quinque commemorat is qui scripsit Notitiam Dign., Libyae superioris Libyae inferioris Thebaidis Aegypti Arcadiae. etiam Augustamnicae praeses erat praefectus initio quidem (cf. Cod. Theod. de decurion. L 34), postea autem magistratus superior, qui uocabatur corrector; inde ab anno 436 dimidiatae prouinciae partem alteram obtinuit corrector, alteram praeses consularis (cf. Boecking. ad Not. Dign. p. 517 n.). sub dispositione praesidum erant cohortales siue cohortalini (cod. Theod. de ind. L 3), quibus parebant pagarchi uel praefecti uicis siue pagis, qui quidem tributa et uectigalia publica in uicis singulis exigebant cf. Iustin. Ed. XIII, 7 cf. Φλ. Μην[ᾷ τ]ῷ ἐνδοξοτάτῳ στρατηγῷ καὶ παγάρχῳ τῆς Ἀρσινοϊτων π(όλεως) .καὶ Θεοδοσιουπολιτῶν et pp. D 58 . . πά]γαρχος τῆς Α[ρσινοϊτων πόλεως. tributis igitur exigendis praepositi erant et administrandis pagarchi in uicis et cephaliotae, in ciuitatibus curiales et defensores, in prouinciis praesides; comiti autem sacrarum largitionum, qui totius imperii reditum administrabat, aeque ac praefectus Augustalis reditum Aegypti, parebant comes largitionum per Aegyptum et comes commerciorum per Orientem et Aegyptum (cf. Not. Dign. p. 41 et Boeckg.) et comes et rationalis summarum, qui procuratoris Aegypti locum (cf. Nerutsos p. 34 Ἐνκόλπιος ἐπίτροπος) obtinuit. comitum complurium mentio fit in pap. D 100

τω κομ^{η} νειλω
τω κομ^{η} φιλοξενω
τω κομ^{η} βασιλ$_{s}$ (ίῳ)
τω κομ^{η} καμβα
τω κομ^{η} πετρω
τω κομ^{η} σεργιω

adde Pp. D 19 κομητος διακο(νου) Λουκα
Pp. D 97 κομ$_{s}$.

Iustiniani denique tempore potestas praefecti Augustalis iterum inminuta est. atque praefectus Augustalis praefuit Aegypto bipertitae, cuius partes parebant praesidibus, et Alexandriae (cf. in primis Iustin. Edict. XIII de Alexandria et de prou. Aegypto). Thebaidem enim, eodem modo, quo Aegyptum, bipertitam adsignauit Iustinianus duci Thebaidis, Libyam duci Libyae. utrique duci eadem dignitas, quae erat praefecto Augustali,

data et concessa est. cf. Letronne Matériaux. pag. 93. quae cum ita sint, sane miros nos habent ea, quae exstant in pp. C xv (saec. VI/VII) ἐπ' Ἀρσιν(οΐτου) (scil. νόμου) ἐπαρχ(ίας) Ἀρκαδ(ίας) et in Paris. XXI (eiusdem temporis) . . . ἐν κώμῃ Θινὸς ἐκ Θηβαίου ἐπαρχίας (cf. ἀπὸ κώμης Θινὸς τοῦ Θινίτου νόμου). quid inde colligendum est? mihi quidem aut priorum nomorum eparchiarumque nomina nondum ex usu uenisse aut certe nondum esse obliuioni tradita uidentur.

Tributorum exigendorum causa terram omnem in priuatam et publicam ἰδιωτικήν et δημοσίαν diuisam esse accipimus ex papyris Parisinis saec. VI. et VII. antiquis enim temporibus redacta est pecunia tributorum in ἴδιον et in δημόσιον λόγον, unde nomina χώρα ἰδιωτική et δημοσία in usum uenerunt. quod quidem intellegitur etiam ex pp. meo F 52 saeculi IV[i].

Restat, ut de titulis et honoribus loquamur. ac iam primum dignitatibus, quae inter inlustres habebantur, titulus erat ἐνδοξότατος cf. Iustiniani Nou. 8 et Nou. 30 ἐνδοξότατος ἄρχων Nou. 21. 50 Nou. 30. 7 ἐνδοξότατος Κυαίστωρ, ἐνδοξότατοι πραιπόσιτοι. quo quidem titulo comes sacrarum largitionum, comes rerum priuatarum, praefectus praetorio per Orientem, praepositus sacri cubiculi, quaestor, alii ab imperatore honestati sunt. quae appellatio etiam ad uiros spectabiles et clarissimos deferebatur. atque μεγαλοπρεπέστατος titulus cum ἐνδοξότατος coniunctus datus est praefectis praetorio, comitibus sacrarum largitionum, comitibus rerum priuatarum aliis. (cf. in primis Iustiniani nouu. et conciliorum actiones), interdum mera uox μεγαλοπρέπεστατος disiuncta a uoce ἐνδοξότατος legitur e. g. in concilii Chalcedon act. I pg. 249 μεγαλοπρεπεστάτου ῥαιφερενδαρίου. clarissimi autem uiri erant comites domesticorum, largitionum, praefectus praetorio, alii. — Περίβλεπτοι graece dicebantur uiri spectabiles, comites scilicet domesticorum, consulares, correctores, Augustales, chartularii, alii. iam eadem ratione, qua peccatur a nostratibus in homines, qui non sunt doctores, non sunt professores, non sunt consules aulici, uel iusto maioribus his titulis inmerito adtributis, eadem igitur ratione pagarchos strategos alios homines saeculi VI[i] et VII[i] titulis, quibus summi appellabantur magistratus, in inferiores illos homines conlatis adfecisse sibi uidebantur summis honoribus. noli igitur mirari, quod haec atque alia eiusmodi in instrumentis meis inuenies:

C xvi Μηνᾷ τῷ περιβλέπτῳ ἐπιμελητῇ υἱῷ Καισαρίου τοῦ περιβλ(έπτου)

C xv 5 ἐκπρεπεστάτῳ Παύλῳ υἱῷ τούτης μεγαλοπρεποῦς [Στ]εφάνου κύρου γενομένου παγάρχου διὰ τῆς σῆς μητρὸς [μ]εγαλοπρεπεστάτης ἀπὸ τῆς Ἀρσινοϊτων πόλεως

C xiv Παῦλος ὑποῦργος τῆς ἐνδόξου ὑπηρεσίας στρατηγίου

C xxi Φλ(αουίῳ) Μην[ᾷ τ]ῷ ἐνδοξοτ[άτ]ῳ στρατηγῷ καὶ παγάρχῳ τῆς Ἀρσινοϊτων π. καὶ Θεοδοσιουπολιτῶν

D 1. τῷ λαμπροτάτῳ ἐπιμελη[τῇ] τῆς αὐτῆς πόλεως

ibidem Μηνᾶν υἱὸν Ἰῶτι καὶ Βίκτορα οἰκονόμον τῆς ἁγίας ἐκκλησίας τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τοὺς λαμπρ̊(οτάτους) ibidem v. εἰς τὸν λαμπρ(ότατον) αὐτῆς ἀδελφὸν παῖδα Θεόδωρον

D 42 ἐνδοξοτάτου στρατηγοῦ

D 59 τοῦ ἐνδοξ(οτάτου) στρα(τηγοῦ).

Arabum tempus.

cf. Wüstenfeld F. die Geographie und Verwaltung von Aegypten nach dem Arabischen des 'Abu'l Abbâs Aḥmed ben 'Alî in zwei Abtheilungen aus den Abhandlungen der kõnigl. Gesellschaft der Wissenschaften zu Gõttingen 1880, 4°. Brugsch-Bey Dictionnaire géographique de l'ancienne Égypte Lpzg. Hinrichs. — Papyros arabice conscriptos ineditos humanitate u. d. prof. Karabacek inspicere mihi licuit.

Qui fuerit Aegypti status ab Arabibus captae non satis liquet. atque initio quidem pristinus rerum status eodem modo receptus est, quo ab Alexandro et a regibus Ptolemaeis ueteres Aegyptiorum mores, a Romanis Ptolemaeorum instituta. graecos autem papyros aetatis Arabum descripsi hos.

I. saec. VIII.

ὑμῖν αἰωνεί(ῳ) ἐπιμελητῇ (?) τῆ[ς Ἀρσι] νοεί [των πόλεως
..δαπανή(ματα) δημό(σια) κ(ε)ρ(άτια) διακό[σ]ια
ἔγραψα μη(νὸς) χοιὰκ κη' δ' ἰνδ(ικτιῶνος)

en habes pristinum nomen mensis, en habes indictionem.

II. saec. VIII.

σὺν Θ(εῷ)· Μηνᾶς ἄπα Πισοίου λογογράφος ὑμῶν ... παχ(ύς)
κερκεσσοῦχ(ος) ὡρ(αῖος) ·κατεβεβλήκ(ει) ἐφ' ἡμᾶς ἄπα Σέοκρις
γραμμα(τεὺς) λ[όγου τῶν ἐ]πικ(ειμένων) δημο(σίων) ... ἰνδ. ἕκτης
κερά(τια) πδς' ὀγδοήκ(ον)τ(α) τέσσαρα ἑκτόν μη(νὸς) εἰρημ(ένου)
παχ(ὼν) κζ ἰ(νδικτιῶνος) ὀγδόης
ἐκ τῶ(ν) Μην(ᾶ) πδς' ὀγδο[ήκοντα τ]έσσαρ(α) ἑκτόν

simillimi instrumenti arabici notitiam debeo u. d. prof. Karabacek, quo adhibito de nonnullis locis agam.

σὺν θεῷ] respondet notissimo illo Arabum bi 'smi 'llâhi.

απα Πισοιου] monasterii nomen, est quod ab Arabibus scribitur ábbâ bischâj, a Coptitis apa Pschoi.

de lectione κερκεccοῦχοc nolim dubites, etenim est interpretatio uocabuli arabici, quod in eiusmodi libellis saepissime occurrit; adde quod uox graeca clare et perspicue scripta est; confer deinde uocabulum κέρκωcιc quod inuenitur in scriptoribus medicis Graecis. est nouum uocabulum graecum.

γραμματεὺc λόγου τῶν ἐπικειμένων δημοcίων interpretor uernacule öffentlicher Tributeinnehmer.

Qui papyri eandem notam prae se ferunt quam papyri saeculi VI et VII ineuntis. παγαρχίαc Ἑρμώνθεωc mentio fit in pp. anni 730 quem edidit Egger in Révue archéolog. 1872 p. 146 (qui quidem peruerse scripsit πασαρχίαc!). iam ut minores res adferam, ne papyri quidem fabricatio interrupta est, tributaue ex papyris soluta abolita cf. Gardthausen Pal. Gr. p. 34. sane res omnes postea mutatae sunt, ita ut ne graeca quidem lingua uti licuerit cf. locum grauissimum Theoph. chronogr. ed. J. Classen I, p. 575, 12 (an. 699) καὶ ἐκώλυcε (scil. Οὐαλίδ) γράφεcθαι Ἑλληνιcτὶ τοὺc δημοcίουc τῶν λογοθεcίων κώδικαc ἀλλ' Ἀραβίοιc αὐτὰ παραcημαίνεcθαι χωρὶc τῶν ψήφων· ἐπειδὴ ἀδύνατον τῇ ἐκείνων γλώccῃ μονάδα ἢ δυάδα ἢ τριάδα ἢ ὀκτὼ ἥμιcυ ἢ τρία[9]) γράφεcθαι· διὸ καὶ ἕωc cήμερον εἰcὶν cὺν αὐτοῖc νοτάριοι Χριcτιανοί. atque huius *rei* testes sane egregios uidi papyros tres Arabum lingua exaratos, qui in parte sinistra numeros graecos exhibent adscriptos, scriptura Arabum scilicet sinistrorsum exarata.

Recte autem Letronnius mihi statuisse uidetur in libro, cui inscripsit Matériaux e. q. s., Christianos, quos constat epocham martyrum (siue Diocletiani) adamasse, Aegypto ab Arabibus capta, cum iam annis imperatorum uti non licuisset, ad indictiones accuratius significandas hanc epocham in usum suum uocasse. etenim indictionibus ipsis accuratius signata sunt monumenta haec:

pp. Elephantinus Youngii p. 46 anni 355 ind. 13 (16.) titulus Philensis apud Letronne Matériaux ... p. 93 anni 577 ind. 11 imperante Iustin. II.
pp. Berolinensis I Schmidtii Flauii Phocae anni III ind. 10
pp. Berolinensis II Schmidtii Flauii Heraclii anni IV (ind. 2)
pp. Parisinus 20 Mauricii anni XVIII ind. 3
pp. Parisinus 21 Fl. Heraclii anni VI ind. 5
pp. Parisinus 21bis Mauricii anni X (ind. 10/11) ἀρχὴ ἰνδικτ. v. infra
pp. Parisinus 21ter Mauricii anni XIV ind. 3
pp. meus Pauli Hypurgi Fl. Heraclii anni VI ind. 4
pp. meus Aurelii Minae Fl. Heraclii anni VIII ind. 6

[9]) legendum esse uidetur τρίτον cf. ηSγ' = $8^1/_2$ $^1/_3$ et paulo infra disquisitionem metrologicam.

pp. meus Aurelii Gerontii Fl. Phocae anni ... (VI?) ind. 11
pp. meus B XII (Fl. Phocae) anni VI ind. 12.

Sed solis indictionibus signati cum antea cogniti essent tituli apud Burckhard Itin. Nub. p. 122 apud Viduam Inscr. XIX n. 2 et 3, nunc accessit pp. meorum magna multitudo.

Atque in pp. meis duobus inueni significatum annum procreationis mundi; pp. B XV enim scriptus est die φαμενὼθ ι' anni ,ϛσι' et pap. B XXVII die ἐπεὶφ λ' anni ,ϛσ'.

Iam annus Diocletiani signatus epocha inuenitur in pap. Eggeri
ἔτους Διοκλη̄(τιανοῦ) βασιλευς (= έως) υ̅ν̅α̅ καὶ ἔτους Ϲαρακοινον ρ̅ι̅α̅
et in pp. meo C VI
ετους Διοκλητιανου τιβ [10])

Quibus rebus respectis ingeniosam illam coniecturam Letronnii recte se habere intellexi.

Quamquam Aegyptus fidei Christianae iam primo saeculo patebat, tamen, postquam paganorum res deuicta est, uel VI post Christum natum saeculo, anno 560, Isidis mysteria habita esse constat. summi sane momenti sunt, quae in pp. meo F 33 (s. VI/VII) exstant:

ο]νομαζομαι παγανος [addenda erunt fortasse haec εἰμὶ δὲ
τη]ϲ αγιας καθολικης εκκλ[ησιας.

Episcopus Alexandriae qui in locum pontificis totius Aegypti successit, omnibus praefuit per Aegyptum dioecesin sacerdotibus, cf. Cod. Theod. L. 2. 3 de fide catholica. — Alexandrini episcopi cuiusdam mentio fit in pp. meo B V r.

του της αλεξανδρ[ειας ...] επισκοπου

presbyterum autem et diaconorum, monachorum (μονάζων) et fratrum (Θεοφύλακτος ἀδελφός, ἡ ὑμετέρα θεοφύλακτος ἀδελφότης) saepissime mentio fit. quae quidem fuerit in episcopatus singulos diuisio accipimus ex notitia I episcopatuum (ad calcem editionis Hieroclis ed. Parthey p. 82) pagina 744 Wesseling, conferas quaeso inter se partem notitiae I episcopatuum hanc:

Ὀξύριγχος μητρόπολις
Ἡρακλέους μεγάλη

---

[10]) doleo, quod τ littera certa non est. — De Letronnii sententia iterum egit E. Revillout in Mélanges d'archéologie égyptienne et assyrienne, tom. II, 1874, p. 177, qui quidem noua monumenta duo coptica inuestigauit, quae ad hanc rem pertinent,

1. pap. 14 Bulaq. ἐγράφ(η) μεν(ὶ) Θὼθ ν̀ Διοκλ/ .... κθ (écrit ... Thot de l'année de Dioclétien (5) 29.

2. inscr. 1126 Taurin. ἀπὸ Διοκλ/ χ̅ξ̅β̅ Ϲαραγανος τ̅λ̅δ̅.

Νειλούπολις
Ἀρσινοΐτης
Θεοδοσιουπολίτης
Ἀφροδιτών
Μεμφιλίτους (= Μέμφις et Λητοῦς?)

ciuilemque distributionem (Hierocles p. 729 Wesseling).

Ἐπαρχία Ἀρκαδίας ὑπὸ ἡγεμόνα πόλεις θ'
Κυνώ
Ὀξύρυγχος
Ἡρακλέως
Ἀρσενοΐτης
Θεοδοσιούπολις
Νικόπολις
Ἀφροδιτώ
Πέμφις
Λιττοῦς

adde Partheyi adn. criticam. „Κυνῶν πόλις Ptol. 4, 5. Strabo 8, 12 Ὀξύρυγχος] hic accedit T(aurinensis codex) Ὀξύριγχος Notit(ia episc.) — Ἡρακλέους Bruxellensis codex Ἥρακλες T — αρσενοιτ ... T ἀρσενοήτης F(arnesianus codex) Notit. — Θεοδοσιακή Pococke description of the east I, p. 279. — Νειλόπολις Holst. Bekk. rectius Νειλούπολις Ptol. 4, 5. Νεῖλος πόλις Αἰγύπτου Stephanus. — Ἀφροδιτών Notit. 3, 4. — Μεμφιλίτους Notit. Μέμφις Wesseling Bekk. rectius Λητοῦς Wess. not. Bekk. cum Stephano Λητοῦς πόλις Ptolem. 4, 5.“

Sed quoniam in conferendo huc usque processimus, liceat nobis enumerare urbes et locos, qui in pp. meis inueniuntur commemorati; atque in primis Ἀρσινοΐτης νόμος

Ἀρσινοΐτων πόλις (saepissime scribitur Ἀρσινοΐτων, numquam Ἀρσενοΐτων, uitiose Ἀρσινοείτων.) eiusque plateae

ἐπ'ἀμφόδου ἱερῶν Σίγνων C xv
ἀπὸ ἀμφόδου Κλεοπατρίου C xxi
ἀπὸ ἀμφόδου Μ.... (lacuna) D 79
ἀπὸ αμφόδου Παρεμβολῆς B i
„ „ „ D 42
ἀπὸ ἀμφόδου Ὠλυμπίου C xx r
„ „ „ C xx v
ἀπὸ ἀμ[φό]δου Ὀλυμπίου Θεάτρου C xvii a
ἀπὸ ἀμφόδου Ψαν(lacuna)λλίου D 1.

porta

ἔσωθεν πυλίου καλου[μένου ... F 26

Ὀξυρυγχίτης νόμος
Ὀξύρυγχος
Ψεσείου Ἀμμωνίου ἀπὸ Ὀξυρύγχων F 3
Θεόδωρον Ὀξυρυ(γχίτην) F 13
με Ὀξυρύγχου F 17

quae cum ita sint, equidem putauerim omnibus locis, quibus in codicibus mediae aetatis Οξυριγχ... exstat exaratum, scribendum esse Οξυρυγχ...

Βαβυλών
ἀπὸ Βαβυλῶνος (i. e. Memphis) B VI
Κανόπου B IV

cf. Herodian. ed. Lentz I, 139, 10 Κάνωβος ὅπερ ἔδει γράφεσθαι διὰ τοῦ π̄ cf. p. 189, 10; περὶ μον. λέξ. p. 13, 20 Ls.

Κωμάρων

cf. B IV ἐκ τοῦ χώρου τῶν Κωμάρων

Νειλούπολις F 17 v

sine dubio igitur Ptolemaeus 4, 5 uocabuli formam genuinam exhibet, dum alii habent Νειλόπολις

Διόσπολις
εἰ(c) Διόσπολιν [11]) B 82
Βούβαστος
Βουβάστῳ D 94 v
Πτολεμαΐς
Πτολεμ$_{\text{ε}}$(αΐς) E 98 r
Πτολεμαί^{δ}(ος) E 96
Πτο]λεμαΐς C XXII

de accentu cf. Herodian. I, 84, 4 Lentz.

Τέντυρα (Denderah)
εἰ(c) Τέντυρα D 82 6)

C IX r IX v has exhibet formas εἰc Τενδερα, εἰc Τεντρια, εἰc Τενδρια, εἰc Τεντρι, εἰc Τενδρι, εἰc Τενδριαρα, εἰc Τενδριαρια

cf. Herodian. ed. Lentz I, 101, 31 Τέντυρις πόλις Αἰγύπτου καθαρτικὴ τῶν κροκοδείλων λέγεται καὶ Τέντυρα πόλις ὡς Ἀλέξανδρος ἐν τρίτῳ Αἰγυπτιακῶν cf. Iuuenal. XV, 35, 76.

Πτολεμίς?
ἐπὶ τῆς πόλεως Πτολεμῖνος F 17.

---

[11]) cf. Istambul = εἰc τὴν πόλιν.

III.

Cum nuper in Meletematum Vindobonensium (Wiener Sudien) uol. III° formulae trapeziticae graphii agoranomi restitutionem tentarem[12]), re fere absoluta circumspexi, aliaene formulae aliis temporibus aliis in rebus in usu fuerint. atque formularum usum, qualem in trapeziticis inuenimus, aetate Ptolemaeorum in conscribendis actis Aegyptiacis demoticis peruulgatum fuisse breui intellexi. iam cum lingua graeca saeculis iis, quae secuta sunt, in Aegyptiacae locum successerit, facile licet concludere in actis graecis posterioris aetatis non minus quasdam formulas inueniri posse. equidem postquam in rem accuratius inquisiui, haec pro certo statuerim:

1. formulam quandam certam atque constitutam saeculo VI et VII° in usu fuisse, cuius formulae exempla exhibent papyri et Parisini et Berolinenses et mei, qui sunt s. VI et VII° scripti.

2. summi momenti est inter formulam graecam s. VI et VII° usitatam et formulam Aegyptiacam demoticam aetatis Ptolemaeorum, quamquam multa interfuerunt saecula, similitudinem quandam intercedere.

Alterutrum accuratius tractemus necesse est; ac iam primum — ut in mediam rem ut dicunt rapiamur — formulam graecam ipsam instrumentorum proponamus, quae quidem constat ex partibus his

A. incipit a Dei sanctae Trinitatis consubstantialis Patris et Filii et Spiritus sancti beatae uirginis Mariae omnium Sanctorum inuocatione e. g.

α) ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας καὶ ὁμοου[σίο]υ τρι[άδος] πατρὸς καὶ [υἱ]οῦ καὶ [ἁγ]ίου πν[εύματος] καὶ τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θε[οτό]κου καὶ πάντων τῶν ἁγί[ων] B I = B XII (anni *608*).

β) ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας *s̀* ὁμο[ουσίου] τριάδος *s̀* τῆς δεσπ*s* ἡμῶν τῆς θεοτόκου D 42 (anni *608*).

γ) ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας καὶ ζωοποιοῦ τριάδος πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος Berolin. 2 (anni *613*) = Parisin. 21 (anni *616*).

δ) ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος [cf. ΙΧΘΥϹ] ἡμῶν Parisin. 21ter anni 599, Parisin. 20 anni 599, Berol. I anni 607, C XX anni 618 C XXI.

ε) ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῖς [sic] δεσποίνης ἡμῶν τοῖς [sic] ἁγίας θεοτόκου [additur καὶ ἀειπαρθένου in papyro meo C XV r.] Μαρίας καὶ πάντων τ̃ων [sic] ἁγίων [sic] C XIV simi-

[12]) adde formularum usum, qui in decretis magistratuum et conscribendis et diuulgandis erat; cf. quae scripsi in Melet. Vindob. IV. 2. p. 193 sq.

liter C VI (anni Diocletiani 312) ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ s = καὶ σωτῆρος ἡμῶν καὶ τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἁγίας θεοτόκου Μαρίας καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Atque nominis beatae Virginis formam cum in actibus Graecis semper fere Μαρία esse uideam, in actu coptico s. VII[1], quem cum amico J. Krall perlustraui, formam Μαριαμ inueni.

B. Tempus indicatur, quo datum est symbolum, atque saeculo VI quidem et VII ineunte et nomine imperatoris regnique anno et indictione, postea autem mera indictione, uno loco (C VI) anno Diocletiani.

C. Tertia pars, eademque grauissima, symboli summam continet minores partes complectens has

a) *nomen* indicatur factionis primae.

b) additur eam *praebere* testes (μάρτυρας) subscribentem (ὑπογραφέα), alia.

c) *salutatur* factio altera et, si qua est, tertia, quarta ...

d) rem ipsam *fatentur* (ὁμολογῶ) [e. g. describuntur domus uendenda eiusque partes, adduntur fines nominaque circum habitantium].

e) quam quidem rem *tradi* ab una factione alteri cum omnibus priuilegiis indicatur.

f) agitur de *pretio*.

g) omnes ab iniuria reuocantur,

h) poena multaque constituta et proposita; quae quidem pars conficitur his fere uerbis καὶ ἐπερωτηθεὶς ὡμολόγησα.

A me non impetro, ut taceam de rebus, quae sane miros nos habent. etenim ea, quae *b* littera significaui, semper fere his exprimuntur παρέχοντες ὑπὲρ αὐτῶν ὑπογραφέα καὶ μάρτυρας τῆςδε τῆς αἰωνείας πράσεως τοὺς ἑξῆς ὑπογράφοντας τιθέμεθα τήνδε τὴν καταγραφὴν καθ' ἁπλῆν ἔγγραφον ἀσφάλειαν ἐμμεῖναι ταύτῃ τῇ πράσει.

c) pergit e. g. Parisinus pap. 21 bis ita: Αὐρηλίῳ Παχυμίῳ τῷ.... χαίρειν.

d) uocabulo ὁμολογῶ (uel ὁμολογοῦμεν κτλ.) rei ipsius descriptio semper fere introducitur.

e) quinta pars sane mirum in modum in omnibus papyris simillima est πρὸς τὸ cὲ incipit πριάμενον N. N. κρατεῖν καὶ κυριεύειν τούτων καὶ τὴν πᾶσαν ἔχειν δεσποτείαν καὶ ἐξουσίαν τούτων καὶ ἐπιτελεῖν περὶ αὐτῶν καὶ βελτιοῦν καὶ οἰκοδομεῖν καὶ πωλεῖν καὶ μεταπωλεῖν καὶ πανταπράττειν καὶ προσοδεύεσθαι ἐνιαυσίως, ἐπιχαρίζεσθαι κληρονόμοις καὶ διαδόχοις καὶ διακατόχοις, καταλιμπάνειν.... τὸν ἅπαντα χρόνον (ἀδέως).

f) pretium de quo inter factiones conuenit, uocatur τιμὴ ἡ πρὸς ἀλλήλους συνπεφωνημένη καὶ συναρεσάση, quae quidem significatio inuenitur iam in papyro anni p. Ch. n. 154 Parisino XIII lin. 10.

g) septima pars, quae his fere incipit: εἰ δὲ συμβαίη ὁ μὴ εἶη ubique eadem est.

h) si quid autem iniuriae fit, multa proposita est: εἰ.. συμβαίη γενηθὲν ἀφ' ὁμοίων ἐν διπλῷ ἀποκαταστήσειν... λόγῳ προστίμου...

D. Pars quarta exhibet subscriptiones et factionis alterius **quae** rem comprobat, et testium. atque factio altera haec subscribebat: (**factionis** nomen) ἀπὸ (nomen patriae urbis) στοιχεῖ μοι πάντα ὡς πρόκειται. testes autem in subscribendo hac formula utebantur: (nomen) μαρτυρῶ τῇδε τῇ ἀποδείξει (uel πράσει uel ἀκυρησίᾳ...) ὡς πρόκειται; qui **quidem** audiendo rem acceperant, scribebant μαρτυρῶ.. ἀκούσας παρὰ τῶν θεμένων.

E. Scribae denique magistratusue nomen instrumento subnotatur *in* auersaque parte saepissime indicatur relatio in tabulas facta.

Haec quae modo dixi quo clarius perspiciantur, proponamus ut exempla papyros duos optime conseruatos, Parisinos numeris **21** et 21bis significatos. iam ut altera res, similitudinem dico, quae intercedit inter symbola aegyptiaca et graeca, cognoscatur, tertio loco partem describam papyri Vindobonensis 26 aegyptiacam, quam optime et ingeniose interpretatus est uir egregius Eugenius Revillout, cui permultarum **rerum** grauissimarum notitiam debemus, in libro cui inscripsit Nouvelle Chrestomathie démotique (Paris 1878) p. 87 iisque, quae secuntur. papyros Parisinos iterum recensendos ipse curaui measque lectiones praeferendas esse lectionibus editorum Parisinorum nemo non uidebit, qui rem **accu**ratius tractauerit; quamquam illi excusandi sunt eo, quod haud ita multorum papyrorum s. VI^{i} usus praesto erat.

	pap. Parisin. 21 †]	pap. Vindob. 26 demot. interprete E. Revillout
§ A.	εν ονοματι της αγιας pap. Parisin. 21 bis και ζωοποιου τριαδος πατρος και υιου	
§ B.	και αγιου 2 πνευματος βασιλειας του *βασιλειας και [δεσπο]τειας του*	an 49 choiak 18 du roi Ptolemée le dieu evergète fils de Ptolemée et de la reine Cléopatra sa soeur et de la reine Cléopatra sa femme les dieux Evergètes.
	γαληνοτατου ημον δεσποτου Φλ *θειοτατου ημον δεσποτου της οικουμενης Φλ*	
	Ηρακλειου 3 του αιωνειου αυγουστου και *Μαυρικιου του αιωνιου αυγουστου 2 και*	
§ C.	αυτοκρατορος ετους εκτου παυνι θ *αυτοκρατορος ετους δεκατου παυνι κ*	
§§ a.	ινδ ε̄ 4 † Αυρηλιαις Πυρας *αρχ ινδ/ εν κωμη 3 † Αυρηλιοι Ψατης*	**Cd** / **2** I. Ceux qui établis à Racoti et ceux qui à
	Θινος εκ Θηβαιου επαρχιας	

εκ πατρος Βησατος μητρος Μαριας υπερ δε
Αβρααμιου μητρος Τμαυτης πορφυ-
5 εμου και της εμης αδελφης μου Ρωσε την
ροπωλ[ης] και ταυτης γαμετης αυτου Μαριας
χωραν αυτης 6 ποιησαι και Ανθερια εκ πατρος
εκ πατρος 4 *Φιλαμων*
Σενουθου μητρος Κυρας 7 απο κωμης
μητρος Τμηνισκενης επαντες απο
§§ b. Θινος του Θινιτου νομου || παρεχουσαι
Πανος πολεως νυν δε προ πολλου του
παρεχοντες
χρονου εν τη κωμη Θινος του δ Θινιτου νομου
ὑπερ [sic] αυταις 8 υπογραφεα και μαρτυρας
ὑπερ [sic] *αυτων ὑπογραφεα* [sic] *και μαρτυρας*
τησδε της αιωνειας πρασεως τους 9 εξης
τησδε της αιωνιας πρασεως τους εξης
υπογραφοντας ταυτην τιθεμεθα τηνδε την
ὑπογραφοντας 6 *τιθεμεθα τηνδε την*
10 καταγραφην καθ απλην εγγραφον ασφα-
καταγραφην καθ απλην εγγραφων ασφα-
λειαν εμμειναι 11 ταυτη τη εννομω πρασι και
λειαν εμμειναι ταυτη τη εννομω πρασι και
μη παραβηναι αυτην 12 διαπαντος
μη 7 *παραβηναι αυτην διαπαντος*
§§ c. Αυρηλιω Παχυμιω Ψατου πορφυροπωλη
Αυρηλιω Παχυμιω τω γλεκετατω ημων υἱω και
13 απο Πανος πολεως νυν συν τη του θεου
αυτω πορφυρωπωλη [sic] *απο της αυτης* 8 *κωμης*
προνοια παραμενον[τι] 14 εν τη αυτη κωμη
§§ d. Θινος χαιρε || ομολογουμεν γνωμη
χαιρειν (ex *κερειν* correctum) ||
καθ ην ομολογουμεν γνωμη
15 εκουσια και αυθαιρετω βουλησει και αδολω
εκουσια και αυθαιρετω βουλησει και αδολω
συνειδησει και 16 αμετατρεπτω λογισμω και
σενεδυσει και αμετατρεπτω 9 *λογισμω και*

Psoi dans la région de Thèbes disent (= ὁμολο-
Ca γοῦσιν): le pastophore d'Amon Api de l'occident de Thèbes fils d'Horsiési mère de lui Tsénouthot et Amenhotep et .... et..... etc.

cf. ἀπὸ κώμης Θινός cf. Ἀνθερία ἐκ πατρὸς Σενούθου cf. μητρὸς Κύρας

Cc en tout six: d'une bouche à pastophore d'Ammon Api ..... nous avons partagé nous en sommes contents avec toi

Cd $\frac{}{2}$ II. le lieu qui clos de murs et les habitations (qui) baties couvertes qui en lui et leur murs leurs portes qui du coté du sud au nord et les hit*) qui sur la porte les habitations ci dessus et la cour qui fait à elles occident et totalité qui en dépend (cf. μετὰ παντὸς αὐτῆς τοῦ δικαίου) ..... selon les (choses) qui décrites à nous homme chaque sur les écrits de partage que nous avons faits (cf. ἐλθοῦσαν εἰς ἡμᾶς ἀπὸ κληρονομίας).

---

*) v. Melet. Vindob. p. 23 Revillout ipse et litteris mihi datis et in diario Révue égyptologique propositam significationem accepit.

αμετανοητω προαιρεσι βεβαια 17 δη ορθη
αμετανοητω προαιρεσει βεβαια δυ ορθη
διανοια παντι πληρεστατω δεσποτειας 18 δι-
διανοια παντι πληρεστατω δεσποτειας δι-
καιω και εξουσια παση και αιωνεια κατοχη
καιω και εξουσια παση και sic *ωνεια κατοχοι*
19 πεπρακεναι και καταγεγραφηκεναι καλη
πεπρακεναι και καταγεγραφηκεναι καλη
πιστη σοι 20 σημερον πεπεισμενοι την δια-
πειστη σοι σημερον πεπεισμενοι το δια-
φερουσαν ημιν οικιαν 21 ολοκληρον μετα
φερον ημιν οικιαν εκσαθρωμ$_{\text{ε}}$ *και κελλιον συν*
παντος αυτης του δικαιου δια-
το ψιλοτοπω μετα παντος αυτου το δικαιω δια-
κειμ$_{\text{ε}}$ επι της αυτης κωμης Θινος επι ρυμης
κεμενων επι της αυτης κωμης επι ρυμης
22 καλουμενης της φυλακης ελθουσαν
καλουμενης των κληρονομων Παχωτ | *ελθουσαν*
και του ελαιουργιου τον κληρον Παχαρεαβε
εις ημας 23 απο κληρονομιας διατο^{x}
εις ημας απο αγορατικου 13 *παρα Βικτορος*
Ψαϊου και Σενουθου Φαλιοντος
ακωλουθως οις εχομεν δικαιοις και ασφα-
ακωλουθος τη δυναμι των δυο παλαιον πρασεων
λειαις πασης περι αυτης εκ τετραγωνου
ταις και παρασκεθεισης σοι 14 *εκ τετραγωνου*
της προκειμ$_{\text{ε}}^{\text{ε}}$ 25 οικιας ουτως νοτου οικια
της προκειμενης οικ/ και του κελλιου ουτω
απο νοτου
Μουσαιου Ψαρου πρες/ εις εν ανοιοκτη 26 η
του ελαιουργου τον κληρον ημον 15[*Πα*]*χαρεαβε*
θυρα βορρα ρυμη δημοσια λιβος οικια Μονα-
βορρα συνν[*η*]*μενην* sic *οικιαν* sic *Πεβωτος*
Ω[*ρο*]*υ λιβος*
θιω Παμιδου 27 απηλιωτου οικια Πεβωτος
τη οικια κληρονομων Βικτορος πρεσβυτερου
και Πεβωτος Ωρου
εις την ανοιωκται η θυρα απηλιωτου ρυμη δημωσια

$\frac{\text{C d}}{2}$ II. Les *voisins* de la maison ... au sud la maison de Petchons le chanteur qui pour Pahi son fils et la maison de Chonsthot fils de Pamont, qui pour ses enfants et (p. 92) la maison de Célindja qui pour Petosor ... son fils et la maison de Psémin fils d'Erieus maisons 4 du coté sud, étant les murs entre eux au nord la maison de Pahor fils de Panofré qui pour la femme Tachelou sa fille et la mai-

Ωρου και οικια του πριαμ$_s^\epsilon$ Παχυμιου 28 ἡ
οιη αν οσυ

οιν ωι γιτονος παντι παντοθεν απο ηδαφους
γειτονες παντη πανδοθεν απο ηταφους

§§ Ce. μεχρι 29 αερους || και προς το ce
μεχρι αερους κα[sic] *προς τω* 17 *σε*

τον πριαμ$_s$ Παχυμιν κυριευειν τουτον
τον πριαμενον Παχυμιν κυριευειν τουτων

30 και επικρατειν και την παcαν εχειν
και επικρατειν και την πασαν εχειν

δεcποτειαν και βελτιουν 31 και οικοδομειν
δεσποτειαν και βελτιουν και οικοδομειν 18

και πωλειν και μηταπωλειν[sic] ει βουληθειης
και πωλλειν και μεταπολλειν[sic] *ει βουληθειης*

32 επικληρον ομοιωc διατοχ και διακατοχ
και κληρονομοις και διατοχοις και διακατοχ

καταλειψαι 33 και χαρηcecθαι[sic] και
(= *χαρίζεσθαι*)
καταλειψαι και χαρισασται[sic] *και*

..... περι [αυτον και ... εαν] 34
(= χαριcecθαι)
χαρησασθαι περι αυτον s απ...εαν

βουληθης επι τον απαντα χρονον
βουληθης επι τον απ:ντα και[sic] *διενεγκε χρονον*

τιμης της προc αλληλους 35 cυμπεφωνημε-
τιμης της προς αλληλους συμπεφωνημε-

son de Pséchons fils de Psséthot le charpentier qui pour ses enfants 2 maisons au nord étant la ruelle de maison (cf. Pap. Par. 21ter lin. 14 στενωρύμιον) entre elles; à l'orient la rue du roi à l'occident le canal de Tmoui Amen que l'on nomme T. Amaut. (voilà) les voisins de la maison ... **)

Ce est revenu le septième du lieu ci dessus et le septième de ses dépendances à toi ce qui fait 2 habitations .. et la septième du hit que plus haut que tu sortiras dehors par lui avec tes gens pour aller à la rue du roi de l'est à l'ouest ...

.....

et le septième de totalité (p. 94) ce qui en dépend

**) digna quae commemoretur est formula haec: ἡ οἳ ἂν ὦcι γείτονεc πάντοθεν; reperitur enim iam in papyro Leydensi M qui anno quarto Ptolemaei qui dicebatur cωτήρ scriptus est, ad modum rationemque instrumentorum demoticorum compositus cum in fronte exhibeat uerba illa μετὰ τὰ κοινὰ τάδε λέγει in *interpretationibus* graeco-aegyptiacis adhibita cf. antigraphum Greyanum. cui simillimus est Pap. Berol. 104 et 105 qui quidem formulae illius η οι αν ωcι γειτονεc loco exhibet uerba *que étant ses voisins* Revillout Nouv. Chrest. dém. p 35 quae cum ita sint respecto illo μετὰ τὰ κοινὰ τ. λ. uides formulam ex interpretatione quadam aegyptiaca originem duxisse. ecce testem ut Horatii utar uerbis mearum sententiarum, quas supra exposui.

§§ **Cf.** νης [κ]αι c[υ]ναρε[cac]ης προc την
νης 20 *και σενα[ρεσα]σης προς την*
δοκιμαcια[ν] 36 ημων
οικ/ Σενου[θι]ου οικοδομου απο της αυτης
κωμης
χρυcου κερατια δεκα τρεια χρ.℔
χρυσου νομισματια δεσποτικα απλα δοκιμα
τρεια εκτον παρα
κερμs [κερα]τια εν σταθμω των φολλω(ν)...
ιγ φ/ ... ηνπερ τιμην 37 τελειαν εcχηκαμεν
φ/ ηνπερ τιμην τελειαν εσχηκαμεν
ημεις η α[πο δωμενοι Πυρας] και 38 Ανθερια sic
ημεις οι αποδομενοι Ψατης και Μαριας γαμε-
της αυτου
sic sic
παρα cου του ειωνεμενου Παχυμιου απο
22 *παρα σου του εωνεμενου Παχυμιου δια*
χειρος εις 39 εις sic χειρας εξ οικου αριθμω
χειρος εις χειρας εξ οικου αριθμω
πληρει εφ ω επιcθην και 40 βεβαιωcεως
πληρει εφ ω εφισθημεν της βεβαιωσεως
τουτον γιγνομ$^{\epsilon}_{s}$ παρ ημων και παρα των
τουτων 23 *γιγνομs π[αρ η]μων και παρα των*
41 κληρονομων ημων διατο$^{\chi}$ και δια-
κληρονομων ημων και διατο$^{\chi}$ και δια-
κατο$^{\chi}$ κατα παcαν βεβαιωcιν 42 απο παντος
κατο$^{\chi}$ κατα πασαν βεβαιωσιν απο παντος
του υπερευcομενου η αντιποιηcομ$^{\epsilon}_{s}$ ὑπερ δε
του υπερευσομενου υπερ δε
του ημων 43 ονοματος η ιδιωτικs χρεους
[του η]μων ονοματος η δημοσιου οφρεμα-
η δημοcιου οφλεματος η αλλου 44 τινος
τος η διοτηκου sic χρεους η αλλου τινος
απαξαπλως εν παντι καιρω επενεγες sic [ει δε]
απαξαπλως εν παντι καιρω επ[ε]νεγκες ει δε
§§ **Cg.** cυ[μ]βαιη 45 ο μη ειη νικηcιν η αμ-
(= νείκησιν) sic
συμβαιηι 25 [ο *μη ειη νι]κησιν η αν-*

leur déscription: (quae quidem descriptio sequitur) ..
.....
point à nous parole quelconque du monde à faire à toi en leurs nom dépuis le jour que plus haut.

Cf. pars Cf in relationibus trapeziticis exstat graece scripta atque eam quae ad hunc pertinet papyrum edidi in Melet. Vind. III, p. 4 ss.

Cg. Celui qui viendra à toi à cause d'eux en notre nom nous l'ecarterons de toi de force sans délai.

Point pourra homme de nous s'écarter des par-

φιcβητηcιν τινα γενεcθαι περι τουτων 46
φισβητησιν [τι]να γενεσθαι περι τουτων
η περι μεροc αυτου επι τω ημαc τουc απο-
επι τω σημας τους απο- sic
δωμενουc και τουc ημων κληρονομουc 47
δωμ$^{\varepsilon}_{s}$μ$^{\varepsilon}_{s}$ sic *και τους ημων κληρονομους*
κ]αι διαδο^{x} και διακατοχουc ιδιοις ημων
και διατο^{x} 26 *και δια[κατο]χους ἰδιοις ημων*
αναλωμαcιν αποcτηcιν και αποcωβιν 48 παντα
αναλωμασιν αποστησιν και αποσοβιν π..ντα
των υπερευcομενων η αντιποιηcομενων η
των επερευσομενων η αντιποιησομενων η
επιγνωναι το προκειμενον 49 τιμημα εν
επιγνωναι το 27 *προκει[μενον] τιμημ$^{\alpha}$ εν*
διπλω και παντα τα αναλω και τα δα-
διπλω και παντα τα αναλωματα και τα δα-
πανηματα 50 τα αναλωθεντα εις τι βελ-
πανηματα [τα] sic *αναλωθεντα εις τι βελ-*
τιωcιν της τουτον οικοδομηc και 51 εις
τιοσιν της τουτον οικοδομης 28 *και εις*
§§ **Ch.** κηνθεις cυμβαιη γενεcθενθι
τι sic *... εις* sic *συμβαιη γενηθεν*
ομοιωc εν διπλω και 52
αφ ομοιων εν διπλω αποκαταστησειν σοι
δοcι λογω προcτιμου χρ/
ετι sic *και δοσειν λογω προστιμου χρυσα*
νομ$_{s}$ εξ και εις τα προγεγραμμενα 53 παντα
κβ μετα και του 39 *ταυτην τη[ν πρα]σιν αρ-*
ραγη και ασαλευτον ειναι επι τω παντελες
ηνπερ εθεμεθα προς ασφαλειαν κυριαν ου-
σαν και βεβαιαν 30 *πανταχ[ου] πρ[οφερ]ο-*
επερωτηθεντεc ωμολογηcαμ$_{s}$ † Αυρη-
μενην και επερ$^{\theta}$ρ$^{\theta}$ ωμολογ$_{s}$ † Αυρη-
§ **D.** λιαιc Π[υρ]ac και Ανθερια sic
λιοι Ψατης και Μαριας γαμετης αυτου
οι προκ/ εθεμεθα ταυτην την πραcιν
οι προκ/κ/ εθεμεθα τ[αυ]την τημ πρασιν 31

tages (p. 100) qui écrits plus haut de nous.

Ch. qui s'écartera des partages qui écrits ci dessus paiera pièces gravées d'argent 5 en shekels 25 en pièces gravées d'argent 5 en tout pour les sacrifices des rois; qu'il donne d'autres argenteus 1500 ... (p. 101) à ses compagnons sur ce qui est décrit en eux en tout temps. Que nous fassions à toi selon parole quelconque ci dessus de force sans délai sans aucune opposition (p. 102).

E. A écrit Kloudj fils de Pabi qui écrit au nom des prêtres d'Ammon Ra roi des dieux .....

εκουσαι και πεπεισμεν[αι] και στοιχει 55 ημιν
εκωντες και πεπεισμενοι και στοιχει ημιν
παντα ως προκ/ εγραψα υπερ
παντα τα εγγεγραμμενα ως προκ/ εγραψα υπερ
αυτης Ηλιας Βησατος πρεσβ
αυτων αξιωθεις 32 *Ψατης Παπνουθιου διακονος*
[α]πο [Θ]ινος 56 † Μουσαιος Παπνουθιου πρεσβ
απο Θινος † Βησατας Ηλια διακονος
απο Θινος μαρτυρω τη[ν] πρασιν αιτη[θεις]
μαρτυρω την πρασιν ακουσας
παρα ταις 57 θεμεναις †
παρα τωμ sic *θεμενωμ* sic † *Αθανασιος πρεσβ*
απο Θινος μαρτυρω την πρασιν ακουσας sic *πα των θεμενων* †
§ **E.** † εγρ δι εμου του Αθα(ναιου) γρ(αφεως)
† *εγρ δι εμου ... γρ/*

. . . . . .

D. cf. marginem papyri demotici Parisini bibl. nation. 218 Revillout Chrést. démot. Paris 1880 p. 82, 5.

Le nom de (le)s temoins Ereius fils de Phetar fils de Ereius, Pethorpre fils de Peteneftoum Pethorpchrat (Πετε-αρποχρατης) fils de Horus . . . . . étant 16.

Haec tamquam egregia exempla in medio proposuimus duabus de causis; atque primum quidem, ut de uariis papyrorum fragmentis, quae modo perlustrabimus, iudicium ferre possemus, deinde ut ad lacunas permultas explendas certa quadam norma et lege uteremur.

Huius formulae sane amplissimae uarietates alii papyri exhibent duas, alteram quam *homologiae* formulam nominauerim, alteram *compromissi.* atque homologiae schema adhibitis litteris iis, quas supra proposuimus, statuendum erit hoc:

A. incipit a Dei nomine

B. indicatur tempus eadem ratione quam supra explicauimus

C a + c. factio una salutatur ab altera

d'. fatentur rem ipsam; quae quidem pars cum semper a uocabulo ὁμολογῶ incipiat, homologiae nomen huius generis esse aptissimum uideo

f'. agitur de pretio

h'. conficitur pars C littera significata his fere uerbis: καὶ ἐπερωτηθεὶς ὡμολόγησα

D. pars quarta exhibet subscriptiones factionis alterius rem comprobantis testiumque

E. scribae nomen magistratusue instrumento subnotatur in auersaque parte saepe relatio in tabulas facta indicatur.

Simillima autem uidetur fuisse compromissi formula, cuius partes

singulae fere eaedem sunt excepta partis C littera significatae specie prima $a + c$, quae quidem hunc in modum mutata est cf. B XII, C XIX

τόδε τὸ κομπρόμισσον ποιούμεθα πρὸς ἀλλήλους
ἑκουσίᾳ γνώμῃ ἐκ μὲν τοῦ ἑνὸς μέρους

sequitur nomen proprium nomen patris patriaeque urbis ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου μέρους N. N.

Sed iam ad propositum redeamus. quid quaeso iudicatis de papyri fragmento hoc?

F 2.

επ[α]ρ/
ατω πανευφημω π
και θεοδοσιου π
αι ουεναφριος υιος α
απο της αυτης

non dubito, quin, si, quae antea dixi, memoriae uestrae mandaueritis, cognoscatis, homologiae partem superstitem esse. ne multa, lacunis expletis haec erunt legenda:

A. ἐν ὀνόματι et q. s.

B. ... (μηνὸς, ἡμέρας) ... ἰνδ(ικτιῶνος)
ἐπ' Ἀρσινοΐτου

C a + c. N. N(ῳ) τῷ ἐκπρεπεστ]άτῳ Πανευφήμῳ π[εριβλέπτῳ στρατηγῷ καὶ παγάρχῳ τῶν Ἀρσινοϊτων π.] καὶ Θεοδοσιουπ[ολιτῶν[13])
N. N(-ος) κ]αὶ Οὐενάφριος υἱὸς α.... .....

C d. .... ἀπὸ τῆς αὐτῆς [πόλεως χ(αίρειν)· ὁμολογῶ et q. s.]

cf. pap. C XXI, cf. B XII N. N. ἐπικείμενος στρατηγίου τοῦ Πανευ[φήμου.

F 10.

χριστου του θεου κ ωτ
αειπαρθε[ν]ου μαρια
εκατης τριτης ιν$_{\delta}$ επαρσιν
ρω επισκοπω ταυτ
πενθερος υιος πο
ορμωμενοι απο τη
id est

A. [ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δεσπότου]
[ἰησοῦ] χρίστου τοῦ θεοῦ κ[αὶ c]ωτ[ῆρος ἡμῶν s̀ τῆς]

B. [δεσπ$_{\delta}$ ἡμῶν τῆς] ἀειπαρθένου Μαρία[c καὶ πάντων]
[τῶν ἁγίων $\frac{\text{mensis}}{\text{dies}}$ δ]ἑκατης τρίτης ἰν(δικτιῶνος) ἐπ' Ἀρσιν(οΐτου)]

[13]) cf. pp. C XXI.

Ca+c. nomen -ψ μακά]ρῳ ἐπισκόπῳ ταύτ[ης τῆς ἐκκλησίας?? [14])
ὁ ὑμέτερος?] πένθερος υἱὸς Πο[ῦσι . . .
. . . .] ὁρμώμενοι ἀπὸ τῆ[ς N. N. {πόλεως νῦν δὲ / κώμης}
[πρὸ πολλοῦ τοῦ χρόνου ἐν τῇ Ἀρσινοϊτων πόλει ἐπ' ἀμφόδου]
Cd. [. . . . . χαίρειν· ὁμολογῶ]
ad uerba ὁρμώμενοι v. Pap. Parisin. 21 bis lin. 4. — ἐν τῇ Ἀρσινοϊτων πόλει restituendum est respecto ἐπ' Ἀρσιν. quod restat. — μάκαρος et κύρος pro μακάριος et κύριος in usu fuisse non est quod moneam.

F 26.

σφαλοπραγης υιος φ
εως εσωθεν πυλιου καλο
σαυτης πολεως χ$_s$ επει
μης παλιν τουη
σοι ταυτα
αρον ομολογημα διο
αξασθαι δια
αλεξαν
† δι εμ[ο]υ σαμβα γρ/
restituere possum haec:
A. [ἐν ὀνόματι et q. s.]
B. [commemorandi sunt mensis dies indictio ἐπ' Ἀρσινοϊτου]
Ca+c. [N. N-ψ τῷ ἐνδοξοτάτῳ et q. s.]
[N. N-ος] α]σφαλοπράγης υἱὸς Φ[οιβάμμ(ωνος) ἀπὸ τῆς Ἀρσινοϊτων]
[πόλ]εως ἔσωθεν πυλίου καλ[ουμένου τῆς παρεμβολῆς?? . .
Cd. ἀπὸ τῆ]ς αὐτῆς πόλεως χ(αίρειν)· ἐπεί[περ [15])
. . μης πάλιν τοῦ η . . .
. . . . σοι ταῦτα . . .
. . . τὸ π]αρὸν ὁμολόγημα δι' ὃ . . .
. . . ἄξασθαι διὰ . . .
. . . . ἀλεξαν[δρ . . . . .
E. † δὶ ἐμοῦ Σαμβᾶ γρ(αφέως)
τὸ παρὸν ὁμολόγημα] cf. D 1 τὸ παρὸν ἐντολικόν.

D 58.

μων δεσπο
ω ημων δε

---

[14]) Macarii uocabantur, qui uitam pie degebant cf. Revillout in Mél. d'arch. egypt. et ass. 1874.

[15]) cf. D 1. lin. 12.

αγαρχοc της α
θωcθαι παρα τ
αρουρας εφοcον
ενδοξοτ
του φ
ουτω
τω φ
id est

A. [ἐν ὀνόματι .....]
B. [καὶ τῆς ἁγίας ἡ]μῶν δεcπ[οίνης...Μαρίας...sequitur mensis dies indictio ἐπ᾽ Ἀρcινοΐτου]
C a + b. [N. Νῳ τῷ ἐνδοξοτάτ]ῳ ἡμῶν δε[cπότῃ ... N. Noc
π]άγαρχος τῆς Ἀ[ρcινοΐτων πόλεως χαίρειν
C d. [ὁμολογῶ μεμιc]θῶcθαι παρὰ τ[ῆς ὑμετέρας ἐνδοξοτάτης [16])
[δεcποτείας .] .. ἀρούρας ἐφ᾽ ὅcον [χρόνον βούλει μετὰ παντὸc αὐτῶν [17])
[τοῦ δικαίου ....] ἐνδοξοτ[άτ...
τοῦ Φ[λ$_s$ (= Φλαβίου) Μηνὶ ??]
ουτω
τῷ Φ[λ$_s$ (= Φλαβίῳ) Μηνὶ ??]

En habes compromissorum fragmenta:

D 59.

μιcον οc προκειτ
του ενδοξ/ cτρ/ υἱοc του μακ
ρομιccον ωc προκ$_s$τ
δι εμου Cηρήνου γρ/.
est compromissi pars extrema.

C. . . . . . .
[N. N-oc cτοιχεῖ μοι τόδε τὸ κομπρό]μιcον sic οc sic πρόκειτ(αι)
D. [N. N-oc ὑποῦργοc] τοῦ ἐνδοξ(οτάτου) cτρ(ατηγοῦ) υἱὸc τοῦ μακα[ρίου N. N-ου]
[cτοιχεῖ μοι τόδε τὸ κομπ]ρόμιccον ὡc πρόκ(ει)τ(αι).
E. † δι᾽ ἐμοῦ Cηρήνου γρ(αφέωc)

ὑποῦργοc] cf. C XIX ὑποῦργοc τῆc ἐνδόξου ὑπηρεcίας cτρατηγίου.

E 10.

μπρ
cιαγ

---

[16]) cf. C XX lin. 14 ὁμολογῶ μεμιcθῶcθαι παρὰ coῦ.

[17]) cf. C XV r. μετὰ ... παντὸc δικαίου ἐφ᾽ ὅcον χρόνον.

κυριc υιοc πac
οc εκ δε του
δια[κ]ονοc
διοικ δυναι
α]δελφου

Papyrum exhibere compromissi partem uel primo adspectu unde cognoscitis? unusquisque inspectis lin. 4ae uocabulis εκ δε του (scil. ἑτέρου μέρους) non poterit non cognoscere. quae cum ita sint, restituenda sunt haec: [de nomine proprio Κυροc et Κυρα cf. Ztschr. f. Aegyptische Spr. 1878, p. 16 s.].

ABCa+c. [τόδε τὸ κο]μπρ[όμιccον ποιούμεθα πρὸc ἄλληλον]
[ἑκου]cίᾳ γ[νώμῃ ἐκ μὲν τοῦ ἑνὸc μέρουc]
N. N-oc] Κυριc υἱὸc Πac[....ου
... oc· ἐκ δὲ τοῦ [ἑτέρου μέρουc N. N-oc] διάκονοc
... διοικ/(ητης) δυναι ...
... α]δελφου ...

D 69.

D. κυρίαν οὖc]αν καὶ ἐπερω(μένην) ἡλίαc ἀπολω [18])
= ἀπόλλωνοc
cτοιχεῖ μοι πάντα τὰ προγεγραμμ$_s$(ένα) ὡc πρόκ(ειται)
E. † δι᾽ ἐμοῦ ἀπόλλωνοc γρ/(αφέωc)

Est fragmentum quod ad extremam partem pertinet; addere potes etiam haec: καὶ πρὸc ὑμετέραν ἀcφάλειαν ταύτην αὐτὴν ἐποίημαι τὴν ἀπόδειξιν | κυρίαν οὖc]αν και ἐπερρωμένην e. q. s. [19])

D 77.

† εν ον
τριαδοc
και της α

verso †

restituenda sunt haec:

A. † ἐν ὀν[όματι τῆc ἁγίαc καὶ ὁμοουcίου]
τριάδοc [πατρὸc καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματοc]
καὶ τῆc ἁ[γίαc δεcπ$_s$ ἡμῶν τῆc θεοτόκου μαρίαc]
[καὶ πάντων τῶν ἁγίων ...]

in parte auersa exstat indicium relationis in tabulas factae:

†

---

[18]) Est etiam nominis proprii forma Ἀπολλῷ uel Ἀπολλῶc cf. N. T. I. Corinth. 1, 12; 4, 6; 16, 12.

[19]) cf. pp. B I, C XXI b.

D 78.

εcποτου
τηροc
c ημων
ειπαρθενου
αγιων
επαρcι

Pertinet ad partem principem

A. [† ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δ]εσπότου
[Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ σω]τῆρος
| ἡμῶν καὶ τῆς ἁγίας δεσποίνη]ς ἡμῶν
[τῆς Θεοτόκου καὶ ἀ]ειπαρθένου
[Μαρίας καὶ πάντων τῶν] ἁγίων

B. [sequitur mensis dies indictio] ἐπ' Ἀρσι(νοΐτου).

E 4.

πολεωc απο αμφοδου
της αυτ]ης πολεως και πετρ[ῳ] η[λιου?

Iam uoce πολεως bis adhibita uides pertinere haec ad partem **C a + c** homologiae cuiusdam

N. N-oc ἀπὸ τῆς Ἀρσινοϊτων] πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου N. N-ου ...
N. N-ῳ ἀπὸ τῆς αὐτ]ῆς πόλεως καὶ Πέτρῳ Ἡλίου ...
... [χ(αίρειν)· ὁμολογῶ ...]

E 25.

Extremam partem instrumenti exhibet pp. E 25 lectu difficillimus

ac και
-ειν παραυτ
(= παρ' {αὐτοῦ / αὐτῶν})

C g. ἐξαῦτις ἐξ ἡμῶν lacuna ἀ]ποέρξῃ τῷ ἀρ/

C h. τῶν αὐτῶν ἑκάστῳ ἐπερέσθαι τὸ παρα
βαῖνον μέρο[c δι]δόναι [τῷ] ἐνδόξῳ πραι
τωρίῳ λόγῳ προει[ρ]μs χρυσίου νομs(ισμάτια)
= προειρ(η)μ(ένῳ)
δώδεκα ὀβρ/ χρ v̊ ιβ ὀβρ ἐπερρωμs
obryziata = ἐπερρωμένωc uel ἐπερρωμένα

D. † Μακάριος Νειλάμμων διάκ/(ονος) στοιχεῖ ἡμῖν
πάντα ὡς πρ̊ (= πρόκειται) †.

E. † δι' ἐμοῦ [... γρ/(αφέως)].

B x.

C a + c. N. N-ψ υἱῷ] τοῦ δηλωθησομένου Μ[ηνᾶ?
..... ἀπὸ τῆς Ἀρ[ει]νοείτων π[όλεως

C d. ..... χ$_s$(αίρειν) Ὁμολογῶ . .
... εἰς ἰδίαν μοῦ [χρείαν ...
. . ἐκ κεφαλαίου ἀπὸ τούτου μ̄(ηνὸς)
. . ἐχορήγησαις ὑπὲρ ἐνικ[ίων χρ(υσίου)]
= ἐχορήγησες = ἐνοικ
νομ$_s$μ$_s$ ἑ]ξήκοντα ἓξ ἀναντιρρήτως σχῆ[σαι]
(νομισμάτια)
[ἐπὶ χρόνον ἑ]φ' ὃν οὖν τ' (sic) ἂν βουληθείης ὑπὲρ ἐνοικίου

Sine dubio est homologiae fragmentum.
ἐχορήγησαις — ne quis in uoce haesitet — ad perissochoregiam uidetur esse referendum.

C ii.

δεσποτ
μεγιστ
μαυρικ

Exiguum hoc fragmentum sine dubio ad instrumenti initium referendum est.

A. [† ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ] δεσπότ[ου ἡμῶν ῑυ χῡ]
B. [βασιλείας τοῦ] μεγίστ[ου ἡμῶν δεσπότου]
[τῆς οἰκουμένης Φλ$_s$] Μαυρικ[ίου ἔτους .....

ῑυ χῡ] cf. Schmidtii pap. Berol. I lin. 1. Schmidtiique notam. μεγίστου] ne quis dubitet de μεγίστου epitheto, scito μέγιστον appellari imperatorem etiam in Chron. Pasch. p. 341 D: Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Ἰουστινιανὸς εὐσεβὴς νικητὴς τροπαιοῦχος μέγιστος ἀεισέβαστος αὔγουστος ... cf. Corp. Inscr. Graec. *nr. 2154.* [20])

Elegans sane exemplum compromissi exhibet fragmentum

B xii.

anni 608.

εν ονοματι της αγιας και ομοουσι
υιου *s* αγιου πνευματος *s* της δεσποινη
παντων των αγιω̄ βασιλειας του δεσπ̄ο
αυγουστου ετους ϛ μεσορη ιε ιβ ιν
τοδε το κομπρομισσον ποιουμ
εκουσια γνωμη εκ μεν του ενος μερους

[20]) quae cum ita sint, hoc fragmentum intra a. p. C. n. 582 et 602 Mauricio scilicet regnante scriptum esse apparet.

επικειμενος στρατηγιου του πανευ
υιος τουτης μακαριας μνημης απο τ
εκ δε του ετερου μερους αυρηλιος μ
χωρ
πολεω
verso † κομπρ

Et regni annus VI et indictionis XII fuit annus p. Chr. n. 608; numeris igitur VI et XII collatis apparet lin. 3ª restituendum esse φλ$_s$ φωκα του αιωνs quod quidem etiam lacunae ipsius spatium desiderat. — lin. 4ª cum aperta sit lacuna post litteras ιν sine dubio restituendum est ιν[s(δικτιῶνος) επ αρσιν(οῖτου)]. quae cum ita sint, lin. 8ª scribendum est μνημης απο τ[ης αρσινοιτων π/(ολεως)]. — lin. 7ª collato pap. F 2 restitui potest nomen Πανευ[φημου. — locus difficillimus exstat lin. 9ª e. q. s.

εκ δε του ετερου μερους αυρηλιος μ
χωρ
πολεω

etenim quid cum syllaba χωρ faciendum esse putas? equidem postquam altius in rem inquisiui, cum probabilitate quadam contuli p. C XX ubi haec inueniuntur:

αυρηλιος μηνας υιος
ουεναφριου .. αφευς απο lacuna est 2 litterarum
της αρσινοιτων πολεως

iam uides unum locum ab altero adiuuari; ne multa, scribendum esse uidetur:

C XX anni 618 αυρηλιος μηνας υιος
ουεναφριου [γρ]αφευς απο (itaque legi non potest γναφεύς) [21]
της αρσινοιτων πολεως
B XII anni 608 . . . . . αυρηλιος μ[ηνας υιος ουεναφρ/]
χωρο[γραμματευς απο της αυτης] [22]
πολεω[ς

en habes papyrum restitutum:

A. † ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσί[ου τριάδος πατρὸς s̄]
υἱο^{0} s̄ ἁγίου πνεύματος s̄ τῆς δεσποίνη[ς ἡμῶν τῆς Θεοτόκου s̄]
πάντων τῶν ἁγίων βασιλείας το^{0} δεσ^{π}(ότου) [Φλs(αουίου) Φωκᾶ το^{0} αἰωνs]
B. αὐγούστου ἔτους ς′ μεσορὴ ιε′ ιβ′ ἰν[s(δικτιῶνος) ἐπ' Ἀρσιν(οῖτου)]
Ca + τόδε τὸ κομπρόμισσον ποιούμ[εθα πρὸς ἄλληλον]
ἑκουσίᾳ γνώμῃ ἐκ μὲν το^{0} ἑνὸς μέρους [Παῦλος ὑποῦργος ?]

---

[21]) hac enim uocabuli κναφεύς forma utebantur Aegyptii.

[22]) cf. F 15 s. VII. γραμματέων τῶν χωρίων.

c υἱὸς Τούτης μακαρίας μνήμης ἀπὸ τ[ῆς Ἀρσινοϊτων π/(όλεως)]
ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου μέρους Αὐρήλιος Μ[ηνᾶς υἱὸς Οὐεναφρ/]
χωρο[γραμματεὺς ἀπὸ τῆς αὐτῆς] [23])
πόλεω[ς ἀπὸ ἀμφόδου?

. . . . . .

E. verso † κομπρ[όμισσον γενόμενον ...]. cf. C XIX.

Mediae partes instrumentorum sunt fragmenta tria, quae in unum collegi numeroque C XVIII significaui.

C XVIII.

C e. κρατειν και κυριευειν του δοθεντος αυτω εκ της
δε της [δοτικης]αλλαγης τον μεν φλαουιον θεοδωρον του ειρημ[εν]ο[υ
μηνα τον δε αυρηλιον φιλοξε[νο]ν της ειρημενης καλομελης
και εξουσιαν εχειν διοικειν οικονομειν επιτελειν περι αυτων
5 πανταπραττειν πωλειν αποχαρ[ιζ]εσθαι [κλ]ηρ[ο]νομοις διαδοχοις
καταλειμπανειν καθον βουλεται εκα.....ερον τροπον αδεως
[..... τιμης της προ]καλλ[η]λου[ς συμπεφωνημενης ....]
C f. [.... ..... ει δε]γενησηται[ο μη ειη .....]
C g. [..... σθ]αι η ανακαλεσασθαι της [δοσεως εκ τησδε]
10 [της δοτικης?] αλλαγης εν δικαστηριω η εκτος
[δικαστηριου] .....εισθαι εκ του επιχειρημ[ατος]
[το παραβαινον μ]ερος διδοναι τω εμμη[νουμενω] [24])
C h. [πραιτωριω λογω προστιμου] χρ[υσιου νομισματια ...]

D 10.

C g. κρατειν και κυριευειν] και εξουσιαν εχειν τουτων
διοικειν οικονομει]ν επιτελειν περι αυτων βελτιουν
και προσοδευεσθαι ενιαυσιως
και τους καρπους τη]ς εισιουσης ενατης ιν$_{δ}$ και αυτης
της οδοης? και αποχ]αριζεσθαι κληρονομοις και
διαδοχοις και διακατοχοις] και πανταπραττειν περι αυτων
το προς]σε τον πριαμενον φιλοξενον.

Haec tamquam exempla proposui, si non omnia tamen aliquot. Appendicis loco perlustremus papyros Parisinos et Berolinenses formulae norma adhibita. atque in Parisino numero 20 significato commemorantur plures factiones; qua re fit, ut schema, quod statuimus, paulo implicatius euaserit.

---

[23]) fortasse scribendum est ἀπὸ τῆς αὐτῆς Ἀρσινοϊτων | πόλεως.

[24]) Iota adscriptum, quod dicunt, ne uno quidem loco inueniri potest.

A ..... linea 1
B ..... „ 2, 3
Ca ..... „ 4
c¹ ..... „ 5, 6
c² ..... „ 7
d¹ ..... „ 8 ss. cf. l. 17 ὁμολογοῦσιν
e, f ..... „ 18 ss.
d² ..... „ 24 ss.
h¹ ..... „ 29 s.
(g ..... „ 34)
h² ..... „ 36
D ..... „ 40
E ..... „ 44

Pap. Par. 21ter.

A ..... linea 1
B ..... „ 2, 3
Ca ..... „ 4
b ..... „ 5—7
c ..... „ 8
d ..... „ 9 ss. cf. l. 10 ὁμολογῶ enumerantur uicini et confines inde a lin. 23
e ..... „ 28 ss.
reliqua desunt

Pap. Jomard

deest initium

Cf ..... linea 1—7
g ..... „ 7 ss.
h ..... „ 17 ss.
D ..... „ 22 ss.
E ..... „ 32.

Pap. Berolin. I.

inest schema, quod homologiae diximus

A ..... linea 1
B ..... „ 2—5
Ca+c ..... „ 6 ss.
d′ ..... „ 13 ss.
f ..... „ 20 s.
h′ ..... „ 24 s.
D ..... „ 27
E ..... verso

Pap. Berol. II.

A	.....	linea 1 s.
B	.....	„ 3
Ca+c	.....	„ 7
d′	.....	„ 13
f	.....	„ 20
h′	.....	„ 26
D	.....	„ 27
E	.....	„ 31.

Iam ut nonnulla de aetate formulae, quam tractamus, dicam, scito simillimam in usu fuisse iam saeculo IV p. Chr. n., cuius unicum exemplum exstat apud Youngium (Hierogl. p. 46). etenim constat ex partibus his **B** *lin. 1, 2* ὑπατευόντων δεσποτῶν ἡμῶν Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ ζ′ καὶ Κωνσταντίου ἐπιφανεστάτου Καίσαρος τὸ γ′ τύβι ιζ′ τῆς ιγ′ ἰνδικτιῶνος ἐν Ἐλεφαντίνῃ πόλει τῆς ἄνω Θηβαΐδος.[25]) iam uidetis, quanta intercedat similitudo.

Porro sequitur *lin. 3—6* notissimum salutandi genus hoc:

Ca+c Αὐρηλία Τηρουτηροῦ .... Αὐρηλίῳ Σαραπάμμωνι χαίρειν.

iam habes homologiae formam; uocabulum ὁμολογῶ in enuntiati initio positum sequitur, succedit, praesto est:

Cd lin. 6—19 ὁμολογῶ ἑκουσίως [cf. meum ἑκουσίᾳ γνώμῃ] καὶ αὐθαιρέτως καὶ ἀμετανοήτως [cf. meum D 13 ἀκαταγνώμως καὶ ἀκαταφρονήτως] ἀφικέναι ὑμᾶς ἐλευθέρους .....
=η

D etiam littera pars significata adest (lin. 20 ss.).

Similem in modum, quo hi papyri, edictum anni 552, in Chron. Pasch. p. 345 A memoriae traditum, a nomine dei inuocato initium capit.

Neque uero anno 613 imperator Heraclius potuit iubere noua quaedam exaranda esse μετὰ τὸ· ἐν ὀνόματι, nisi formula iam peruulgata eademque usitatissima esset.[26])

Summi autem momenti sunt ea, quae, ut fierent, Iustinianus anno 537 edixit (Nou. XLVII): „illud omnium honestius esse putandum docu-

[25]) uerba ἐν Ἐλεφαντίνῃ πόλει τῆς ἄνω Θηβαΐδος omnibus fere uiris doctis locum quo res acta sit significare uidentur; quod quidem non recte se habere, immo uerba illa cum indictione esse coniungenda (ἰνδικτιῶνος ⟨quae est⟩ ἐν Ἐλεφ. πόλει τῆς ἄνω Θηβαΐδος) perspiciet is, qui ea, quae paulo infra de indictionis generibus Arsinoitico et Thebaico dicemus, cognouerit. ac dicat aliquis exspectandam esse potius hanc uerborum collocationem τῆς ἐν Ἐλ. πόλει ἰνδικτιῶνος. sane exspectanda erat ab hominibus Atticis; de barbaris non item.

[26]) Chron. Paschale p. 384 fin. ἐπετράπη γράφεσθαι μετὰ τὸ ἐν ὀνόματι· βασιλείας τῶν θειοτάτων ἡμῶν δεσποτῶν.. cf. similes locos sescentos qui in eodem Chronico Paschali exstant.

„mentum ... quod ipsa quoque commemoratione ornatur imperii; con-
„sules etenim et indictiones quodcumque indicium temporum omnino est
„apud nos sunt quidem forsan et haec significatiua eorum, quae uolunt:
„non tamen nos aliquod horum perimimus, sed maiorem adiectionem eis
„imponimus, ut ex maioribus et perfectioribus eis temporum designetur
„cursus .... erit ergo absurdum in documentis et iis quae in iudiciis
„aguntur, et absolute in omnibus, in quibus memoria quaedam fit tem-
„porum, non imperium his praeponi. unde sancimus eos, quicumque
„gestis ministrant, siue in iudiciis, siue ubicumque conficiuntur acta et
„tabelliones, qui omnino qualibet forma documenta conscribunt in hac
„magna ciuitate, siue in aliis gentibus omnibus, quibus nos praesidere
„dedit deus, — hoc modo incipere in documentis: imperii illius sacra-
„tissimi Augusti Imperatoris anno tanto, et post illa inferre consulis
„appellationem, qui in illo anno est, et tertio loco indictionem mensem
„et diem. sic enim per omnia tempus seruabitur, et pro imperii memoria
„atque consulatus ordine et reliqua obseruatione interposita documentis,
„inadulterata haec ualde constituentur. si qua uero apud Orientis habi-
„tatores [27]) aut alios homines obseruatio custodiatur in ciuitatum tem-
„poribus, neque huic inuidemus .... nos enim auferimus quidem priorum
„nihil, imperiali uero additamento causam augemus. et inchoetur mox
„auctore Deo a praecedente prima indictione, ita quodammodo eis scri-
„bentibus: Imperii Iustiniani sacratissimi Augusti et Imperatoris anno XI
„post consulatum Flavii Belisarii clarissimi uiri anno II die autem tot
„et tot kal. sicque in omnibus nominentur imperii anni .... palam ne-
„que est, quia nunc quidem annum XI nostri scribunt imperii: inchoante
„uero Aprili mense et prima die, in qua nos Deus Romanorum super-
„posuit rebus, XII annum scribent, et ita de caetero donec nostrum Deus
„imperium extenderit.“ [28])

Consulatus auctoritate iam admodum inminuta tempus ex consulum annis signari desiit. [29])

---

[27]) de hoc loco uide, quae diximus p. 48 sqq. in disquisitione chronologica.

[28]) eadem lex in linguam graecam conuersa exstat in Basilicis.

[29]) cf. Schmidt. l. c. p. 307, 309 ss. re absoluta fortunae casu egregio papyri cuiusdam Fayyumensis, quem ipsum uidere mihi nondum licuit, omnium et maximi et integerrimi et elegantissime nitidissimeque scripti imaginem luminis opera confectam (quam quidem confici iussit u. d. prof. Hartel, qui papyrum sibi ipsi seposuerat edendumque curabit in Melet. Vind. uol. V.) ab Hartelio benigne mihi ad transscriptionem eius examinandam die 26. m. Iulii missam accepi; qua quidem imagine inspecta primum consulatus annum in instrumentis significatum detexi; etenim lin. 1 exstant haec: μετα την υπατιαν φλϐ λογγινου του λαμπροτατου (i. e. „post consulatum Flauii Longini clarissimi uiri“) παχων κβ (uel κη) τελει της δεκατης ινϐ επ αρκινϐ (487 p. C. n.).

IV.

Aegyptii uetustissimorum temporum proprias monetas ipsi non habebant; etenim monetarum genera quaecumque in Aegypto usitata nouimus, auditis eorum nominibus iam constat ab aliis gentibus esse recepta.

Atque primum a gentibus, quae sunt a Sem filio Noae oriundae, receperunt genus siglorum (shekel), deinde a Graecis Ptolemaeis regnantibus genus drachmarum et talentorum, postremo a Romanis subacti Romanarum monetarum genera, quae deinde intra VI annorum saecula erant. Conferendi sunt in hac re

a) *Letronne* Récompense promise ... Paris 1833 = Notices et Extraits XVIII. 2. p. 188 ss. — *Leemans* in editionis papyrorum Leidensium iam supra commemoratae p. 23. — *B. Peyron* in Actis Acad. Taurinensis a. 1841. — *Th. Mommsen* Geschichte des Römischen Münzwesens p. 40 ss. Berol. 1860. nuperrime de hac re egit *J. G. Droysen* das Finanzsystem der Ptolemaeer in actis Acad. Berol. a. 1882 adhibito papyro Vindobonensi XXVI sane in hac re teste grauissimo. — *E. Revillout* permultis operum suorum locis.

b) *Eisenschmid* de ponderibus .... ueterum Romanorum Graecorum Hebraeorum Argentor. 1708 p. 35, p. 140. — *Th. Mommsen* Geschichte des Römischen Münzwesens p. 779 ss. — *Hultsch* Griechische und Römische Metrologie Berlin 1862 p. 245 ss.

c) *De Saulcy* Essai de classification des suites monétaires Byzantines Metz 1836, 2 vol. — *Sabatiers* déscription genérale des monnaies Byzantines Paris 1862. — *Warren* On byzantine numismatic art (in Numism. chronicle N. S. London 1861 p. 211 ss. — *Pénon* Médailles byz. inédites Révue numism. belgue 1862 p. 183.

Romanorum re nummaria saeculo p. C. n. III iam admodum turbata (cf. Mommsen über den Verfall des römischen Münzwesens in der Kaiserzeit. Abhandlungen der hist.-phil. Klasse der sächsischen Gesellschaft 1851 p. 179—312), Constantinus magnus ab auri, cui nihil fere additum erat aliorum metallorum, libra tamquam monade profectus, monetas puri tantummodo auri argenti cupri cudi iussit. Atque auri librae pars LXXII-a (= OB cf. Pinder et Friedländer Beiträge I, p. 1—20) solidus nominatus est, summa cura in auri et pondus et puritatem collata; quicumque ad tributa soluenda magistratibus obtulit solidos, quorum pondus iam non idem erat, quod auri librae par-

tis LXXIIae, uel qui non erant ea puritate, quae lege fuerat constituta, incrementum quod uocabatur pendere debebat. Auri librae partem millesimam miliarense μιλιαρήσιον uel μιλιαρίσιον a Graecis dictum, solidique aurei partem XXIVam siliqua siue κεράτιον ualebat. Quae librae partes sane admodum paruae cum monetis cudendis idoneae non fuissent, ad pretium idem significandum Romani aliis metallis usi sunt. XIV enim argenti fere librae, cum idem ualerent, quod auri libra I^{a}, argenti librae pars LXXII^{a} idem debebat ualere, quod auri librae partis LXXIIae pars fere ea, quae est XIVa, uel ut aliis idem dicam uerbis, auri solidus unus idem ualere debebat, quod bis quaterni deni argenti librae partes CXLIVae. iam cum neque argenti — si quidem molem respicias magnam neque uero partem minimam — partes XIV, auri partem unam ecficerent, neque cudendarum monetarum cura ab imperatore susciperetur nisi pecunia data, factum est, ut XXIV tantummodo — neque uero XXVIII, quem quidem numerum exspectaueris — partes librae argenti in CXLIV partes diuisae, responderent aurei solidi unius pretio. parti autem XXIVae cum Romani siliquae nomen inderent, factum est, ut moneta haec ut iam diximus argentea siliqua auri nominaretur.

Etiam cuprum ad monetas cudendas adhibitum est; monetae autem cupreae follibus sunt conseruatae, unde follium nomen inter monetas relatum est.

Haec ut quae secuntur intellegerentur, praemittenda putaui.

Ea quae Constantinus statuerat maximam partem etiam saeculo p. C. n. VI°. et VII° ualebant. atque solidus respondet nostrae pecuniae marcis 12 penn. 69; auri siliqua penn. 53. auri solidus cum reuera moneta esset pretiosissima eademque purissima ab omnibus fere gentibus et occidentis et orientis in emendo uendendoque adhibita est. cf. Cosmam Indicopleustam in collectione noua patrum ed. Montefalconius II, p. 148 A. in primis in usum uenerunt solidi et siliquae neglectis generibus reliquis (cf. Th. Mommsen Gesch. d. Röm. Mzw. p. 791 a. 171). quae cum ita sint, iam in papyris meis semper fere solidos et siliquas in pretiis significandis adhiberi non est, quod miremur. atque solidi quidem graece χρυσίου νομίσματα uel νομισμάτια nominabantur teste Isidoro Etymol. XVI, 25, 14: „solidus nuncupatur, inquit, quia nihil ei deesse uidetur; „ipse quoque nomisma uocatur pro eo quod nominibus principum effigiis„que signetur“ 18, 9 „nomisma est solidus aureus uel argenteus uel aereus“.

Iam inde profecti noua quaedam, quae in papyris meis primum occurrunt, disputemus.

Vides igitur nomisma fuisse solidum aureum uel argenteum uel aereum. putasne reuera aera quae solidi pretium aequiperarent i. e. plus XX fere librarum cusa esse? adde quod follis moneta cuprea uidetur

idem ualuisse, quod auri solidus I^{us} cf. Th. Mommsenum. l. c. p. 839, Hultsch l. c. p. 251.

Equidem putauerim eadem ratione, qua nostrates, Romanos esse usos, pro solidi I^{us} pretio soluentes monetarum cuprearum follem I^{um} uel siliquas argenteas XXIV uel puri auri solidum I^{um}; quasi nostrates marcarum XX pretium exprimerent uel penningis IIM uel marcis argenteis XX uel una aurea illa moneta XX marcarum. haec quamquam nostrates non faciunt, quia (argenti et) auri pretium uariatur, Romani facere poterant, quia auri argenti cupri pretia lege constituta erant.

Quae cum ita sint, pretia, quae erant siliquis significata solui potuisse et aureis monetis et argenteis et cupreis consentaneum est. atque reuera id factum esse docent uocabula quaedam in papyris meis frequentia, qualia sunt de auro in pap. D 10^{v} χρ. ſ h. e. χρυcοῦ κεράτια; etenim χρ compendium esse uocabuli χρυcόc non est quod demonstremus, quibuscum cf. pap. Parisin. 21 lin. 36 χρυcοῦ κεράτια. [30])

Iam uerba κέρματος κεράτια, quae saepius legentibus occurrunt in papyris meis, uelut in pap.

C xx κέρματος κεράτια λιτὰ δέκα τέccαρα
D 42^{v} κερμ$_{s}$ κερ/
F 25 εχω κερμ$_{s}$ κερ/

quid significent obscurum est; nam κέρμα uulgo significare nummulos docent linguae Graecae thesauri; quamquam Ducangius (Lexicon Med. Graec. s. v. appendicis F) κέρμα etiam pecuniae sensum habere ait collatis locis Ioannis Carpathi Episcopi MS. ἦλθον γὰρ πρὸc αὐτὸν ἀδελφὸc θέλων χρήcacθαι κέρμα, Adamantini MS. de ponderibus et mensuris ὀβελίcκοc χρώμενοc νοcήμαcι cιδηροῖc ἐνίων δὲ χαλκοῦ, ἀφ' ὧν παραμένει τὸ πλῆθοc ἔτι καὶ νῦν τῶν κερμάτων ὀβολοὺc καλεῖcθαι. sed nequaquam rem Ducangius demonstrauit; priore enim loco κέρμα eadem notione uidetur usurpari, qua nostrum „ein paar Pfennige“, „ein paar Kreuzer“, qui quidem usus est antiquissimus cf. Demosthenicum illud ἀντὶ κερμάτων μικρῶν. altero loco res, de qua agimus, ipsa tangi uidetur. scilicet κέρματος κεράτια pretium siliquarum, quod nummulis soluitur significant; quae res neminem mirum habebit, qui ea quae antecedunt perlegerit; etenim huic opinioni fauet et uocabuli κέρμα significatio, quae est nummuli, fauet et locus in primis papyri Parisini, quem editores Parisini non recte ediderunt (papyr. 21 bis lin. 21. agitur de domus pretio) χρυcοῦ νομιcμάτια δεcποτικὰ ἁπλᾶ δόκιμα τρεια ἑκτὸν παρα κερά[τιον] μία cταθμῷ το φυλ-

[30]) hanc mihi opinionem proponere liceat; contuli enim significationem solidi aurei Isidori partesque solidi aurei quae feruntur tertiam (i. e. octo siliquae) uel sextam (i. e. quattuor siliquae) cf. χρυcίου νομ. S, γ', ς', δ'.

λωφ.... haec enim nihil significant; inspecta uero papyri imagine a Theodulo Devéria lapidis opera confecta has litteras scriptas esse pro certo statuerim: κερμ/ [κερ]ατια σταθμω τω(ν) φολλω(ν) φ/ ea quae secuntur ipso papyro Parisino non inspecto inuestigare nequeo. sed locus ipse grauissimus iam sufficit ad comprobanda ea, quae modo diximus; etenim, quia folles [31]) erant folles monetarum cuprearum, quae ad solidi magnitudinem minima erant, ideoque nummuli uel κέρματα nominari poterant, in aperto est siliquarum pretium monetis cupreis esse solutum, quae quidem siliquae auri cupro solutae appellabantur κέρματος κεράτια. huc fortasse spectat locus quem supra tractauimus... ἐνίων δὲ χαλκοῦ ἀφ' ὧν παραμένει τὸ πλῆθος ἔτι καὶ νῦν τῶν κερμάτων ὀβολοὺς καλεῖσθαι. [32])

Qui uero, quae pretiorum tam accurate tamque diligenter significandorum causa fuerit, declaraturus est tributa et uectigalia monetis puris, probis, iustis, solui debuisse meminerit necesse est. quamobrem describebant depingebantque, ut ita dicam, monetas acceptas datasque ii, qui emebant et uendebant, ne quid noxae in se recideret, si forte monetae acceptae a magistratibus, qui tributis soluendis praeerant non reciperentur; quicumque enim monetas iustas praebere non potuit, incrementum pendere debebat.

Haec uero leguntur monetarum descriptiones:

1. obryziata i. e. pura uocantur nomismata in pap. E 25 τὸ παραβαῖνον μέρο[ς δι]δόναι [τῷ] ἐνδόξῳ πραιτωρίῳ λόγῳ προει[ρ](η)μ(ένῳ) χρυσίου νομ(ισμάτια) δώδεκα οβρ/ χρ ν̊ ιβ οβρ cf. D 92; F 11 b ν̊] ἥμισυ ὀβρυζ.

2. ῥυπαρά i. e. sordida, cuius uocis compendium est ρ uel ρρ. cf. Pap. C xxi b χρυσίου νομισμάτια ὀ[κτ]ὼ ἥμισυ ῥυπαρά χρ ν̊ ηS ρ

D 29 χρυσίο(υ) νομισμάτια δύο ῥυπαρ̄ᵃ χρ ν̊ β ρρ

D 34 νομισμάₛ τεσσαρά[κοντα] δύο ῥυπαρ̄ ν̊ μβ ρ

D 35 νομισμₛ ἑξήκοντα ῥ[υ]παρ̄ ν̊ ξ ρ/

D 68 νομισ]μάτια τέσσαρα ῥυπαρά χρ ν̊ δ ρ

---

[31]) cuius uocabuli forma graeca est φόλα uel φόλης uel φολλα uel φολλις uel φολις cf. Ducange L. M. G. p. 1687.

[32]) quo facilius quae dixi intellegerentur, addidi haec: pretium siliquae auri (= $\frac{1}{24}$ solidi)

a) auro expressum	*b*) argento	*c*) cupro
χρυσοῦ κεράτια cf. eandem locutionem χρυσοῦ νόμισμα i. e. solidus aureus (apud Isidorum in primis)	24 siliquae argenteae κεράτια mere dicta cf. νόμισμα mere dictum cf. φόλλις mere dictum	κέρματος κεράτια nummulis soluta.

altera explicandi ratio, in quam quis incidere possit, est haec, uocabulo κέρματος κεράτια significari siliquas eas, quarum dimidiae parti numerus inscriptus erat ρκ 120, pretium 3um quadragenariorum cf. κέρματα apud Procopium hist. arc. c. 25. Mommsen p. 840 ss.

E 66 ... πεντήκοντα ῥυπ[αρά] χρ $\overset{o}{\nu}$ ρ (addendum est χρυσίου νομισμάτια)

E 46 νομμ(ισμάτια) δ ρ

Papyri Parisini, cui nomen est Contrat de Vente collection Iomard, imagine inspecta haec fere lin. 24 lego: τοῦτ' ἔστιν χρυσοῦ νομισμάτια ῥυπαρά.

3. λιτά i. e. simplicia cf.

C xx κέρματος κεράτια λιτὰ δέκα τέσσαρα κερ. λιτὰ ιδ

hanc lectionem recte se habere apparet collato uocabulo:

4. ἁπλᾶ quod exstat in pap. Parisino 21 bis lin. 20 χρυσίου νομισμάτια δεσποτικὰ ἁπλᾶ δόκιμα τρεια ἑκτόν παρα

5. ανασπs cf. D 42v

γεροντιου λινηφ(ικου) χρ $\overset{o}{\nu}$ ανασπs ί

Res ipsa est noua.

Hic tamquam appendicis loco nonnulla de numeralium compendiis dicenda esse putauerim, in quibus eliciendis et ego et u. d. prof. Karabacek adhibitis rationibus arabice conscriptis operam dedimus. atque uocabuli ἥμισυ in antiquissimis papyris compendium adhibetur hoc: |⁓, cuius in locum [33]) Romana littera *S* certe inde ab Augusti tempore successit, qui de Romanorum mensuris monetis ponderibus reliquis gentibus intrusis sese iactabat cf. Cass. Dionis. l. 52, 30 (a. 725 a. u. c.) μήτε δὲ νομίσματα ἢ καὶ σταθμὰ ἢ μέτρα ἰδίᾳ τις αὐτῶν (sc. τῶν δήμων) ἐχέτω ἀλλὰ τοῖς ἡμετέροις καὶ ἐκεῖνοι πάντες χρήσθωσαν. atque primum Romani signi uestigium exstat in papyro Parisino 62, col. V, lin. 17, 18 hucusque sane neglecto, qui quidem, ne in editorum Parisinorum lectionibus refutandis morer, haec exhibet:

ωc της μνας ιC και καταγωγιον *S* και τιμην σπυριδων και αλλα ανηλωματα α*S*C ωστ ειναι ιβ*S*

quae quidem computatio recte se habet:

ιC	= 10	$\frac{1}{4}$
S	=	$\frac{1}{2}$
α*S*C	= 1	$\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$
faciunt ιβ*S*	= 12	$\frac{1}{2}$

Haec igitur dimidiae partis significatio, quae saepissime in papyris meis occurrit, est Romana; partes autem tertia quarta quinta sexta septima octaua nona decima eadem ratione, qua in antiquissimis papyris a Peyrono Leemansio Letronnio iam dudum perspecta significantur; etenim ad partem significandam imponitur numero lineola quae-

[33]) aliam dimidiae partis significationem u. d. prof. Karabacek detexisse uidetur sane simplicissimam hanc: β'; sed iam sententia mutata partem tertiam et quartam

dam: γ̀ δ̀ ὲ ϛ̀ ζ̀ ὴ θ̀ ὶ κ̀ ... cf. Vindob. 26 in Melett. Vindob. III p. 5. το ζ̀ μερος et ίης ενκυ i. e. τὸ ἕβδομον μέρος et δεκάτης ἐγκυκλίου.

Iam si Graecis significandus erat numerus e. g. $\frac{3}{8}$, scribere debebant δ̀ ὴ $\frac{1}{4}+\frac{1}{8}$. numerum $3\frac{7}{8}$ scribebant sic γ S δ̀ ὴ $3+\frac{1}{2}+\frac{1}{4}+\frac{1}{8}$. vides igitur Graecos hac scribendi ratione usos partem tertiam decimam significare non potuisse, quia si exarauissent ι′γ′ uel γ′ι′, significauissent partem hanc: $\frac{1}{3}+\frac{1}{10}=\frac{13}{30}$. tamen in Basilicis (p. 569) et de parte dimidia et de sexta et de duodecima loquitur imperator μορίων τοῦ ἡμίσεως φημὶ καὶ ἕκτου καὶ δωδεκάτου καὶ τῶν τοιούτων; scribere sane non poterant eadem ratione partem $\frac{1}{12}$ uel $\frac{1}{24}$ uel $\frac{1}{48}$ quia

ι′β′ significabat haec: $\frac{1}{10}+\frac{1}{2}=\frac{12}{20}=\frac{3}{5}$

κ′δ′ " " $\frac{1}{20}+\frac{1}{4}=\frac{24}{80}=\frac{3}{10}$

μ′η′ " " $\frac{1}{40}+\frac{1}{8}=\frac{48}{320}=\frac{3}{20}$.

Partis uero $\frac{1}{24}^{\text{ae}}$ et $\frac{1}{48}^{\text{ae}}$ significationes in rationibus arabice conscriptis u. d. prof. Karabacek inuenit et mecum communicauit; formae sunt autem hae ⌒ et). forma sane partis $\frac{1}{24}$ae est forma ceratii, partis $\frac{1}{45}$ae est siciliqui.

Numeri DCCCC semel occurrit signum hoc: ⏜.

En habes formas numerales, quae in papyris nostris inueniuntur Romanas tres reliquas Graecas.

Partis IVae unicum exemplum Romanorum in modum significatae, quadrantis scilicet forma, in papyro Parisino exstat paulo ante citato.

---

significari statuit: $\frac{1}{8}+\frac{1}{4}=\frac{1}{2}\frac{1}{4}$; quam quidem sententiam in actis Acad. Vindob. pluribus expositurus est. idem uir doctissimus uocabuli κέρμα formam dscherm apud Arabes exstare demonstrauit in libro cui inscripsit Kritische Beiträge zur lateinisch-arabischen Numismatik Vind. 1871. interroganiique mihi uocabulo κέρμα moleculas quasdam significari aiebat. iam si quis uir doctus uocabulorum κέρματος κεράτια rectius interpretandorum rationem inierit, equidem libentissime de sententia mea supra exposita decedam.

De numeris significandis eleganter disputauit Gardthausen P. Gr. p. 268, quem quidem de reliquis significandi rationibus conferas.

V.

Quanti momenti sint papyri, egregio exemplo in iis quae secuntur uideamus. agitur enim de indictionibus, de quibus multas quaestiones implicatas esse institutas nemo nescit; cf. in primis de Savigny in diario, cui titulus est Zeitschrift für geschichtliche Rechtswissenschaft a. 1828 p. 375 ss. quod quidem opusculum repetitum est in libro cui inscribitur Vermischte Schriften II, p. 130; Th. Mommsen in Actis litterarum societatis Sax. vol. I cl. phil.-hist. a. 1850 p. 578 s., ut iam de aliis taceam. id quidem pro certo habitum est indictionis Graecae siue Constantinopolitanae annum cepisse initium a die 1. mensis Septembris, Romanae a die 25. mensis Decembris, ut Bedanam quam dicunt praeteream, quae a die 24 mensis Septembris incipit cf. Ideleri Chronologiae uol. II. p. 363. iam cum papyrorum Pachymii, de quibus supra pluribus egimus, notitia uiris doctis fieret, indictionum numeris collatis cum numeris annorum imperatorum difficilis quaestio exstitit; quas quidem difficultates a Schmidtio qui scribas (opusculi pagina 319 a) uitiose exarauisse aut annorum aut indictionum numeros opinabatur, minime esse sublatas rectissime sensit W. Brunet de Presle cf. Notices et Extraits 18, 2 p. 259, 260: ..... La perte la plus regrettable est celle de la date non pas tant pour fixer l'année précise de ce contrat ce qui nous importe peu, que pour avoir un exemple de plus du cycle des indictions, qui devait y être exprimé avec l'année du règne. Or cette correspondance présente sur quelques monuments des irréguliarités, dont il n'est pas facile de se rendre compte.

Equidem sescentos locos inueni in papyris meis, quibus apparet

1. non per omnes imperii Byzantini partes indictionem illam Graecam seu Constantinopolitanam in usu fuisse, immo

2. uel per unius dioeceseos partes uaria indictionum genera adhibita esse cf. Papyrum meum C xv r δωδεκάτης ἰνδικτιῶνος ἐπ' Ἀρσινοΐτου (sc. νομοῦ) ἐπαρχίας Ἀρκαδίας, Parisinum XXI bis ἰνδικτιῶνος ἐν κώμῃ Θινὸς ἐκ Θηβαίου ἐπαρχίας.

Fuit enim saec. VI quidem et VII ineunte indictionis genus **Arsinoiticum** (ἰνδικτιῶνος ἐπ' Ἀρσινοΐτου) cuius terminus anno 618[34]) erat mensis Payni dies XV; fuit indictionis genus **Thebaicum** cuius initium fuisse

[34]) alio anno (cf. D 1.) initium uidetur fuisse epiphi mensis dies XIII, anno 487 p. C. n. pachon mensis dies XXII (uel XXVIII); cf. pap. maximum illum p. 41 commemoratum.

Mauricii anno X-o mensis Payni diem XX docet papyrus Parisinus XXI bis, quod quidem indictionis genus iam s. IV in usu fuisse apparet collato Youngii papyro 42 »ὑπατευόντων δεσποτῶν ἡμῶν Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ ζ' καὶ Κωνσταντίου ἐπιφανεστάτου Καίσαρος τὸ γ' τύβι ιζ' ἰνδικτιῶνος ἐν Ἐλεφαντίνῃ πόλει τῆς ἄνω Θηβαΐδος (legendum esse uidetur ἐπ' Ἐλεφαντίνῃ).

Iam ad exempla enumeranda adgrediamur, quorum praesto habeo haec: (compendia: ινs, ινδs, ινδικ/ = ἰνδικτιῶνος. — compendio αρ/ uel αρc significari Arsinoiticam perspexit iam Rasche Lexicon uniuersae rei nummariae ueterum Lipsiae 1785—1805 s. v. — εγρ = ἐγράφη. αρ = ἀρχή. — μη = μηνός. — τη αυτ = τῆς αὐτῆς.)

Pap. F 10	δ]εκατης τριτης ινs επ Αρσιν
D 1	επειφ ιγ αρ(χη) η ινs επ Αρσιν
D 78	..... επ Αρσι
C XVII a	α]θυρ ογδοης εκτης ινs επ Αρσι
C XV	τυβι κ δωδεκατης ινs επ Αρσι
E 95	αθυ]ρ θ της δεκατης ινδικ/ επ Αρc
F 2	.... επ Αρ/
D 68	εγρ μη θωθ ζ τη αυτ δ ινs επ Αρ/
C XX	Φλs Ηρακλειου ετους η παυνι ιε εκτης ινs επ Αρ/ (a. 618)
C XIX	Φλs Ηρακλειου ετους ς χοιακ ιγ τεταρτης ινs επ Αρ/ (a. 616).
C XVI	μεχειρ ιθ[... ινs επ] Αρ/
C XXI	τυβι γ ενδεκατης ινs επ Αρ/
D 2	χοιακ κ ιε ινδ επ Αρ/
B 1	φαμενωθ γ ιγ ινs επ Αρ/
D 42	Φωκα ετο[υc ς] μεχειρ ιδ ια ινδ επ Αρ/

In libris eis, qui ex antiquitate seruati exstant, locum, qui optime in hanc rem facit inueni; etenim Iustin. Nou. XLVII haec legimus (cap. I): »sancimus eos, quicumque gestis ministrant .... ubicumque »conficiuntur acta — hoc modo incipere in documentis: Imperii »illius sacratissimi Augusti Imperatoris anno tanto ..... tertio loco in»dictionem mensem et diem ... si qua uero apud orientis habi»tatores aut alios homines obseruatio custodiatur in **ciuita»tum** temporibus, neque huic inuidemus.« iam uidetis luce clarius indicari alios, in primis orientis homines — ac sane Aegyptus erat sub dispositione uiri clarissimi praefecti praetorio Orientis — suam temporum computationem habuisse; itaque nemo miretur de iis quae modo statuimus.

Summi uero momenti sunt haec uerba, quae exstant in papyro C xx (a. 618), ubi quidem uir quidam Aurelius Minas Venafrii filius Aureliae cuidam Euphemiae Stephani filiae domus partem collocat:

επι χρονον οσον βουλει
απο πεντεκαιδεκατης
του νυν οντος μηνος [35])
παυνι, τελει της
παρουσης εκτης ιν$_s$ [36])

quae uerba optime conueniunt iis quae exstant in eiusdem instrumenti initio

Φλ$_s$ Ηρακλειου του αιωνιου αυτους
του *s* αυτοκρ/ ετους η παυνι ιε
εκτης ιν$_s$ επ Αρ/

Alter locus grauissimus est papyri D 1

επειφ ιγ αρ/ η ιν$_s$ επ Αρσιν$_s$

quem quidem locum re perspecta uos legatis uelim sic: ἐπεὶφ ιγ' ἀρχὴ ὀγδόης ἰνδικτιῶνος ἐπ' Ἀρσινοΐτου; neque enim legendum est αρ[χ]η ιν$_s$ scilicet ἀρ[χ]ὴ ἰνδικτιώνων h. e. initium cycli indictionum noui, siue epiphi mensis dies XIII indictionis primae (ἀρχὴ ἰνδικτιώνων = πρώτης ἰνδικτιῶνος), quia litterae, quae exciderit, neque adest uola nec uestigium; deinde dicendi genus idem conferatis in pap. D 75 ἀρχὴ τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος; adde pap. Paris. XXI bis Μαυρικίου ... ἔτους δεκάτου παϋνὶ κ̄ ἀρχὴ ινδ. ἐν κώμῃ Θινὸς ἐκ Θηβαίου ἐπαρχίας. hac igitur ratione tollenda esse uidentur, quae uiros doctos uexarunt cf. Not. et Extr. 18, 2. p. 259; Schmidt pap. Berol. p. 319.

Tot indictionis Arsinoiticae cum exstent exempla, unum Constantinopolitanae inuenio in pap. D 75

μη]νος θωθ ιδ [ινδ(ικτιωνος)]
αρχη τη (της) αυτ (αυτης) ιν[δ(ικτιωνος)]

indictio enim Constantinopolitana initium capiebat a die I mensis Septembris, cui quidem respondebat Aegyptiacus mensis Thoth.

Papyrus

C xx.

† εν ονοματι του κυρ]ιου και δε[c]πο
ιη]cου χριcτου [θεου]*s* cω[τη]ρ[oc

[35]) in papyro ipso calami lapsu exaratum exstat τουουοντους.

[36]) qui factum sit, ut mensis Payni dies XV tanti fuerit momenti, collato Coptitarum calendario intellegitur; dies enim XV. mensis Payni est solstitii dies. cf. E. de Rougé in Aeg. Z. 1866 p. 3; J. Krall Studien zur Geschichte des alten Aegypten I, p. 855. [23.]

ημων βασιλειας του ευσεβεστ[α]τ[ου
s φιλανθρωπου μων δεσπο
φλs ηρακλειου του αιωνιου αυγουc
του s αυτοκρ/ ετους η παυνι ιε
εκτης ινδ επ αρ/
† αυρηλιος μηνας υιος
ουεναφριου [γρ]αφευς απο
της αρσινοιτων πολεως
απο αμφ/ ωλυμπιου [37]) αυρηλια
ευφημια θυγατρι στεφανω
απο της αυτης πολεως χs ομο
λογω μεμισθωσθαι παρα σο˘
απο των υπαρχοντων σοι
επι του αυτου αμφ/
ενοικια ανεωγμενον
εις ν λιβα εν τη δευτερα
στεγη τοπον ενα ανεω
γμενον εις βορρα μετα
παντος αυτου του δικαιο˘
επι χρονον οσον βουλει
απο πεντεκαιδεκατης
τουουοντους μηνος
παυνι τελει της
παρουσης εκτης ινs
παρεχοντος μο˘
του μισθωσαμενο˘
υπερ ενοικιου αυτο˘
ενιαυσιως κερματος
κερατια λιτα δεκα
τεσσαρα κερ/ λιτα ιδ
ακολλουτως η μισθωσις
κυρια και επερ/
† δι εμου .. ιωσεφ γρ/
δι εμω στρατηγ/

Papyri pars aversa

†] μισθωσις τοπο˘ ενος επ αμφ/ ωλυμπιω [38]) υπ αυρ/μηνα υιο˘ ουεναφριω
εις αυρ ευφημιαν θυγατερ/ στεφανο¯ †

[37]) ex ωλυπιου correctum.

[38]) ex ωλυπιο^{U} correctum. υ littera suprascripta papyri ipsius scripturam imitatus sum.

Interpretatio instrumenti I

C xx.

Ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ, θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν, βασιλείας τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλανθρώπου (ἡ)μῶν δεσπότου Φλαουίου Ἡρακλείου, τοῦ αἰωνίου αὐγούστου καὶ αὐτοκράτορος, ἔτους ὀγδόου, παϋνὶ πεντεκαιδεκάτου, ἕκτης ἰνδικτιῶνος ἐπ' Ἀρσινοΐτου.

Αὐρήλιος Μηνᾶς, υἱὸς Οὐεναφρίου, γραφεὺς ἀπὸ τῆς Ἀρσινοΐτων πόλεως, ἀπὸ ἀμφόδου Ὠλυμπίου, Αὐρηλίᾳ Εὐφημίᾳ, θυγατρὶ Στεφάνου, ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως, χαίρειν. Ὁμολογῶ μεμισθῶσθαι παρὰ σοῦ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων σοι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμφόδου ἐνοίκια· ἀνεῳγμένον εἰς [νότον] λίβα· ἐν τῇ δευτέρᾳ στέγῃ τόπον ἕνα ἀνεῳγμένον εἰς βορρᾶ μετὰ παντὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου, ἐπὶ χρόνον, ὅσον βούλει, ἀπὸ πεντεκαιδεκάτης τοῦ νῦν ὄντος μηνὸς παϋνὶ, τέλει τῆς παρούσης ἕκτης ἰνδικτιῶνος, παρέχοντός μου τοῦ μισθωσαμένου ὑπὲρ ἐνοικίου αὐτοῦ ἐνιαυσίως κέρματος κεράτια λιτὰ δέκα τέσσαρα κεράτια λιτὰ ιδ'· ἀκολούθως ἡ μίσθωσις κυρία καὶ ἐπερῳωμένη.

δι' ἐμοῦ Ἰωσὴφ γραφέως.

δι' ἐμοῦ στρατηγοῦ.

v. μίσθωσις τόπου ἑνὸς ἐπ' ἀμφόδου Ὠλυμπίου ὑπ' Αὐρηλίου Μηνᾶ υἱοῦ Οὐεναφρίου εἰς Αὐρηλίαν Εὐφημίαν θυγατέρα Στεφάνου.

In nomine domini et principis Iesu Christi dei et saluatoris nostri, regni piissimi et humanissimi nostri principis Fl. Heraclii perpetui augusti et imperatoris anno 8 mensis huius payni die 15 sexta indictione ⟨quae est⟩ in Arsinoitico.

Aurelius Minas filius Venafrii scriba oriundus ab urbe Arsinoē dicta a platea Olympia, Aureliam Euphemiam filiam Stephani oriundam ab eadem urbe salutat. Fateor me conlocasse a te ex iis quae tibi sunt in eadem platea sita domicilia ⟨ex quibus unum⟩ aperitur (= uergit) ad [meridiem] occidentem; in altero tecto ⟨quod⟩ aperitur (= uergit) ad septentriones cum omnibus eius iustis rationibus in tempus quantum uelis inde a quinto decimo mensis ⟨qui⟩ nunc ⟨est⟩ payni, exeuntis praesentis indictionis sextae; praebente me qui colloco, pro domicilio hoc quotannis nummulorum siliquas quattuordecim simplices ⟨i. e.⟩ siliquas simplices XIV. quocirca conductio rata ⟨est⟩ et ualens.

per me Iosephum scribam

per me strategum

Conductio loci unius siti in platea Olympia Aurelii Minae filii Venafrii in Aureliam Euphemiam filiam Stephani ⟨facta⟩.

Iam uides omnia optime quadrare in formulam, cuius schema et figuram paulo supra construximus; en habes homologiae egregium exem-

plum. atque de partibus A et B litteris significatis tam multa disseruimus, ut tempus in explicandis eis frustra consumendum esse negauerim.

lin. 9 pap. exhibet haec:

Αὐρήλιος Μηνᾶς υἱὸς
Οὐεναφρίου ... αφευς ἀπὸ
τῆς Ἀρσινοϊτων πόλεως

lacuna illa consumptae sunt litterae duae; quae quidem lacuna utrum litteris γν(αφεύς) an litteris γρ(αφεύς) explenda sit, in dubio est; equidem potius γραφεύς scribendum esse coniecerim collato pap. B XII (uide notam ad B XII).[39])

Venafrii, cuius hoc loco mentio fit, nomen inuenitur aliis quoque locis, quorum exempla sunt haec:

E 52 v Ουεναφριου
F 2 Ουεναφριος υιος Α[υρ/.....
D 16 σοι Ουεναφριω υι.... απο καλοφανου
E 70 Μη(νας) Ουεν[αφριος
D 7 Αυρ/ Ουενα[φριον] υιον....

C IV ουεν/(αφριου) F 50 ουεναφρ/(ιου) F 23v ουενα/(φριου) iam facilis est coniectura hos Aurelios fuisse Romanos Venafro profectos. conferas quaeso nomina Romana in inscriptionibus apud Nerutsum in Athenaei uol. II. commemorata. mira sane est forma uocabuli Οὐενάφριος. adiectiuorum enim a uocabulo Venafrum deriuatorum formae sunt hae Venafer, -fra, -frum cf. Varro r. r. 1, 2. 6. et Venafranus, -a, -um, quae forma inuenitur apud Ciceronem et alios (cf. Venafranum, quod est olei genus, a Iuuenale s. V 86 commemoratum). simillimum graecanicae formae exemplum exstat apud T. Nerutsum l. c. p. 16 no. 8, qui quidem dicit haec ἄξιαι σημειώσεως εἶνε αἱ ἑλληνίζουσαι φράσεις Alexandrus [Aurel. Alexandrus] καὶ Macedon, ἀντὶ Alexander καὶ Macedo.

απο αμφ/ ωλυμπιου] platea Olympia fortasse eadem est, quae commemoratur in pap. C XVII a απο αμ[φο]δου Ολυμπιου Θεατρου. eiusdem plateae nomen paulo infra in parte auersa sic exstat exaratum μίσθωσις τόπου ἑνὸς ἐπ' ἀμφόδου Ὠλυμπίου. quamquam clare et perspicue exarata sit lectio ὠλυμπίου, tamen dubium non est, quin ὀλυμπίου genuina sit. utroque autem loco librarius haesitauit, utrum ωλυμπιου an ωλυπιου exarare; μ littera enim utroque loco uidetur esse addita. quod qua ratione sit explicandum uideamus. atque equidem putauerim librarium ea de causa dubium fuisse, quia permultis locis formae ei exarandae fuerant, quae quidem quamquam ab Aegyptiacis μ littera addita pronuntiabantur, in libris libellisque erant scribenda μ littera omissa (cf. λήμψομαι λῆψις.).

[39]) cf. supra pag. 37.

ομολογω με μισθωσθαι] recte quidem se habet forma μισθωσαμενου quae paulo infra exarata est; sed quid de μισθωσθαι iudicandum sit uideamus. etenim aut librarii uitio omissum est alterum με, quod ad reduplicationem, quae uocatur, pertinet, aut ex dialecto excusatur. cf. pg. 65 haec scripsi, quia sescentis locis ὁμολογῶ cum acc. c. inf. coniunctum in instrumentis meis inueni et ὁμολογῶ με uno tamquam spiritu et tenore prolatum esse intellexi.

In iis quae secuntur librarius se ipsum correxit, cum scribere uellet ανεωγμενον εις νοτον, sed uocabuli νότον litteram primam iam exaratam transfixit λιβα addidit, ita ut nunc quidem haec exstent: ανεωγμενον εις ν λιβα.

ἀνεῳγμένον] plenius atque clarius dicitur in papyro Parisino ανοιοκτη η θυρα (= ἀνέῳκται) cf. pap. Vind. 26: οἰκίᾳ ... τεθυρωμένῃ ἐκ τοῦ ἀπὸ νότου καὶ βορρᾶ μέρους et ea quae Meletematum Vindobonensium (Wiener Studien) vol. III. p. 7 adnotaui: »ἐκ τ. ἀπὸ ν. καὶ β. μέρους ist auf ein θύρα zu beziehen, welches in dem Worte τεθυρωμένῃ enthalten ist vgl. den demotischen Text portes qui du coté du sud au nord«.

τά ὑπάρχοντα] in media graecitate significare bona fortunamque satis constat, quamquam obseruari potest iam saec. a. C. n. II eundem uocabuli usum fuisse cf. pap. Par. (anni 157 a. C. n.) XIII lin. 12 κυριευούσης κοινῇ τῶν ὑπαρχόντων; lin. 20 τὰ καταλελειμμένα ὑπάρχοντα Paris. XXII saec. II a. C. n. τὰ δ' ἐκείνου ὑπάρχοντα cf. lin. 17, pap. Leidensem M col. 2 lin. 12 (saeculi II a. C. n.).

ἐν τῇ δευτέρᾳ στέγῃ] στέγαι i. e. contignationes; quae uox frequens est in Iur. Cons. Graecis cf. στεγονόμιον i. e. pretium conductae domus.

μετὰ παντὸς τοῦ δικαίου] haec formula et in pap. Parisinis et in meis saepissime occurrit cf. pap. Paris. XX lin. 27: οἰκίας ὁλοκλήρου μετὰ παντὸς αὐτῆς τοῦ δικαίου C xv r. κηπίον ... μετὰ τῶν ... δένδρων καὶ παντὸς δικαίου ἐφ' ὅσον χρόνος D 67: αρουρας οσον [εστι μετα παντος] [αυτης] του δικαιου ε[φ οσον χρονος]. recte igitur egerunt editores Parisini, Not. et Extr. p. 475 uocabulum δίκαιον per: »droit de propriété uel droit du propriéteur« interpretati constructio autem ἐνοίκια· ἀνεῳγμένον εἰς λίβα ἐν τῇ δευτέρᾳ στέγῃ τόπον ἕνα ἀνεῳγμένον εἰς βορρᾶ, quamquam summam prodit barbariem, tamen explicari potest. ἐνοίκια enim duo sunt, ex quibus unum cum uergat ad occidentem, tum in secunda domo est alterum (ἐνοίκιον) quod quidem uergit ad septentriones. quae cum ita sint, pluralis numerus ἐνοίκια perferri potest. quae quidem modo dixi, hoc schemate adhibito fortasse magis perspicua erunt

a)
..... ἀνεῳγμένον εἰς λίβα
ἐν τῇ δευτέρᾳ στέγῃ τόπον ἕνα ἀνεῳγμένον εἰς βορρᾶ [40])

τόπος uocabulum in pap. usurpatur de locis, qui sane digni erant significatione magis adcurata cf. pap. Paris. 18 lin. 6 ss.: γόργευσον τῷ υἱῷ μου ἕως ἀπέλθωμεν εἰς τὸν τόπον μου· ἐὰν ἀπέλθω εἰς τὸν τόπον καὶ ἴδω τὸν τόπον πέμψω ἐπὶ [cé]. iam ψιλὸς τόπος uel ψιλοτόπος cum idem ualeret quod οὐκ ψκοδομημένη οἰκία, facile potuit dici τόπος pro domicilii parte. (franco-gallice pièce.)

τουουοντουςμηνος] in aperto est librarium ex uitio exarauisse mira haec uerba; respondet autem τουουοντουςμηνος iis quae secuntur τῆς παρούσης ἰνδικτιῶνος; quae cum ita sint, sine dubio legendum est τοῦ νῦν ὄντος μηνός (uel τοῦ παρόντος μηνός). conferatis dicendi genus idem in pp. D 68 τοῦ παρόντος μηνὸ[c θὼ]θ τῆς παρούσης ὁ ἰνδικτιῶνος D 6 μηνὶ φαρμουθὶ τῆς παρούσης δευτέρας ἰνδικτιῶνος. atque eadem ratione, qua de praesente tempore dicebatur παρούσης, eadem dico ratione de futuro tempore proximo adhibebatur uocabulum εἰσιούσης.

Conducebatur autem domus per totum annum inde ab initio usque ad finem indictionis ἐνιαυσίως.[41]) iam intelleges ea, quae exstant in pp. D 10 eleganti fragmento instrumenti domus uendendae[42]), quo quidem loco Philoxeni cuiusdam iura et priuilegia enumerantur, ex quibus unum est hoc: προσοδεύεσθαι ἐνιαυσίως. tangitur itaque usura, quae est fructus domorum. exstant autem in pp. meis usurarum tabellae, quibus inscriptum est λόγος τοῦ (τόκου) ἐκ τῶν ἐνοικίων.

Iam in opusculo cui inscripsi der Wiener Papyrus Nr. 26 demonstraui et in instrumentis graecis et in demoticis, quantum sit pretium, indicari cum litteris tum numeris, cuius rei exempla adtuli haec:

P. Vind. 26	τελος $<\chi$ εξακοσιας
P. Parisin. 15ter	τελος τριακοσιας τ′
P. Parisin. 15bis	τελος τριακοσιας τ′
P. Berolin. 3 6	τελος εννακοσιας $\uparrow$
P. Taurin. 2 0	τε[λος] τ τριακοσιας
C. I. G. 4862 b N. B.	τελος πεντακοσιας φ[43])

[40]) hanc tandummodo partem respexit is, qui in papyri parte auersa relationem in tabulam factam scripsit: μίσθωσις τόπου ἑνός. — sed iam prof. Hartel suam sententiam sine dubio rectam nuper benigne mecum communicauit; „ich construiere ομολ. μεμ. απο των υπαρχοντων .... ενοικια (= ἐνοικίων) ανεψγμενον (= ἀνεψγμένων) εις λ. εν τη δευτερα στεγη τοπον ενα α. ε. β., d. h. ich habe in dem dir gehörenden nach Westen orientierten Hause (oder Wohnungscomplex) einen Raum nach Norden orientiert, der im zweiten Stock liegt, gemiethet".

[41]) uel potius a fine unius usque ad finem alterius indictionis; en habes exemplum morositatis Aegyptiacae.

[42]) cf. supra pag. 38.

[43]) Wiener Studien IV pag. 8.

iam agedum adlegemus locum grauissimum, qui exstat Basilicorum pag. 569: (scil. ὁ βασιλεὺς) ὁρῶν δὲ, ὅτι ἔστι τοῖς πονηροῖς εἰς τὸ ἀδικεῖν ἀφορμὴ διὰ τὸ σύντομον ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς μοριῶν τοῦ ἡμίσεως φημὶ καὶ ἕκτου δωδεκάτου καὶ τῶν τοιούτων χρωμένοις τοῖς παλαιοῖς σημείοις τῶν γραφέων, καὶ τὴν τοιαύτην τῶν ἀδικιῶν ἑλομένων περιελεῖν ἀφορμὴν καὶ διωρίσατο γράμμασι λιτοῖς, ἃ καὶ τοῖς ἀγροίκοις ἀναγινώσκεσθαι ῥᾴδιον, τὰ τοιαῦτα γράφεσθαι σημεῖα. atque ex pp. nostris apparet plurimis exemplis imperatoris edicto obsecutos esse ciues; atque uel Arabum tempore Aegyptum obtinentium huius rei usus non est abolitus. cf.

Pp. A 3 (Arab. temp. s. VIII) κ]ερατ πδς' ογδοηκτ(οντα) τέσσαρα ἑκτόν
quod in eodem hoc papyro bis inuenitur

E 25 χρυσίου νομ(ισμάτια) δώδεκα ὀβρ (obryziata) χρ ⁰ν ιβ οβρ

D 51 κερ(άτιον) ἓν τέταρτον ſ αδ'
ſ signum est ceratii siue siliquae

D 50 κερ(άτια) ἑπτὰ γί(νεται) ſ ζ

D 5 νομισμάτιον ἥμισυ τέταρτον χρ ⁰ν Sδ'

C XXI b χρυσίου νομισμάτια ὀκτὼ ἥμισυ ῥυπαρὰ χρ ⁰ν ηS ρ

B II χρυσίου νομισμάτιον ἓν τρίτον χρ ⁰ν αγ'
iam intellegis uerba

κερατια λιτα δεκατεσσαρα κερ. λιτα ιδ', quae uernacule interpretor: einfache Karate vierzehen, sage einfache Kar. 14.

κέρματος κεράτια λιτά] v. disquisitionem metrologicam. [44])

Papyrus

B I.

† εν ονοματι [της αγι]ας και
ομοου[σιο]υ τρι[αδο]ς πατρος και
υι]ου και [αγ]ιου πν[ευματος] ς της δεσπ[ο
ημων της θε[οτο]κου και παντω̄
των αγι[ων] φ[αμεν]ωθ γ ιγ ιν) επ αρ/
τω θωμα κοσμα επι
κειμενω ουσι[α]ς στρατηγιου
του νυν ε[πις]ημου [πα]τρικιου
απο της αρ[χι]νοϊτω[ν] πολεως

---

[44]) cf. supra pag. 44.

α̣[υρ]ηλιο̣ς̣ μην[α]ς̣ υιος ελλι[ου
πλινθουρ̣γος απο της αυτ̣ης
πολ̣εως απο α̣μ[φ]οδου π̣αρ̣εμ
βο̣λ̣ης [χ̣s] εςχον [π]αρα τ̣ης
υμετερ[α]ς θα̣[υ]μας̣s υπερ
? ω̣]μοπλινθω[ν
μυριαδ̣ων τριων προ̣ς̣χ̣[ω
ρ̣ο̣υντω̣ν̣ εις το κτιςμ̣α̣
το̣[υ] ενοικιου του κτιζομ̣s
προςβολλαιου και . . . .
χυτρου τουτεςτιν των
γεουχων ο εςτιν χρυςιου
νομιςματιον εν παρα κερ/
επτα ημιςυ τεταρτον
χρ ν̊ α ⁊ κερ/ ζ Sδ' και προ^ς
υμετεραν α̣ς̣φαλ̣ε̣ιαν ταυτη̄
αυτην εποιημαι την απο
δειξιν κυριαν ουςαν και
επερωμ̣s † α[υ̣ρ̣/] μηνας πλιν
θουρ̣γ̣ο̣[ς]ο προγ| ς̣τ̣ο̣ι̣ μοι η αποδειξ/
ως προ^κ/
θεονος
† δι εμου αναςτας γρ/

Papyri pars aversa

† αποδειξ' ωμοπλινθουρ̣γ̣. . . αυ]ρ̣ μ̣η̣να
πλινθουργου εις τον θωμα[ν] κοςμαν επικειμ̣s

Papyrus

C XIX

anni 616

ος και δεςποινης
παντων των αγιων βαςιλειας
ημων δεςποτου φλs ηρακλειου του αιωνι[ου
αυγουςτου ετους ς χοιακ ιγ τεταρτης
ινs επ αρ/
τοδε το κομπρομιςςον ποιουμεθα προς αλληλον

εκου]cια γνω[μη] εκ[με]ν του ενος μερους παυλος
υπουργος της ενδοξου υπηρεciας στρατηγιου
του υπερφε[ρεστ]ατου πατρικιου υιου θεο
δωρου κιλιου εκ δε του ετερου μερους μερους[bis]
της ωριcκυριου
vers. κομπρομιcc*s* γεν
† εν ον[ομ]ατι του κυριου και δεcπ[οτου

† Ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουcίου τριάδος πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος καὶ τῆς δεcποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων φαμενὼθ γ, δεκάτης τρίτης ἰνδικτιῶνος ἐπ' Ἀρcινοΐτου. Τῷ Θωμᾷ Κοcμᾷ ἐπικειμένῳ οὐcίας cτρατηγίου τοῦ νῦν ἐπιcήμου πατρικίου ἀπὸ τῆς Ἀρcινοΐτων πόλεως Αὐρήλιος Μηνᾶc υἱὸc Ἡλίου πλινθουργὸc ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου παρεμβολῆς χαίρειν. Ἔcχον παρὰ τῆς ὑμετέρας θαυμαcίας ὑπὲρ ... ὠμοπλίνθων μυριάδων τριῶν προcχωρούντων εἰc τὸ κτίcμα τοῦ ἐνοικίου τοῦ κτιζομένου προcβολαίου και .... χυτρου τοῦτ' ἔcτιν τῶν γηούχων· ὃ ἔcτιν χρυcίου νομιcμάτιον ἕν παρα κεράτια ἑπτὰ ἥμicυ τέταρτον χρ. νο. αϟ κερ. ζ ἥμ. τέτ. Καὶ πρὸc ὑμετέραν ἀcφάλειαν ταύτην αὐτὴν (π)εποίημαι τὴν ἀπόδειξιν κυρίαν οὖcαν καὶ ἐπερρωμένην. Αὐρήλιος Μηνᾶc πλινθουργὸc ὁ προγεγραμμένος· cτοιχεῖ μοι ἡ ἀπόδειξιc ὡc πρόκειται.

δι' ἐμοῦ Ἀναcταcίου Θέωνος γραφέως

† ἀπόδειξιc ὠμοπλινθ....(-ων μυριάδων τριῶν?) Αὐρηλίου Μηνᾶ πλινθουργοῦ εἰc τὸν Θωμᾶν Κοcμᾶν ἐπικειμένη.

In nomine sanctae et consubstantialis trinitatis patris et filii et spiritus sancti et dominae nostrae deiparae et omnium sanctorum ⟨mense⟩ phamenoth ⟨die⟩ III indictionis XIII ⟨quae est⟩ in Arsinoitico.

Thomam Cosmam praetorii rebus praepositum nunc quidem spectabilem patricium oriundum ab urbe Arsinoitica Aurelius Minas filius Heliae laterarius oriundus ab eadem urbe a platea Castrensi salutat. Habebam ab admirabilitate Vestra mandatum laterum rudium triginta milium pertinentium ad construendum aedificium loci adpulsus (scil. nauium cf. προcβολή) qui nunc conditur, et retinaculi hoc est terrae exaggeratae fulcri; quod constat auri solido uno ... siliquis septem et dimidiatae et quadripertitae auri solido I.. siliquis VII S ⩦. Et ad uestram cautionem hanc ipsam feci securitatem quae est rata et ualens. Aurelius Minas laterarius supra dictus; conuenit mihi securitas qualis proponitur.

Per me Anastasium Theonis f. scribam.

Securitas Aurelii Minae laterarii quae pertinet ad Thomam Cosmam.

Instrumentum lectu sane est difficillimum, quod non una de causa laboret; etenim scriptura ipsa multis locis euanida est; deinde desunt

et litterae et syllabae et uerba singula; adde quod partium inter se conglutinatarum (κεκολλημένων ut graece dicunt) firmitas intercidentibus particulis marginalibus tamquam diffluxit. iam cum ex litterarum uolis, locutionibus similibus in usum uocatis, pristina uerba restituerem, in interpretando papyro in primis res ita mihi agenda erat, ut locos similes in medium proponerem. huius et alterius papyri C xx imaginem in tabula dissertationi adiecta, quo scripturae genus lectionisque difficultas cognosceretur, adumbrandam curauimus. paragraphi primae et secundae restitutionem exposita instrumentorum formula in dubium non esse uenturam spero. uocabulum latinum deiparae respondens graeco θεοτόκος inuenitur in codice Iustin. I, 1. 6.

Sed ipsius Thomae Cosmae et Aurelii Minae nomen adeo est corruptum, ut litterarum uestigia in unum uerbum uix collegissem, nisi nomina in parte papyri auersa, quae exhibet relationem in tabulas factam, paulo maiore cum perspicuitate exarata essent. memoria autem dignum est hanc formulae partem ita dispositam esse in hoc papyro: C c + a pro C a + c: scilicet τῷ Θωμᾷ Κοσμᾷ ... Αὐρήλιος Μηνᾶς χαίρειν cf. C xxi Φλ(αουίῳ) Μην[ᾷ τ]ῷ ἐνδοξο[τάτ]ῳ στρατηγῷ καὶ παγάρχῳ τῆς Ἀρσινοϊτων π. καὶ Θεοδοσιουπολιτῶν Αὐρήλιος Κοσμᾶς ὑμέτερος φροντιστὴς υἱὸς μακαρίου Καμβᾶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου Κλεοπατρίου χαίρειν. iam uides laterarium illum reuerendo patricio Cosmae locum primum concessisse.[45]) atque uocabulum χαίρειν, cuius quidem litterae χs adest uestigium, excidisse, non est, quod moneam.

ἐπικείμενος οὐσίας στρατηγίου] cf. B xii ἐπικείμενος στρατηγίου τοῦ ... C xix τῆς ἐνδόξου ὑπηρεσίας στρατηγίου (οὐσίας) cf. D 26 τοῦ προνοήτου τῆς οὐσίας Κυρίλλου.

ἀπὸ τῆς Ἀρσινοϊτων πόλεως ... ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου παρεμβολῆς] cf. D 42 Αὐρήλιος Γερόντιος υἱὸς ἄπα Ολ. λινηφίκου Κυρίλλου τοῦ ἐνδοξοτάτου στρατηγοῦ ἀπὸ τῆς Ἀρσινοϊτων πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου παρεμβολῆς Αὐρηλίῳ Βίκτορι ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως χαίρειν. C xx Αὐρήλιος Μηνᾶς ... ἀπὸ τῆς Ἀρσινοϊτων πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου Ὠλυμπίου Αὐρηλίᾳ Εὐφημίᾳ ... ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως χαίρειν. C xxi Φλαουίῳ Μηνᾶ ... στρατηγῷ καὶ παγάρχῳ τῆς Ἀρσινοϊτων καὶ Θεοδοσιουπολιτῶν Αὐρήλιος Κοσμᾶς ... ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου Κλεοπατρίου χαίρειν. C xvi Μηνᾷ ... ἀπὸ τῆς Ἀρσινοϊτω[ν πόλεως B iv Αὐρ]ηλίῳ Ἡλίᾳ ... ἀπὸ τῆς Ἀρσινοϊτωνπόλεως B x ἀπὸ τῆς Ἀρσινοϊτων

[45]) idem fit in papyro illo Fayyumensium maximo lin. 2 s. (cf. p. 41): Φλs Ε[ὐ]τοχίῳ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ καὶ ἐνδοξοτάτῳ κόμιτι τῶν καθοσιωμένων δομεστικῶν καὶ πρωτεύοντι τῆς Ἀρσινοείτων πόλεως Αὐρήλιος Σαμβᾶς υἱὸς ἄπα Νείλου μες[ί]της ἀπὸ [τ]ῆς αὐτῆς πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου Αλοπωλίων· ὁμολογῶ τὰ ὑποτεταγμένα. προσελθὼν e. q. s., qui quidem papyrus in V. Melet. Vind. uolumine publicabitur.

[πόλεως E 16 ἀρ]κινοῖτωπό[λεως E 27 ἀπὸ τῆς Ἀρκινοῖτων πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου E 49 αρκινοιπ D 79 Αὐρήλιος Κοκμᾶς ... ἀπὸ τ[ῆς] Α[ρκ]ινο[ῖ-των]πόλε[ως ἀπ]ὸ ἀμφόδου M... D 70 ἀπ]ὸ τῆς Ἀρκιν[οῖτων πόλεως D 86 ἀπ]ὸ τῆς αὐτῆς πό[λεως D 27 ἀπο τῆς Ἀρ]κινωείτων πόλεως. iam uides adhibitis papyris meis nos statuere posse genuinam lectionem esse Ἀρκινοϊτικός, quamquam forma Ἀρκινοητικός uel Ἀρκενοϊτικός multis locis inuenitur apud scriptores Graecos e. g. Arriani Peripl. M. Erythr. p. 145 D p. 148 A. Athanas. uol. I p. 187 E. Georg. Syncell. p. 60 C. (cf. pag. 59 D) alios. Παρεμβολή cum significet castrum (Ducange adfert exemplum Maximi Cythaer. d. 25. Iun. in. S. Orent. καὶ φθάνοντες εἰς τὴν λεγομένην παρεμβολήν) ἄμφοδον παρεμβολῆς idem fere est quod nostratium Lagergasse uia castrensis. Cf. ἄμφοδα· αἱ ῥύμαι, ἀγυιαί, δίοδοι (Hesychius); atque ἀμφοδάρχης erat is, qui plateis praerat inspiciendis curandisque (Strassenmeister). uocabulum ἄμφοδον in papyris nondum inuentum erat.

ἔςχον παρὰ τῆς ὑμετέρας θαυμαςίας] cf. C XXI ἔςχον παρὰ τῆς ὑμετέρας ἐνδοξότητος. atque θαυμαςία uocabulum occurrit iterum in pp. E 24 cf. uocabulum θαυμαςιότης i. e. spectabilitas uel admirabilitas Concil. Chalcedon. act. 10 de tribuno et notario praetorianorum εἰδότες τὴν πρόθεςιν τῆς cῆς Θαυμαςιότητος. porro ea quae secuntur adeo sunt euanida, ut uocabuli initium υπερ uel υπεν tantummodo potuerim expiscari; id quidem pro certo habeo latere substantiui cuiusdam casum accusatiuum a uerbo ἔςχον desideratum, cui adpositum est ὠμοπλίνθων μυριάδων τριῶν. — uocabulum ὠ]μοπλίνθω[ν nouum sane atque adhuc incognitum collata papyri parte auersa ωμοπλινθ... expiscatus sum, cuius quidem uocabuli significatio per se patet.

Ea quae secuntur, quamquam multis difficultatibus laborant, tamen summa cum probabilitate inuestigaui excepto uocabulo eo, quod sequitur uocabulam προcβολλαίου; cuius quidem uolas colligere potes in uocabula haec: και του εν | χυτρου uel κατω εν | χυτρου. iam sequitur τοῦτ' ἔςτιν τῶν γεούχων. equidem putauerim si iam lectionem ενχυτρου amplexus eris, uocabulum a stirpe χέω esse deriuandum; sed res ipsa magis lubrica est, quam quae ad certiores et probabiliores coniecturas proponendas ansam det; etenim nescimus, quid uocabulum significet γεουχων, quod incertae illius uoculae est interpretatio (τοῦτ' ἔςτιν τῶν γεούχων). iam γεούχων uocabulum, quia inter ea enumeratur, quae ad aedificandum pertinent, dico ὠμοπλίνθων, κτίcμα τοῦ ἐνοικίου τοῦ κτιζομένου προcβολλαίου forsitan significet pristino uocabuli sensu respecto (γῆ — ἔχω) retinaculum uel fulcrum terrae exaggeratae. respicitur autem fortasse locus ad nauium adpulsum aedificandus et ripa, quae circum erat, solidanda et confirmanda. sed haec hactenus.

ὃ ἔστιν χρυσίου ...] uoculis ὃ ἔστιν semper fere pretium uel rerum uel operum significari apparet collatis exemplis his B III (de uendendo aedificio quodam dicitur:) ὃ ἔστιν χρυσίου νομισμάτια δέκα τρία C XXI καρπῶν τῆς εἰσιούσης δωδεκάτης ἰνδικτιῶνος ὃ ἔστιν χρυσίου νομισμάτια ὀκτὼ ἥμισυ D 5 ὃ ἔστι χρυσίου νομισμάτιον ἥμισυ τέταρτον cf. E 24 E 95. in eiusmodi locutionibus nominatiuum casum pro genetiuo pretii semper adhiberi dignum est, quod notetur. respondet autem summa, quae commemoratur, nostrae pecuniae

νομισμάτιον ἕν	12	M. 69	p.
κεράτια ἑπτά (53 × 7 =)	3	„ 71	„
„ ἥμισυ	—	26½	„
„ τέταρτον	—	13¼	„
	16	M. 80	p.

Porro ea, quae secuntur, inuestigaui in primis adhibito pp. C XXI b: καὶ πρὸς ὑμετέραν ἀσφάλειαν ταύτην αὐτὴν ἐποίημαι τὴν ἀπόδειξιν κυρίαν οὖσαν καὶ ἐπερρωμένην. † Αὐρήλιος Κοσμᾶς υἱὸς Σαμβᾶ ὁ προκείμενος· στοιχεῖ μοι ἡ παροῦσα ἀπόδειξις ὡς πρόκειται.

ἀσφάλεια est lat. cautio cf. ἀσφαλὲς ποιεῖν satisdare ἀσφαλίζομαι caueo. ἀπόδειξις significat lat. securitatem, cautionem de suscepta pecunia v. Harmenopulos lib. 2. tit. 2 §. 7 cf. mediae latinitatis uocem apodixa. στοιχεῖν est lat. pacisci conuenire cf. στοιχηθέν pactum στοίχημα pactum conuentio v. Ducange. προγεγραμμένος] potest etiam legi προκ (προκείμενος) cf. Pap. Berol. Schmidtii II. Καλλίνικος ὁ προκ/(είμενος).

Instrumentum tertium

C XIX

anni 616.

Ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου τριάδος πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος καὶ τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων· βασιλείας ... ἡμῶν δεσπότου Φλαουίου Ἡρακλείου τοῦ αἰωνίου αὐγούστου ἔτους ἕκτου παϋνὶ ιγ' τετάρτης ἰνδικτιῶνος ἐπ' Ἀρσινοΐτου. Τόδε τὸ κομπρόμισσον ποιούμεθα πρὸς ἄλληλον ἑκουσίᾳ γνώμῃ ἐκ μὲν τοῦ ἑνὸς μέρους Παῦλος ὑπουργὸς τῆς ἐνδόξου ὑπηρεσίας στρατηγίου τοῦ ὑπερφερεστάτου πατρικίου Θεοδώρου Κιλίου ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου μέρους μέρους bis .....

vers. κομπρόμισσον γενόμενον .....

ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δεσπότου.....

In nomine sanctae et consubstantialis trinitatis patris et filii et spiritus sancti et dominae nostrae deiparae et omnium sanctorum ⟨mensis⟩

payni die XIII indictionis IIII ⟨quae est⟩ in Arsinoïtico. hoc compromissum facimus inter nos ultro ex parte una Paulus officialis clari familitii praetorii summi patricii Theodori Cilii ex parte altera ... — compromissum quod factum est ... — in nomine domini et principis .....

De uocabulis ὑπουργός et ὑπηρεσία conferendus est Ducange lex. med. Graec. cf. ὑπουργία ministerium, officium.

Iam cum in eo sim, ut peculiari libello breui tempore de graecitate Aegyptiaca agam, in iis quae secuntur *enumeratis* tantummodo rebus grauioribus contentus sum.

Atque iotacismi quod dicunt uitium produnt exempla haec:

ι et ει inter se confunduntur ηρακλιδου E 11 καταλειμπανειν C XVIII B III τρεις[καιδεκατης C XV παρακληθητει C XII σημειον σημιον σημειον σημιον[46]) sic C XVI αρσινοειτων B X F 33 F 21 D 27 οικεια B II γ]νωσει[c D 40 Θεβαειδι D 20

η et ι κοληφανιας κολιφανιας[46]) C IX εν τι πιστι B V της οικουμενι (= νης) B V Ελια Heliam B III

υ et ι αναλιcις B V

υ et η μουσικυ D 8 υ$^{\eta}$μων (υ correctum ex η) F 21 πραηνων B V v μαρτηρω μαρτυρω[46]) C XVII b μαρτηρος B V C IX

οι et ι ενικι (= ἐνοίκιον) D 53 ενικιου D 67 φιβ/ (= φοιβάμμων) F 23^{v}

οι et η τοις δεσποινης τοις αγιας θεο[τοκου C XIV.

Iam αρχιερειου B V et ανδρειου B XVI eadem ratione sunt explicanda, qua βασιλεια pro βασιλέα scriptum in pp. Paris. 31, 24; cf. G. Meyer. Gr. Gr. §. 68 n.

H littera, cum confundatur cum ε, nondum uidetur esse pronuntiata ut ι

α) αναθεκων B V τες B V Θεβαειδι D 20

β) παρηcχον D 29 παρηcχε D 29.

Sed AI simillimum fuisse litterae E multis demonstratur exemplis

α) εcχηκαιναι B II εχορηγησαις B X θεληcαται quod ter inuenitur in pp. D 39.

β) ετει = αἰτεῖ E 8 απετηcον F 8 αποδιδονε D 39.

E cum O uariat in uoce Πτολομαιου D 85 cf. τεccερα pro τεccαρα (intercidente ε littera exstat in D 35 τερας).

ο — ου. quamquam saepissime inuenitur forma Σενουθιος, tamen in E 2 exaratum est Σενοθιου.

ο — ω saepissime inter se confunduntur.

---

[46]) hae formae in eadem charta iuxta se inueniuntur.

α) ιντικτιονος F 5 ινδικτιονος F 21 ελευθεροθην F 9 δοροθεου F 2 παντον τον αγιον C XIV τουτον (= ων) B II κανοπου (= κανωβοῦ) B IV πολεος B II ιακοβ F 4 ος (= ὡς) D 59 αρσινοειτον D 27 αριον C IX.

β) πρωτωτυπος D 27 ωλυμπιου C XX μωναζωνος C III βικτωρος C III εδωθηςαν C XII πληρωτικη πληροτηκη πλητικη[45]) C XVII b κυρων πετρον D 96 κωμπρομισσον B XII Θεωδωρον B VI φιλωθεος B V ωμολογω B II F 22 σωφος B V τεκτωνα D 15 D 39 τριακωντα D 8 αμπε[λου]ργως D 8 διακωνου D 36 v. r.

AY et EY litterae pronuntiabantur ut au et eu uel aw et ew cf. G. Meyer l. c. §. 119 (pro lat. u scribitur aut ου C XVIII φλαουιον aut β B XXVI Βερος Verus).

παλα pawla D 98 παλους pawlus B XI lin. 6 (sed lin. 1 παυλου) παλου F 36 παλω D 34 φοιβαμμων ευεστιαι(ου) exstat in D 37 quod quidem pro Ἡφαιστιαίου uidetur exaratum esse.

Mediae syllabae, quae accentu non erant elatae, minus clare et aperte pronuntiabantur, quo factum est, ut uocales litterae aut intercidissent aut mutarentur

δμιανος = Δαμιανός C XVIII b
φιλανθρωπου μων = ἡμῶν C XX

τερας = τερσερας, τερσαρας D 35 τάβλον tabula E 98 r. ακυρηςια ακυροσια ακυρωσια[46]) formae tres exstant in C XVII b. uocabuli Τεντυρα hae formae inueniuntur in C IX:

εις τενδερα	εις τεν]τηρια	εις τενδριαρια
εις τενδρα	εις τεντρια	εις τενδριαρα
	εις τενδρια	
	εις δενδριαν.	

Ex consonis dignae sunt, quae respiciantur, hae:

γ litteram constat pronuntiatam esse ut j litteris i, y, e antecedentibus aut insequentibus

υιαινουσιν D 28 = hyjenusin.

γ et κ inter se confunduntur εὐερκέτης B V v ομολοκουτες (ὁμολογοῦντες) B V εκραφιμεν F 37 in pap. copto-graeco.

β et π κανοπου (= κανωβοῦ) B IV ταπλαριος (= ταβουλάριος) D 6 a uocabulo ταβλον (E 98 r) i. e. tabula, quod Arabes a Graecis receperunt thabl(-un) plural. thubûl(un).

δ et τ τιακοσια D 12 ιντικτιονος F 5 (Iusto scribente) τερασκαιτεκατη D 35 τρεπανον D 8 σπουτασον F 8 επικερτιας B II.

ΣZ litteris coniunctis pinguis quidam sigmatis sonus significatur in uoc. ασζημιον C I. miros sane nos habent formae ζιβι pro τυβι D 99 δια-

μιανου pro Δαμιανοῦ D 9. aspiratio addita est in uoc. τουcιμφαντας (= τοὺc cύμπαντας) B v excidit in uoc. ενταυτα F 9.

Vocabuli antecedentis littera extrema primae uocabuli insequentis fit similis

> εμμ(ηνί) = ἐν μηνί E 93 τημπερικωπιδι (= τὴν περικωπίδιον; scribere autem uoluit τὴν περικωπήν) B v ειcτωμητρωδωρον = εἰc τὸν Μητρόδωρον = εἰc τὸμ M. quae lectio bis in eodem papyro inuenitur. similem in modum intercidente littera exstitit αρ]cινοιτωπο[λεωc (μπ) E 16; ειc βορραμετα C xx. — nasalis autem littera intercidit etiam in uoc. ωλυ(μ)πιου C xx et ομολοκουτες = ὁμολογοῦντες B v. G. Meyer Gr. Gr. §. 294.

Mirum autem in modum perturbata sunt ea, quae spectant ad consonas geminandas

α) Cεννουθιοc (pro Cενουθιοc) D 36 v ερρωτηcαντων C xii προcβολλαιου B i.

β) επερωμ(ενην) C xxi b F 29 ιωανηc C vi γραματοc D 93 νειλαμ(ων) F 24.

In declinandis substantiuis in primis metaplasmus et analogia, quae dicitur, respicienda sunt. exstant enim genetiui uoc. Ἀνδρέας formae hae: ανδρεωc E 70 et ανδρεου E 86 C xiv et ανδρειου B xvi cui similis est genetiuus αρχιερειου (pro αρχιερέως) B v. semper fere inuenitur forma Απολλω (= Απολλωνοc) e. g. C xv. atque φρέαρ uocabuli datiuus in D 56 exstat hic: τω φρεαρτι. saepius uocabulorum casus obliqui omnino non adhibentur e. g. της οικουμενι (οἰκουμένης) B v εcτεcραcκαιτεκατη ινδικτιωνα D 35 απο δυο C viii Iακωβ (pro -βου) μωναζωνοc C iii.

ION in nominatiuo et accus. sing. neutri et accus. masc. gen. contrahitur in IN uel I; IOC in nom. sing. masc. in IC uel I

α) ζωιδιν D 8 χοιριδιν D 63 ..λλαριν D 8 v επιcτολιν (= ἐπιστόλιον cf. id quod sequitur γνοὺc ἐξ αὐτ᾽οῦ) E 37 τριβερκιν nom. plur. -κια gen. plur. -κιων B viii τριμηcιν gen. plur. -cιων B viii.

β) κυριν C viii C xii.

γ) ενικι = ἐνοίκιον D 53 τημπερικωπιδι (= ιδιον) B v κοροlι D 90.

δ) κυριc E 10 B xxiv C xii αθαναcιc F 24 γεωργιc F 24 D 10 αντωνιc D 64 r.

ε) αμμωνι D 36 απαιουλι D 36 r D 36 v γεωργι D 36.

ζ) conferendum est Icηφ pro Ιωcηφ F 23 quae forma mira non est respectis iis, quae de o et ω litteris inter se confusis et commutatis diximus.

Pronominis relatiui forma, quae miros nos habet, exstat in D 39 βουίδια, τὰ ἐλάβατε. cf. supra pag. 26 οἰκία, εἰc τήν .....

Addidi nonnulla de verbis atque

a) reduplicationis quae uocatur neglectae exempla sunt duo: εποιηκαcιν C VII εποιημαι C XXI b B I.

b) dignae, quae propter augmentum respiciantur, sunt formae ηυρον B VIII ελευθεροθην F 9.

c) aoristi passiui paradigma εγεγραφθην exstat coniugatum in D 41.

d) pro ἐχορήγησας dicebant in aor. act. ind. 2. p. sg. ἐχορήγησες (B X εχορηγησαις).

e) γράφω] perfecti actiui indicat. 3. p. sg. in C XI inuenitur: γεγραφηκεν.

f) aoristi formae dignae, quae notentur sunt hae: γεναμενος D 99 γεναμενη D 9 εγενατο F 9 ελαβατε D 39 εφηcεν F 16. cf. G. Meyer l. c. §. 530. s.

Denique barbarae graecitatis egregium exemplum, quod in papyro illo Fayyumensium omnium maximo (cf. pag. 41) exstat, adferre mihi liceat: (lin. 14) Αυρηλιος Σαμβας υιος απα Νιλου μεcιτης ο πρωγεγραμενος 15 [εθεμην ταυτη]ν την ομωλογιαν εις των μεγαλωβρεπεcτατων κομιταν Ευτωχιον αναδεξαμενος των προγεγραμενων Αυρηλιον Πετρον υιων Θεοδωτου cιτωμετρην αποπρηρουταν (ρ corr. in λ) την αυτου με-
= ἀποπληροῦντα
γαλο 16 [πρεπειαν η και τ]ους παρ αυτης επιτρεπομενους υποδεξα'θε ενπροθεcμους τουτ εcτιν εν κερω της ενπολης η κε οτε ενν επιδητηcη τω αυτου μεγεθος απαν οπερ φενετε οιποδεξαμενος αυτος 17 [μετρου αλλου]
= ὑποδ.
η δημωcιου cιτου επι κωμης εικωcι πεντ αρουρων ειτε λογων ενπολης της ευτυχους εντεκατης ινδικτυονος ει και αλλων ον αν αυτω επιτραπη κατα τα παρ αυτου παρεχω 18 [μενα προτροπι]α η και ενταγια και cυντωνι μου
= cυντονεῖ
παντα τα προγεγραμενα ος προκιτε και επερωθηθης ομωλωγηcα και αναγνους εξ ωλωκληρου και αρεcθης επετρεψα απαν αλω cιτωμετρη 19 [Αυρηλιου κα]θοιπωγραφ[οντος τ]ω εμεαυτων δι εμεαυτου μη δυνακτε τω αλγιν με την δεξιαν. Αυρηλιος απα Νιλος cιτωμετρης παις Μαριας της αυτου αδελφης εκ πατρος Μαρκου 20 [τα προκειμε]να αυτου εγρ[αψα υπερ αυ]του παρων[τος] και μη δυναμενου δι εαυτου καθυπογραφην ος ειρητε δια τω πακχιν αυτων την δεξιαν χιραν.

Addenda.

ad paginam 1. Papyrorum editiones, quae minoris sunt momenti, enumerandas non curaui; enumeratas habes e. g. apud Gardthausen (Pal. Gr.), Engelmann (Bibl. phil.).

ad pag. 5. Papyri Boulaqensis primi alter editor est E. Revillout, qui in libro Mélanges d'archéol. égypt. et assyr. Paris 1874 p. 194 papyrum hunc in modum descripsit:

lin. 1. † εν ονοματι της αγιας και ζωοποιου ομοουσιου τριαδος πατρος και του υιου και του αγιω (sic) πνευματος.

lin. 2. εγραφη μενι παυνι γ// ινδ// τριτη επι μαμετ αμιρα ευκλ/ αμιρα της παταρχιας ερμονθεος και χαηλ υος (sic) ψαμο λαμπροτατου διοικ/ απο καστρον μεμνονιῳ̄ ετους διοκλ/ βασιλευς (sic) ῡνα̅ και ετους σαρακοινον (sic) ρι̅δ̅

lin. 3. † anok Anna t-scheere mp-[ma]karios Iôhannês tes maau te t-makaria taham p̄rm̄ p-kastron p-chême e. q. s.

Revilloutum papyrum describendum multo accuratius quam Eggerum curauisse hac re respecta apparet: etenim lin. 2. Eggerus legit χαηλ υιος ψμωλ dum Revillout exhibet ψαμο, cui uocabuli formae multo magis Arabis illius dioeceti nomen apud scriptores Arabicos conseruatum fauet, scilicet Ibn Bassâm; quae cum ita sint, equidem scribendum esse putauerim: καὶ χάηλ (i. e. châil) Υἱὸς (Ibn) Ψαμο (Bassâm i. e. Π(α)-ϲαμ-ο(υ)). pluribus de hac re disputaturus est u. d. prof. Karabacek.

Simillimum titulum graecum papyri coptici Bulaqensis XIV. edidit Revillout l. c. p. 195:

lin. 1. εν ονοματι της αγ/ ζωποιου (sic) ομοο(υ)σιου (sic) τριατος (sic) πατρος και του υου

lin. 2. καϊ του αχϊου π̄νατος εγραΦ με θω̄θ̄ ν διοκλ/...κ̄θ̄

lin. 3. anok palôts e. q. s. (partem copticam edidit Ludouicus Stern ad calcem Grammaticae Copticae Lips. 1880).

Similem in modum titulus graecus collocatur ante copticum in papyro meo F 37:

lin. 1. εν ονοματι του θεου εκραφιμεν

lin. 2. anok pe Iôsêph p-schêri n Keo...

lin. 3. ϭe mauou t hm p-tasch... e. q. s.

ad pag. 5. De protocollo optime disputauit Gardthausen Pal. Gr. p. 34 atque sententiae eius testem uidi papyri partem, quam numero G 47 significaui, 16·3^{cm} longam 2^{cm} latam, cui haec inscripta sunt:

† Μηνα πρωτοκλ/ h. e. Μηνὰ πρωτόκολλον.

ad pag. 9. B. β. III. β. huius scripturae generis specimen lucis opera confectum editurus est u. d. prof. Hartel in quinto Meletematum Vindobonensium uolumine (cf. p. 41).

ad pag. 10. De chartae pergamenae usu nunc in primis conferendus est Theodorus Birt das antike Buchwesen Berol. 1882.

ad pag. 14. In parte auersa papyri, in quo uirgines illae pictae sunt, nonnulla, quae rem ipsam non tangunt, ab alia manu scripta exstant:

pap. A 9.

I.

τ]α ειχνη της ευν[ης] ερ[ευνη?
σατο ινα αποβλεψαι .... επ
ε[κ]εινα ....
ε...το της ...
ε... θεος ετ...
ως αρτι ουν
η]κουσε τα περι της ...
αλιον κυρας εινε υ...
ι]να ζητηση τον μη ...
τος το χρεος ε...
..ον .... ει...
... μ...

II.

ουκουν τεκνα ου..
ηκους ..... μετα ..
φω]τιζουσιν αυ[τ]α και απ[ο]λα[μπουσι
..ρα τον φυλατο[ν]τ[α]..
αυτ]ον της ωρας εκεινης της ..
τ]οπον μετημων και μνημον ..
κια ετιμον μη αυτο ειδε κε ..
ε]ξερχομ[ενον] ερωτοχαρ[ιν
σει το και
ον αν
πουρ

ad pag. 15. In papyro illo Fayyumensium maximo (cf. p. 41) comitis nomen exstat: Φλ(αβίῳ) Εὐτοχίῳ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ καὶ ἐνδοξοτάτῳ κόμιτι τῶν καθοσιωμένων δομεστικῶν.

ad pag. 16. Cf. δημοσίῳ λόγῳ in papyro illo maximo et Wiener Studien IV. 180.

ad pag. 16. C xv, 5. Equidem potius Τούτης scribendum esse putauerim. — Μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος appellatur comes, λαμπρότατος consul in papyro illo maximo.

ad pag. 17. De nomine apa Pschoi simillimisque aliorum sanctorum nominibus uide in primis, quae scripsit E. Revillout in Mél. d'arch. ég. et assyr. II, 1874.

ad pag. 17. Et primo et alteri papyro sigillum Arabicum impositum est; iam u. d. prof. Karabacek et de his et de aliis sigillis disputaturus est, qualia exstant etiam in his papyris:

pap. A 5.

lin. 1. † συν^{θ} ρασζιδ υι^{ο} χαλεδ υμιν ιω^{α} ηλι^{α} πρ^{ε} απο
λαυρω^{ν} πολ ηρακλ ελαιο[υργω

lin. 2. ϩ δημοσι^{ω} s αλλω ....ω ειλ ετε[ι ....] ως υπο^{τ} ουτως
lin. 3. δημ^{ο} γης κτ.... γη/ δ/ τρῑ εικοστō
lin. 4. αφ αυ^{τ} ειλ κ^{τ}βο[λ] ν δ'
lin. 5. λ$_{π}$ ν δ'
lin. 6. s ϩ εμβλ ... δ'
lin. 7. εκλ λογ τ^{ω} ορ'ρ'
lin. 8. λοιπ/ γη^{ς} δημ/ μ^{ε} β ι/ επ αρ/
lin. 9. γι/ γη/ δ/.....δ'

In sigillo haec fere exstant:

Râschid (= Ρασζιδ)
bi 'l̄l̄âhi
.....

pap. A 6.

lin. 1. δαπαν^{η} τ^{η} πο^{λ}
lin. 2. γι/ τ̄s̄ οφειλ μησθ . γδ'η' τρια τεταρτον ογδον μ/ ιρμ$_{s}$ φαμθ
δ ιβ ιν †

pap. A 7.

εστι δ ελθ απαιλ
αρ εκλ μ^{γλ} α/ εν^{ο}χ
απαιλ παυλ β ι/

pap. A 8.

ελογιcθ χαηλ αποχ ταρχωμ
(= χάηλ châil) (= tardschûm)
ℒ η[λι/ελ]θ . γ′ τριτ/ κερ/
ℒ απαιουλ μην θεοδωρ/
δι εμου απαιουλ απαι[ο]υλ θεοδ[ωρ/
καινου εγρ̄α †
γι/ γ′ τρι/

De compendiis scripturae in hoc libro de consulto non agam, cum *peculiarem libellum* de iis confecturus sim.

ad pag. 18. Κερκεccoῦχoc idem fere significare uidetur quod lat. *ulcerosus*.

ad pag. 21.[47]) Re tota absoluta, cum nihil iam in plagulis ipsis mutari posset, casu quodam notitiam papyri Fayyumensium maximi et elegantissimi accepi (cf. p. 41), qui formam Ἀρcενoῖτων bis exhibet.

In eodem papyro commemoratur platea:
ἀπὸ ἀμφόδου Ἀλοπωλίων lin. 3.

ad pag. 24. D. In papyro illo Fayyumensium maximo similem in modum subscriptum est:

lin. 19. Αυρηλιος Αργυριος υιος Σαμβα απο της 20 [αυτης Αρcινοι-των πολεω]c μ[αρτυρω τηδε τ]η ομολογια ω[c προ]κειτ[αι] κι ὑπεγραψ[α α]κου[c]ας παρα του θεμ[ενου Σ]αμβα μεcιτου [ω]c προκειται. Αυρηλιος Πλουcαιος υιος Κυρου (cf. p. 34 lin. 9) cιτωμεντρης απο της Αρcενοει-των πολεωc 21 [μαρτυρω τηδε τη ομολογια ωc προκειται και υπεγρ]αψα ακουcας π[αρα του θεμενου Σα]μβα μενcιτου [ωc προ]κιται. Αυρυλιος [απα Νει]λος υιος απα Ολου cιτο[μετρης α]πο της Αρcενο[ιτω]νπ[ο]λεωc μαρ-τυρω [τη]δε τη ομολογια oc προκειται και υπεγραψ[α α]κουcας 22 [παρα του θεμενου Σαμβα ωc προκειται].

ad pag. 27. Τὰ κοινά dicuntur ea, quae in instrumentorum demoticorum fronte exarari solent, dico regum reginarum athlophororum canephororum aliorum nomina titulos honores; confer antigraphum Greyanum cum papyro 218 bibliothecae nationalis Parisinae Revillout Chréstom. dém. p. 62 sq.

ad pag. 30. V. d. prof. Hartel, cum litteris mihi die 28. mensis Iulii h. a. datis de papyro Fayyumensium maximo benigne me certiorem faceret, *singularem* esse papyrum suo iure dixit; etenim singularis est cum multis aliis de causis tum homologiae formula ipsa hunc in modum

---

[47]) ubi quidem pro νόμoc scribendum est νομός; p. 14: νομο0; haec atque alia condonet beneuolus lector.

adornata: lin. 3. ὁμολογῶ τὰ ὑποτεταγμένα· προσελθὼν παρακέκληκα τὴν σὴν μεγαλοπρέπειαν, 4. ὥστε καταπι[στ]εῦσαι Αὐρηλίῳ Πέτρῳ υἱῷ sic Θεοδότου σιτομέτρῃ ἀπὸ τῆσδε τῆς Ἀρσινοείτων, ὑποδέξασθαι τὸν δημόσιον σῖτον κώμης εἴκοσι πέντ' ἀρουρῶν τῆς 5 Θεοδοσιουπ[ολ]ιτικῆς ἐνορίας τῆς ἐμβολῆς τῆς εὐτυχοῦς ἐνδεκάτης ἰνδικτιόνος ἢ καὶ ἄλλων sic ὧν ἐπιτρέψῃ τὸ σὸν μέγεθος ἐμοῦ αὐτοῦ τοῦ Σαμβᾶ ἐγγυωμένου sic αὐτὸν καὶ 6 ἀναδεχόμεν[ον κ]αὶ εἴξαca (= εἴξαντα) [τ]αῖc ἐμες (= ἐμαῖc) παρακλήcεceιν (= cιν)· τοῦτο πεποίηκεν, ἐζήτησεν δὲ δι' ἐγγράφου sic ὁμολογίας τὸ ἀσφαλὲς παρ' ἐμοῦ δέξασθαι περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως, οὗ ὑποδέχεται 7 ὁ προειρημέν[ος] Πέτρος δημοσίου γενήματος sic ἢ καὶ ἄλλου· κατὰ τοῦτο ὁμολογῶ ἑκουσίᾳ γνώμῃ, ἐπομνύμενος θεὸν παντοκράτορα καὶ τὴ[ν] εὐσέβειαν καὶ νίκην τῆς καλλινίκου καὶ 8 ἀθανάτου [γρα]φῆς, ἐγγυᾶσθαι καὶ ἀναδεδέχθαι κινδύνῳ ἐμῷ καὶ τῆς ἐμῆς ὑποστάσεως τὸν εἰρημένον Πέτρον ἀποπληροῦντα τὴν σὴν μεγαλοπρέπειαν ἢ καὶ τοὺς 9 παρ' αὐτῆς [ἐπι]τρεπομένους ἐμπροθεσμοὺς τοῦτ' ἔστιν ἐν καιρῷ τῆς ἐμβολῆς ἢ καὶ ὅτε δ' ἂν βουληθείη τὸ σὸν μέγεθος, ὑποδέξασθαι ἅπαν, ὅπερ φαίνεται ὑποδεξάμενος 10 μέτ[ρου δημοσίου σίτου ἢ καὶ] ἄλλου ἐπὶ τῆς εἰρημένης κώμης εἴκοσι πέντ' ἀρουρῶν, κατὰ τὰ παρ' αὐτοῦ παρεχόμενα προτρόπια ἢ καὶ ἐντάγια· εἰς ἐμ[ὲ] τοῦτο ποιήσει 11 [ἐκλείπω]ν τι εἰς τὴν ἀποκατάσταcιν τοῦ αὐτοῦ μέτρου, ἐπὶ τῷ ἐμὲ τὸν τούτου ἐγγυητὴν ἔνοχον εἶναι, τὰc ἀποκρίceιc τῇ cῇ μεγαλοπρεπείᾳ ποιήcacθαι 12 [τοῦ ἐκλ]είποντος εἰc ἀναπλήρωcιν, οὗπερ φαίνεται ὑποδεξάμενος, ὡc εἴρηται, μέτρου εἴτε δημοσίου σίτου εἴτε ἄλλου μετὰ καὶ τῆc προστριβηcομένης αὐτῇ 13 [ταύτῃ] βλάβης ἢ ζημίας, τούτου χάριν ὑποκειμένων τῇ cῇ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ τῷ δημοσίῳ λόγῳ εἰc τοῦτο πάντων μου τῶν ὑπαρχόντων καὶ ὑπαρξόντων 14 [πάντων] ἐνικῶc ἐνεχύρου λόγῳ καὶ ὑποθήκης δικαίῳ· καθαπερ sic ἐκ δίκης κυρία ἡ ὁμολογία καὶ ἐπερ/ωμs.

Hanc lectionem simul cum lacunis a me expletis officiose u. d. prof. Hartelio praebitam benigne ille excepit.

ad pag. 38. C XVIII. lin. 6. Inter uocabula εκα et ερον scriptura ipsa lacunam quinque litterarum significari iussi.

ad pag. 38. Etiam papyrus numero F 97 insignitus dignus esse uidetur, qui paucis tractetur.

† ϵ]ν ονοματι του κυριου κ[αι δεσποτου]
ιc̄ χ]ρ̄ θεου και cωτηρ[ος ημων βαcιλειας του]
γαληνοτατου ημω]ν δεcπs φλs φω[κα του αιωνs]
αυγουστου και αυτοκ[ρατορος ετους .... ινs επ αρ/]
φλs κυριλλω τ[ω] ενδοξο[τατω στρατηγω]
της αρσινοιτων και θ[εοδοσιουπολιτων]

.... αν[α]στα[σιος] γεωρ/ πρες/ [απο της]
αυτ]ης πολ/ υιος πετρου και [.... χs]
ομολογω .....] απο ενοικιου θιαλαλ ...
... μ(εν)ου του εξ αλληλ[ων ...
ευμ και
αυρηλιον
δε του

lin. 2. ις χρ cf. supra pag. 36.

lin. 3. papyrum intra ann. 602 et 610 p. C. n. scriptum esse apparet; (uide paulo infra).

lin. 5. confer pap. D 58 p. 15 commemoratum: τῷ ἐνδοξοτάτῳ στρατηγῷ καὶ παγάρχῳ τῆς Ἀρσινοϊτων π. καὶ Θεοδοσιουπολιτῶν.

Flauii Cyrilli praetoris nomen etiam in pap. D 42 anni 608 p. C. n. occurrit: απα Ολ [λινη]φ(ικ)ος Κυρι[λλου] ενδοξοτατου στρατηγ(ου). iam ab hoc anno 608 profecti, quia praetoris munus in tres tantummodo annos demandabatur, hunc papyrum intra ann. 606 et 610 p. C. n. scriptum esse statuimus.

lin. 9. nomen proprium Θιαλαλ occurrit etiam in papyro F 50.

ad pag. 47. Sed in significandis partibus minoribus e. g. $\frac{1}{12}$ etiam plures (ιβ′) litterae adhibitae sunt, e. g. G 83 ϛ ϛ′ κ′ δ′ μ′ η′ $= 6 + \frac{1}{6} + \frac{1}{24} + \frac{1}{48}$.

ad pag. 48. De indictionibus in uniuersum conferendus est Gardthausen Pal. Gr. p. 390 sq.

ad pag. 59. Idem dicendi genus, ἐνοίκιον ἀνεψγμένον scilicet, etiam in papyri fragmento F 89 inueni:

..... απο αμφοδου Συ.....
ενο]ικια ανεωγμεν [sic] εις ....
εν τω αιθριω

Papyri Fayyumenses, de quibus disseruimus, studio et opera Theodori Graf, qui de eximiis his antiquitatis testibus egregie meruit, Vindobonam peruenerunt.

Index.

Numeri appositi ad paginam spectant. — A(ddenda).

Ἀβρααμίου 25.
ἀδελφότης: θεοφύλακτος ἀδ. 19.
ἀδέως 38.
ἀδόλῳ συνειδήσει 25
Aegypti prouinciae 11, Aegyptus in sex prouincias diuisa 14, Aeg. dioecesis 14.
ἀειπάρθενος 17, 22, ἀειπαρθένου Μαρίας 31.
ἁγία ἐκκλησία τῆς δεσποίνης Μαρίας 17, ἁγία καθολικὴ ἐκκλησία 19, ἁγία καὶ ὁμοούσιος τριάς 22, ἁγία καὶ ζωοποιὸς τριάς 22, ἁγίας καὶ ζωοποιοῦ ὁμοουσίου τριάδος A.
ἀγορανομηκώς 13.
agoranomi 13, semper fere Romani erant 13, agor. formula 22.
ἀγορατικόν 26.
Ἀθανάσις 64.
αἱ et ἐ inter se conf. 62.
αἰωνεία κατοχή 26, αἰωνεία πρᾶσις 23, του αἰωνίου αὐγούστου καὶ αὐτοκράτορος 24, 51.
ἀκαταγνώμως 40.
ἀκαταφρονήτως 40.
ἀκολούθως οἷς ἔχομεν δικαίοις 26, ἀ. τῇ δυνάμει τῶν δύο παλαιῶν πράσεων 26.
ἀκολλούτως 51.
ἀκούσας παρὰ τῶν θεμένων 24, 30 A.
ἀκυρησία ἀκυροσία ἀκυρωσία 63.
τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου 19.
Alexandriae regio I 13.
Alexandrus 53.
Ἁλοπωλίων 59.
ἀμετανοήτῳ προαιρέσει 26.
ἀμετανοήτως 40.
ἀμετατρέπτῳ λογισμῷ 25.
ἀμιρᾶ 5 A.
Ἀμμώνι 64.
ἀμπελουργως 63.
ἀμφ/ = ἄμφοδον 51, ἄμφοδα 60, ἄμφοδον 20, ἀμφοδάρχης 12, 60, ἀμφόδου Ἁλοπωλίων 59, cf. p. 20.
ἀμφοδάρχης 12, 60.
ἀναθεκῶν 62.
ἀνακαλέσασθαι 38.
ἀνάλισις 62.
ἀναλ^{ω} 29.
ἀναντιρρήτως 36.
ἀνασπ$_{s}$ νομισμάτια 46
Ἀνδρέως Ἀνδρέου 64, Ἀνδρείου 62, 64.
ἀνεψγμένον εἰς [νότον] λίβα, εἰς βορρᾶ 51, 54, ἀνέῳκται ἡ θύρα 54.
Ἀνθερία 25, 29.
annus procreationis mundi in papyris significatus 19.
ἀνοιοκτη = ἀνοίωκται = ἀνέῳκται 26.
antigraphum Greyanum 27 A.
ἀντιποιησόμ$_{s}$ 28.
Ἀντώνις 64.
ἡ ἄνω Θηβαΐς 40.
ἅπα Ἐνόχ nomen ecclesiae A, ἄπα Ἰούλι 64, ἄπα Ἰούλιος A, ἄπα Ἰούλιος Μηνᾶ A, ἅπα Πισοίου 17, apa Pschoi A, ἅπα Σέοκρις 17.
ἁπαξαπλῶς 28.
ἀπέτησον 62.
ἁπλᾶ νομισμάτια 46.
ἀπὸ ἡδάφους μέχρι ἀέρους 27.
ἀπὸ πεντεκαιδεκάτης scil. ἡμέρας 51.
ἀπὸ τῆς Ἀρσινοΐτων πόλεως ἀπὸ ἀμφόδου .... 59.
ἀποδειξ', ἀποδειξ/ = ἀπόδειξις 57.
ἀποδιδόνε 62.
ἀποδωμ$^{ε}_{s}$μ$^{ε}_{s}$ 29.
Ἀπόλλωνος γραφέως 34.
ἀποστήσειν καὶ ἀποσωβεῖν 29.
ἀποχαρίζεσθαι κληρονόμοις 38.
ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρας 28.
αρ αρς αρσι αρσιν Arsinoitica 49, αρ/ = Ἀρσινοΐτου 31.
αρ = ἀρχή 49.
Arabici papyri 5, 17, arabica sigilla papyris graecis imposita A, arab. uocabula in graeco sermone: ἀμιρᾶ 5 A, (amîr) χαηλ 5 A, (châil) ταρχωμ A, (tardschûm) ραζιδ A, (râschid) ψαμω A, (Bassâm) παις 17 (= bey?)
Arcadia Aegypti prouincia 14, nomen suum ab imperatore Arcadio accepit 15.
ἄρουρα 33, ἀρούρας ὅσον ἔστι 54.
ἀρραγῆ καὶ ἀσάλευτον 29.
Ἀρσενοΐτων A, Ἀρσιν 31, Ἀρσινοειτον 63, Ἀρσινοειτων 20, 62, Arsinoitica indictio 48, Ἀρσινοΐτης νομός (casu νόμος scrip-

tum est pagina:) 20, 'Αρσινοϊτων πόλεως 20, 33, 34, 35, 36, 51, 'Αρσινοιτωπόλεως 64.
ἀρχὴ ἰνδικτ. 18, ἀρχὴ ... ἰνδικτιῶνος 50.
ἀρχιερείου 62.
ἄρχων: ἐνδοξότατος 16.
ἀcζήμιον 63.
ἀcφάλεια 23, 61, ἀcφάλειαν κυρίαν οὖcαν καὶ βεβαίαν 29.
ἀcφαλοπράγης 32.
atramento ex fuligone composito scribitur etiam in chartis pergamenis 7.
Augustalis praefectus 11, Constantini M. tempore 14, Iustiniani tempore 15, insigne eius 14.
αὔγουστος 37, τοῦ αἰωνίου αὐγούστου 51.
αὐθαιρέτῳ βουλήσει 25.
αὐθαιρέτως 40.
Αὐρηλία Εὐφημία 51.
Αὐρηλία Τηρουτηροῦ 40.
Αὐρηλιαις Πύρας 24.
Αὐρήλιοι Ψάτης 'Αβρααμίου 24.
Aureliorum Venafriorum gens 53.
Aurelius Didymus praetor 13.
Aurelius Dionysodorus praetor 13.
Aurelius Gerontius 13.
Αὐρήλιος Κοcμᾶc υἱὸc Cαμβᾶ 59.
Aurelius Leontas praetor 12, 13.
Αὐρήλιος Μηνᾶc 37, 51, A. M. υἱὸς Ελλι 57.
Αὐρήλιος Παχύμιος Ψάτης 25.
Aurelius Pachymius eiusque papyri 4.
Αὐρήλιος Cαμβᾶc 59.
Αὐρήλιος Cαραπάμμων 40.
Αὐρήλιος Φιλόξενος 38.
αὐτοκράτορος: τοῦ αἰωνίου αὐγούστου καὶ αὐτ. 51.

β et π inter se conf. 63.
Βαβυλών 21.
barbarae graecitatis exemplum 65.
βαcιλεία 62, βαcιλείας καὶ δεcποτείας 24, βαcιλείας τοῦ ... Φλ$_s$ 'Ηρακλείου 51.
Basilica XXII schol. p. 94: 5, p. 569: 56.
βαcιλικὸc γραμματεύc 13.
Bassâm: Ion Bassâm A.
βεβαίωcιc 28.
Bergmann E. de 3.
papyrus Berolinensis I. 39, II. 40.
Βηcατας 'Ηλία 30.
Βηcᾶτος 25.
Βίκτορα οἰκονόμον 17.
Βίκτωρ Ψαΐου 26.
Βίκτωρος 63.
Birt A.
Bischâj 17.
Boeckh 2.
βορρᾶ 51.
Βούβαcτος 21.
βούλει 51.
Brugsch H. de 2.
Brunet de Presle 1, 48.
pap. XIV Bulaqensis 5, A I. Bulaq. 5, A.
Burckhard 19.
Buttmann 2.

Cassius Dio 46.
casus negleguntur (Caρακοινόν) 5, (Caραγανος) 19 nota 10, (τῶν δύο παλαιῶν πράcεων) 26. cf. 64.
châil A.
chartularii 16.
choachytae eorumque papyri 2 nominis forma genuina 2 nota 2.
Christianorum in conseruanda N. T. sinceritate religio 10.
ciuitatum tempora 49.
Constantinopolitana indictio in pap. significata 50.
Constantinus Magnus 14.
consubstantialis trinitas 22.
consulatus 41, in pap. sign. 14.
comes limitis Aegypt. 14, comites 15, in pap. sign. 15.
compendia scripturae 6, 49, 51 A.
compromissi exemplum 57, compromissum 30, 31.
copto-graeca 19, papyri copto-graeci A.
corrigitur in pap. 51, 54.
cursiuarum litterarum genera 8, 9.
cursive posée, expediée 8.

Δ et τ inter se conf. 63.
δ' 47.
Damiata: papyri ad D. inuenti 4.
δαπανήματα δημόcια 17, δαπανήματα τῆc πόλεως A.
decreta magistratuum 22 nota.
deipara 59.
demotico-graeca formula ἢ οἳ ἂν ὦcι γείτονεc 27, demot. act. 22, demotico-graecae interpretationes A, 27, demot.-graec. papyri 2, A, papyr. demot. Berolin. 104 et 105: 27 papyr. demot. Parisin. nr. 218 bibl. nation.: 30 papyr. demot. Vindob. 26: 24 sq.
δεcπ̄ 50.
τῆc δεcποίνης ἡμῶν τῆc Θεοτόκου 22, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίαc 17.
τὴν πᾶcαν ἔχειν δεcποτείαν 23.
δεcπότης imperator 24, τῆc οἰκουμένης 24.
τοῦ κυρίου καὶ δεcπότου 'Ιηcοῦ Χριcτοῦ 22, 50, 58.
δεcποτικὰ νομιcμάτια 46.
δευτέρα cτέγη 51.
δηλωθηcομένου 36.
δημοcία γῆ 16, A. δημοcίῳ λόγῳ A.
δι' ἐμοῦ ..... γραφέωc 30, 32, 33, 34, 35, 51.
δι' ἐμοῦ ... ἐγράφη A.
διὰ χειρὸc εἰc χεῖραc 28.
διάδοχοc 38, διαδοχ and διακατόχους 29.

διακ/ 35.
διακάτοχος 23.
διακώνου 63.
Διαμιανοῦ 64.
διατοχ 27, διατοχ καὶ διακατοχ 28.
διακατοχ 27, 28.
δίκαιον 51, 54.
ἐν δικαστηρίῳ ἢ ἐκτὸς δικαστηρίου 38.
διοικεῖν 38.
διοικ/ 34.
Diocletiani epocha 18, Διοκλῆ βασιλευς 5, ἔτους Διοκλητιανοῦ .... ὕνᾶ καὶ ἔτους Σαρακοινὸν ρια 19, ἀπὸ Διοκλη. χεβ Σαραγανος τλδ 19.
Διόσπολις 21.
Δμιανός 63.
δόκιμα νομισμάτια 46.
δομεστικῶν 59.
domicilii locus quo modo significetur 12.
Δοροθέου 63.
δοῦξ 14.
J. G. Droysen 2, 42.
dscherm arab. = κέρμα graec. 47.
dux Thebaidis et Libyae 15.
ἀπὸ δύο 64.

E et η inter se conf. 62.
ε' 47.
ἐγεγράφθην 65.
ἐγένατο 65.
Egger Aemilius 1, 3, 5, 12, A.
ἔγγραφος ἀσφάλεια 23.
ἐγρ. 3ν, 49, ἐγρ. δι' ἐμοῦ 30.
ἔγραψα 17, ἔγραψα ὑπὲρ αὐτῆς 30.
ἐδώθηcαν 63.
εἰ δὲ cυμβαίη, δ μὴ εἴη 24.
ὁ εἰρημένος 38, μηνὸς εἰρημένου φαμενώθ A, μηνὸς εἰρημένου παχών 17.
εἰc additur a Graecis nominibus urbium 21. εἰc Διόσπολιν 21, εἰc Τέντυρα 21, εἰc τὴν πόλιν = Istambul 21.
εἰcιούcη 55.
εἰcτωμητρωδωρον 64.
ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου μέρους 31, 37.
ἐκ μὲν τοῦ ἑνὸc μέρους 31, 36.
ἐκ τετραγώνου 26.
ἐκκληcία καθολική 19, ἐκκληcία τῆc ... Μαρίας 17, ἐκκληcία μεγάλη ἅπα Ἑνόχ A.
ἑκοῦcαι καὶ πεπειcμέναι 30.
ἑκουcίᾳ γνώμῃ 31, 36, 58.
ἑκουcίωc 40.
ἐκραφιμεν 63.
ἐλάβατε 65.
ἐλαιουργίου 26, ἐλαιούργῳ A.
ἐλευθερόθην 63.
Ἐλεφαντίνη πόλιc 40.
Ἔληα 62.
ἐλθοῦcαν εἰc ἡμᾶc ἀπὸ ἀγορατικοῦ 26, ἐλθ. εἰc ἡμᾶc ἀπὸ κληρονομίαc 26.
ἑλληνίζουcαι φράcειc 53.
ἐλογίcθη A.
ἐμβολή A
ἐμμηνί 64.
ἐμμηνυόμενος 38.
ἐν ὀνόματι 22, 50, 56, 58, μετὰ τὸ ἐν ὀνόματι 40.
ἐνδοξότατος inlustris 16, cum μεγαλοπρεπέcτατος coniungitur 16, 59, ἐνδοξότατος cτρατηγός 17.
ἡ ἐνδοξότης 60.
ἐνιαυcίωc 38, 51.
ἐνίκι 62.
Ἐνκόλπιος 15.
ἐνοίκιον 36, 57, ἐνοίκια 51.
ἐνταῦτα 64.
ἐντολικόν 32.
ἑξῆc ὑπογράφοντεc 23.
δεcποτείαν καὶ ἐξουcίαν 23.
ἐξουcίαν ἔχειν 38.
ἐπ' Ἀρcινοΐτου 31, 49, A.
ἐπ' Ἀρ/, ἐπ' Ἄρc, ἐπ' Ἄρcι, ἐπ' Ἄρcιν 49.
ἐπαρχία Ἀρκαδίαc 16, 48, Θηβαίου ἐπαρχίαc 48.
eparchiarum nomina 16, saec. VI et VII occurrunt 16.
επερ/ 51.
επερθρθ 29.
επερωμ$_{s}$ 35.
επερωμ$_{s}$ 57, ἐπερωμένην 34.
ἐπερωτηθεὶc ὡμολόγηcα 23, 30.
ἐπὶ χρόνον ὅcον βούλει 51.
τῶν ὑπαρχόντων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμφόδου 51.
ἐπικείμενοc 56, 59, ἐπικείμενοc cτρατηγίου 37.
ἐπικερτίαc 63.
ἐπιμεληταί 12.
epiphi mensis dies XIII est primus indictionis nouae 48.
episcopus Alexandriae 19.
ἐπιcκόπῳ 32.
ἐπίcημοc πατρίκιοc 36.
ἐπιcτόλιν 64.
epistrategi 11.
ἐπιτελεῖν περὶ αὐτῶν 23, 38.
ἐπίτροποc procurator 15.
ἐπιφανεcτάτου Καίcαροc 40.
ἐπιχαρίζεcθαι 23.
ἐπιχείρημα 38.
epocha martyrum 18, Muhammedanorum 19, Diocletiani 19.
ἐποιήκαcιν 65.
ἐποίημαι 57, 65.
Ἑπτάνομιc ἡ Ἑπτανομία 15.
Ἑπτάπολιc 15.
ἐρρωτηcάντων 64.
ἐc τεcραcκαιδεκατη 64.
ἐcχηκαίναι 62.
ἔcχον παρά τινοc 57, 60.
ἔcωθεν πυλίου 20.

ἐτεῖ 62.
Εὐεστιαίου 63.
τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλανθρώπου (ἡ)μῶν δεσπότου 51.
Φλς Εὐτοχίῳ 59.
Εὐφημία 51.
ἔφησεν 65.
ἐφ' ὅσον χρόνον 33, 54.
ἐχορήγησαις 36, 62.

Fayyumenses papyri 5, Fayyumensis papyrus maximus 41, 48, 59, 65. A.
follis 43.
formulae symbolorum origo 22, partes 23, uarietates 27, exempla 24, formula homologiae 30, compromissi 31, demotica formula a Graecis Aegyptiacis recepta 22.
Forshall A. 1.
fragmenta papyrorum 30.
futurum cum praesenti tempore coniungitur χαρίζεσθαι καὶ χαρίσεσθαι 27, ὑπαρχόντων καὶ ὑπαρξόντων A.

Γ et κ inter se conf. 63.
γ' 47.
γαληνοτάτου ἡμῶν δεσπότου (serenissimus) 24.
γαμετής 25, 29.
Gardthausen V. 7, 47, A.
γεγράφηκεν 65.
γενάμενος γεναμένη 65.
γεουχων 57.
Γεροντίου λινηφίκου 46.
γεωργις γεωργι 64.
γι/ A.
γιγνομ$^{\epsilon}_{s}$ 28.
γναφεύς 37.
γνώμῃ ἑκουσίᾳ 25.
γνωσεις 62.
γόργευσον 55.
γρ/ 30, 32.
graeco-arabici papyri 18, gr.-coptici 5, A.
Graf Theodorus A.
γραμματεὺς λόγου τῶν ἐπικειμένων δημοσίων 17, γραμματεὺς τῶν χωρίων 12, 37.
γράμμασι λιτοῖς γράφεσθαι σημεῖα (numeralia) 56.
graphii formula 22.
γραφεύς 51.

Hartel W. 5.
Hase C. B. 1.
Heptanomis Aegypti prouincia 11.
Heraclius (imper.) 18, 24.
Herodianus grammaticus 21.
Hierocles 19.
homologia 30, 31.
Hyperidea uolumina 3.

ϛ 36.
ϛ' 47.

Ζ' 47.
Ζιβι 63 (= Τυβι).
Ζωίδιν 64.
Ζωποιοῦ A.

Η et ε inter se conf. 62.
η et ι inter se conf. 62.
η' 47.
ἤ οἳ ἂν ὦσι γείτονες 27.
ἡγεμών 15.
Ἡλίας Ἀπόλω 34.
Ἡλίας Βησᾶτος 30.
ἡμέρας subaudi: ἀπὸ πεντεκαιδεκάτης 51.
Ηρακλ A.
Φλς Ἡρακλείου 51, 57.
Ἡρακλίδου 62.
ηὖρον 65.

Θ' 47.
ἡ θαυμασία admirabilitas 60.
θαυμασιότης 60.
Θεβαειδι 62.
θειοτάτου ἡμῶν δεσπότου 24, 40.
θελήσαται 62.
θέμενοι 24.
Θεοδοσιουπολιτῶν 31, Θεοδοσιουπολιτικῆς ἐνορίας A.
Θεοδώρου Κιλίου 58.
θεοτόκος 17.
θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν 50.
θεοφύλακτος 19.
Θηβαίου ἐπαρχίας 16.
ἡ ἄνω Θηβαΐς 40.
θυγατρί 51.
Θωμᾶς Κοσμας 56, 57.

Ι et ει ... inter se conf. 62.
ϊ 26, A.
ι' 47.
j (= γ) 63.
Ἰακοβ 63.
Ἰακωβ μωνάζωνος 64.
Ibn Bassâm nomen proprium graece uertitur υἱὸς Ψαμο 5, A.
ἰδίοις ἡμῶν ἀναλώμασιν 29, εἰς ἰδίαν μου χρείαν 36.
ἰδιωτικ$_{s}$ 28, ἰδιωτικός 16, ἰδιωτικοῦ χρέους ἢ δημοσίου ὀφλέματος 28.
ἱερῶν Σίγνων platea 20.
Ἰησοῦ Χριστοῦ 50, τοῦ κυρίου καὶ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν 12, 22.
Ilias Bankesiana 9, 10.
ινς 51, ινδς ινδικ/ 48, 49.
ινδικτιονος 63.
indictiones in papyris 18, indictio cum imperatoris anno coniuncta 18, indictio sola

17, 19, 56, ἰνδικτιῶνος ἐπ' Ἐλεφαντίνῃ πόλει τῆς ἄνω Θηβαΐδος 49, indictio Constantinopolitana in papyris significata 50, ind. Arsinoitica Thebaica Romana Constantinopolitana Bedana 48.
initium indictionis die Payni XX 49. payni XVI 48, pachon XXII 48, epiphi XIII 48.
insigne praefecti augustalis 14.
interpretationes demotico-graecae A.
interpretationes uocabulis τοῦτ' ἔστιν significantur 60.
ιντικτιονος 63.
papyrus Jomard 39, pap. Jom. lin. 24: 46.
ιον = ιν, ι, ιος = ις, ι, 64.
iota adscr. 38.
Ισηφ 64.
Isidis mysteria 19.
Isidorus 43.
Iustinianus 15, 40, Iustinianus II. 18, Iustin. Nou. XLVII cap. I, 49.
ιχθυς 22.
Ἰωάννης Ἡλία Μηνᾶ A.
Ἰωτι 17.

K cum γ uariat 63.
κ' 47.
καθ' ἁπλῆν ἔγγραφον ἀσφάλειαν 23.
καθολικὴ ἐκκλησία 19.
s = καί 22, 23, 27, 36, 50.
Δίδυμος ὁ καὶ Λογάδιος 12.
Καισαρίου nom. propr. 16.
καλῇ πίστει 26.
Καλομέλη 38.
Κάνωβος ὅπερ ἔδει γράφεσθαι διὰ τοῦ π 21.
Karabacek 17, 46, 47, A.
καστρ(ω)ν Μεμνονίων 5, A.
Kastron p- Chême = κάστρον Μεμνονίων A.
καταβάλλω ἐπί τινα 17.
καταβολή A.
καταγραφή 23.
καταγεγραφηκέναι 26.
καταλειμπάνειν 62.
καταλιμπάνειν 23.
κεράτιον 43 sq.
κερκεσσοῦχος 17, A.
κέρμα 44, dscherm. arab. 47.
κέρματος κεράτια 44 sq.
κέρματος κεράτια λιτά 51.
κεφάλαιον 36.
κηπίον 54.
Κιλίου 58.
Κλεοπάτριον ἄμφοδον 20.
κληρονόμοις καὶ διαδόχοις καὶ διακατόχοις 23.
κληρονόμος 38.
τὰ κοινά A.
κολιηφανιας κολιφανιας 62.
τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ καὶ ἐνδοξοτάτῳ κόμιτι τῶν καθοσιωμένων δομεστικῶν 59.
κομπρόμισσον 33, 34, 36, 38, 58.
Κοσμᾶς 56, 57.
Krall J. 28, 50.
κρατεῖν καὶ κυριεύειν 38, κ. κ. κ. τούτων 23.
κτιζομαι 57.
κτίσμα του ἐνοικίου 57.
κυαίστωρ ἐνδοξότατος 16.
Κύρα 34, nom. propr. 25.
Κύριλλος 13, Κυρίλλου 59.
κύριν 64, κύρις 64.
τοῦ κυρίου καὶ δεσπότου 58, 50, 22. (Ἰησοῦ Χριστοῦ).
Κύρος 34, nom. propr.
κύρος = κύριος 16, κύρων Πέτρον 63.
κωμογραμματεύς 12, 14.
κωμπρόμισσον 63.

Λ cum ρ uariat: πρηρουταν = πληροῦντα 65.
λαμπροτάτου διοικητοῦ 5, λαμπρότατος ἐπιμελητής 17.
latina uocabula in sermone graeco: δομεστικῶν 59, αὔγουστος vide s. v., κυαίστωρ 16, κόμης, κόμιτι 15, καστρον 5, λινηφικος 13, πάγος 15, πάγανος 19, πραιπόσιτοι 16, βαιφερενδάριος 16, δοῦξ 14.
Λαυρων πολ A.
Leemans Conr. 2, 41.
χωρικαὶ λειτουργίαι 12.
Letronne 1, 18, 41, Letronnius diuersa scripturae genera detexit 8.
λίβα 51.
Libya 15.
λινηφικος 13, λινηφ/ 46.
λιτά 51, λιτὰ κεράτια 46, λιτοῖς γράμμασι 56.
litterarum magnitudo 7.
λογ ψ ορρ A.
λογογράφος 17.
λογοθεσίων κώδικας 18.
λόγος τῶν ἐπικειμένων δημοσίων 17.
λόγῳ προειρημένῳ 35.
λόγῳ προστίμου 24, 29.
Longinus: Flauius Longinus consul 41.

Μααμὲτ ἀμιρᾶ 5.
Macarii 32, μακαρίας μνήμης 37.
Macedon 53.
Mai Angelus 1.
Μαρία nom. propr. 25, Μαρίας 17, τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας 22.
μάρτηρος 62.
μαρτηρῶ 62.
μαρτυρῶ τῇδε τῇ ἀποδείξει 24.
μάρτυρες 23.
Mauricius imper. 18, 24, 36.

μεγαλοπρεπέστατος clarissimus 16, μ. cum uoce ἐνδοξότατος coniungitur 16, 59 nota.
μέγιστος δεσπότης 36-
Meletemata Vindobonensia (Wiener Studien) 2, 3, 4, 6, 22, 54, A.
μεσίτης 59.
μετὰ παντὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου 51, μετὰ παντὸς αὐτοῦ τῷ δικαίῳ 26.
μετὰ τὰ κοινὰ τάδε λέγει 27.
μετὰ τὴν ὑπατίαν Φλαουίου Λογγίνου τοῦ λαμπροτάτου 41.
μετὰ τὸ ἐν ὀνόματι 40.
μεταπωλεῖν 23.
μὴ 49.
μηνὸς εἰρημένου φαμενώθ A, μηνὸς εἰρημένου παχών 17.
Μηνᾶ 16, 38, 51.
Μηνᾶς λογογράφος 17.
Μηνᾶ πρωτόκολλον A.
Μηνᾶν υἱὸν Ἰῶτι 17.
μιλιαρήσιον μιλιαρίσιον 43.
minusculae scripturae genus eiusque origo 8 sq. 10.
μίσθωσις 51, μισθωσάμενος 51, μεμισθῶσθαι 51.
μονάζων 19.
μουσικύ 62.
μυριάδων τριῶν 57.
'μων = ἡμῶν 63.
μωνάζωνος 63.

N = ν 36, ταυτῇ 57, παντῶ 56.
nasalis excidit 53, 64.
νείκησιν ἢ ἀμφισβήτησιν 28.
Μακάριος Νειλάμμων 35.
Νειλόπολις est praua scriptura codicum medii aeui 21.
ἄπα Νείλου 59.
Νειλούπολις 21.
Nerutzos 53.
νομ$_{s}$ 29.
nomisma 43.
νομός Θινίτης 'Αρσινοΐτης Ὀξυρυγχίτης 14, ubi casu νόμος scriptum est.
nomorum nomina uel VI/VII p. C. n. saeculo occurrunt 14.
νοτάριοι Χριστιανοί 18.
Notices et Extraits XVIII, 2: 1.
ν(ότον) 51.
numeri graeci in papyris arabicis 18.

Ξυλοχαρτίον i. e. papyrus 5.

O et ω inter se conf. 62.
o et ου inter se conf. 62.
ὃ ἔστιν 57, 60.
ὀβρ/ 35.
obryziata nomismata 45.
οι et η inter se conf. 62.
οι et ι inter se conf. 62.
οι et υ inter se conf. 65.
οικ/ 26.
οἰκεια 62.
οἰκοδομεῖν 23, οἰκοδομή 29.
οἰκονομεῖν 38.
οἰκονόμος 12, οἰκονόμος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας τῆς δεσποίνης .. . Μαρίας 17.
οἰκουμένι 62.
οἰποδεξάμενος 65.
καθοιπωγράφοντες 66.
ἄπα 'Ολ 13, A.
ὁλόκληρος 54, ἐξ ὡλωκλήρου A.
'Ολυμπίου θεάτρου platea 20.
ὁμολόγημα 32.
ὁμολογῶ μεμισθῶσθαι 51.
ὁμολογῶ 23 sq.
ὁμολοκοῦτες 63.
ὁμοουσίου τριάδος 56.
'Οξύριγχος est praua scriptura codicum medii aeui 21.
'Οξυρυγχίτης νομός 21.
'Οξύρυγχος 21.
Origenes 10.
ὁρμώμενοι ἀπό 31.
ορρ: λογ $\overset{\psi}{\tau}$ ορρ A.
Οὐενάφριος 31, 37, 51, 53.
οὐσίας 59, οὐσίας στρατηγίου 56.
οφει$^{\lambda}$ A.

Π cum β uariat 63, 65.
παγανος 19.
pagarchus 16, pagarchi sub dispositione cohortalium erant 15.
παγαρχία 5.
παγαρχίας 'Ερμώνθεως 5, 18, A.
παῖδα Θεόδωρον 17.
παλαιὰ σημεῖα numerorum 56.
πάντα τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ δαπανήματα 29.
πανταπράττειν 23, 38, π. περὶ αὐτῶν 38.
πάντων τῶν ἁγίων 22 sq.
παντον τον αγιον 63.
Πανευφήμου 37, Πανευφήμῳ 31.
Πανόπολις 25.
Παπνουθίου 30.
papyri graeci 1 sq. papyrorum tria genera 4, pap. Par. 20: 39, pap. Paris. 21: 24, pap. Paris. 21 bis: 24, pap. Parisin 21 bis lin. 21: 44, pap. Paris. 21 ter: 39, pap. Parisin. 62 V, 17: 46, pap. Par. dem. 218 bibl. nat.: A.
παρα 57.
τὸ παραβαῖνον μέρος 35.
παρακλήθητει 62.
παρεμβολή 60, παρεμβολῆς platea 20.
παρέχοντος μοῦ 51.
παρηςχον παρηςχε 62.
τὸ παρὸν ὁμολόγημα 32.
παρούσης ἕκτης ινs 51.
Parthey 3, 9, 20.

παρών 32, 55.
πατὴρ υἱὸς καὶ ἅγιον πνεῦμα 22.
πατρικίου 56, 58.
Παῦλος 16, Παλους, Παλου, Παλω, Παλα 63, Παῦλος ὑπουργός 58, eiusque papyrus 10.
Payni dies XVI initium indictionis 48, Payni dies XX initium indictionis 49.
Παχαρεαβέ 26.
Παχύμιος 27.
παχύς 17.
Παχὼτ 26.
Πέβως Ὧρου 26.
πένθερος 32.
περὶ τούτων ἢ περὶ μέρους αὐτοῦ 29.
περίβλεπτος spectabilis 16, περιβ. ἐπιμελητής 16.
Petrettini 1.
Πέτρῳ Ἡλίου 35.
Peyron Amad. 1, 2.
Peyron Bernardin. 1.
philologorum studiis factum esse ut in litteras accuratius exarandas maior cura conferretur 10.
Philoxeni papyrus 10, 38.
Phocas imp. 18, 19, 37.
Πιcοίου 17.
πίcτι 62.
πληρωτική, πληροτική, πλητική 63.
πλινθουργός 57.
πνατος A.
πόλεος 63.
Ποῦcι 32.
praesides per Aegyptum quinque 15.
πραήνων 62.
πραιπόcιτοι: ἐνδοξότατοι 16.
πραιτωρίῳ: τῷ ἐνδόξῳ 35.
αἰωνεία πρᾶcις 23.
πρεcβ πρεcβ/ 26, 30.
pretium et numeris et litteris indicatur 55, p. rerum uel operum quo modo significetur 60.
τὸν πριάμενον 38, πριαμ$_{s}$ 27.
prior locus conceditur claris hominibus 59.
Priscus praetor 13.
προγεγραμμ$_{s}$ 34, 57.
προκ 30, οἱ προκ', οἱ προκ κ· 29, προκειμ$_{s}$ 26, 61.
προνοήτου 59.
cὺν τῇ τοῦ θεοῦ. προνοίᾳ παραμένων 26.
πρὸc τὸ cὲ τὸν πριάμενον 23.
προcβολλαίου 57.
προcοδεύεcθαι ἐνιαυcίως 23, 38, 55.
προcχωρούντων εἰc 57.
protocollum 5, protocolli exemplum A.
πρωτεύοντι τῆc Ἀρcινοϊτων πόλεως 59.
πρωτότυποc 63.
Pschoi 17.
Ptolemaeus Glauciae filius Macedo eiusque papyri 1 sq.
Πτολεμαῖc 21.
πόλεως Πτολεμῖνος 21.
Πτολομαίου 62.
πυλίον 20, 32.
πωλεῖν 35, π. καὶ μεταπωλεῖν 23.

P cum λ uariat πρηρουταν = πληροῦντα 65.
ρ: εὑερκέτης 63.
ρυπαρός 45.
ραιφερενδαρίου: μεγαλοπρεπεcτάτου 16.
Rasche 49.
Râschid ibn Châlid A.
Racζιδ Υιοc Χαλεδ A.
reduplicatio 54.
relatio in tabulas 24.
Revillout Eugenius 2, 19, 24, 25, 27, 32, 42, A.
Rougé E. de 50.
ρύμη δημοcία 26, ρ. καλουμένη τῆc φυλακῆc 26.
ρυπαρὰ νομιcμάτια 45.
Rwcé 25.

S 46.
Cαμβᾶc 59, Cαμβᾶ 32.
Saracenorum epocha 19, ἔτους Διοκλητιανοῦ ῡνα καὶ ἔτους Cαρακοινὸν ρῑᾶ 19, ἀπὸ Διοκλ' χξβ Cαραγανος τλδ 19.
Cαραγανός 19.
Cαραπάμμων 40.
Schmidt Wilh. Ad. 4, 48.
Schow Nicol. 4.
scripturae genera, quae in papyris inueniuntur 9, quae Letronnius distinxit 8.
CZ 63.
CZ = sch A.
sigilla arabica imposita papyris graecis A.
Cεννούθιοc 64.
Cενοθίου, Cενουθίου 62.
Cενουθίου οἰκοδόμου 28.
Cενούθου Φαλιοῦτος 26, Cενούθου 25.
Cέοκριc 17.
cημῖον 62.
Cηρήνου γραφέως 33.
siliqua 43.
Socharensis papyrus Eggeri 12.
solidus 43 sq.
solstitii dies 50.
cπείρη 13.
cπούταcον 63.
cταθμῷ τῶν φολλῶν 45.
cτέγη 51.
Cτεφάνου 51, Cτεφάνου κύρου 16.
cτοιχεῖ μοι 24, 34, cτοιχεῖ ἡμῖν πάντα ὡc πρόκειται 35, cτοιχεῖν 61.
strategi 11, nomis praesidebant 12, eorum munera 12, subiecti 12, noua strategorum nomina 13.
cτρατηγίου 16, 58.
cτρατηλάτης 14.
cυναρεcάcη τιμή 23.

cὺν θεῷ 17, A.
cυνπεφωνημένη τιμή 23.
cωφός 63.

T et δ inter se conf. 62.
τά pronomen relatiuum 64.
τάβλον 63, arab. thabl, thubûl.
tabularii 13.
tabula graece dicebatur τάβλον 13.
ταπλάριος 63.
ταρχωμ = targûm arab. A.
τεθυρωμένος 54.
τέκτωνα 63.
τέλει τῆς παρούσης ινs 51, τέλει τῆς παρούσης ἕκτης ἰνδικτιῶνος 50, τέλει τῆς δεκάτης ἰνδs ἐπ' Ἀρcινs 41i
Τενδερα 21, 63.
Τενδρι 21, 63.
Τενδρια 21, 63.
Τενδριαρα 21, 63.
Τενδριαρια 21, 63.
Τεντρι 21, 63.
Τεντρια 21, 63.
Τέντυρα uariae uocabuli forma 21, 63.
Τέντυρις λέγεται καὶ Τέντυρα 21.
τες 62.
τέσρας 62, τεσρασκαιδεκάτη 63.
τέσσερα 62.
testes 23.
tetraëuangelium Uspenskyense 9.
Thebaica indictio 48.
Thebais Aegypti prouincia 10, duci Thebaidis adsignatur 15.
Theophanes chronogr. 575, 12 ed. Bonn: 18.
τ αῦ 49.
τημπερικωπιδι 64.
Τηρουτηροῦ 40.
τιακόσια 63.
τίμημα 29.
τιμὴ ἡ πρὸς ἀλλήλους cυνπεφωνημένη καὶ cυναρεσάcη 23.
tituli honorificentissimi in homines minores conferuntur 16, titulorum genera 16.
Τμαύτης 25.
Τμηνισκενης 25.
ὑπατευόντων ... Κωνcταντίνου Αὐγούcτου τὸ Ζ καὶ Κωνcταντίου ... τὸ γ'.
τοπάρχαι 12.
τοπογραμματεύc 12.
τόπον ἀνεῳγμένον εἰc βορρᾶ 51.
τόποc pièce 55.
tot et tot 41.
τουcιμφαντας 64.
τοῦτ' ἔcτιν 57.
Τούτης A, Τούτης μακαρίας μνήμης 37.
trapezitica formula 22.
τρειcκαιδεκάτης 62.
τρέπανον 63.
τριάδος 56.
τριάκωντα 63.
τριάτος A.
τριβερκιν 64.
τριμηcιν 64.
Trinitas S. S. 22 sq.

Y et i inter se conf. 62.
υ et οι inter se conf. 64.
ϋ 25 sq., A.
υἱαίνουcιν 63.
υἱὸc Ψάμω arab. nomen propr. Ibn Bassâm 5, A. cf. Ραcζιδ Υιος Χαλεδ.
ὑμῖν Vobis A.
υημων 62.
ὑπάρχοντα bona, fortuna 51, 54, A.
ὑπατευόντων δεcποτῶν ἡμῶν 40, μετὰ τὴν ὑπατίαν 41.
τοῦ ὑπερευcομένου ἢ ἀντιποιηcομένου 28, 29.
ὑπερφερεcτάτου 58.
ὑπηρεcία 16, τῆc ἐνδόξου ὑπηρεcίαc cτρατηγίου 58.
ὑπογραφεύc 23.
ὑποτεταγμένα 59.
ὑπουργός 16, 33, 58, 62.

Φαλιοῦτος 26.
φ/ = φόλλεις 45.
Φιλάμων 25.
τοῦ εὐcεβεcτάτου καὶ φιλανθρώπου (ἡ)μῶν δεcπότου Φλαουίου Ἡρακλείοτ 51.
Φιλόξενος 38.
φιλώθεος 63.
Φλs 24 sq.
Φλάουιος 38.
Φλ. Ἀκ .... cτρατηλάτης 14.
Φλ. Θεόδωροc 38.
Φλ. Μηνᾶc 13, 25, Φλ. Μηνᾶc pagarchus 15.
Φοιβάμμων 32.
φόλα 45.
φόλης 45.
φόλιc 45.
φόλλιc 45 sq.
φόλλα 45, φολλῶν 45.
φρέαρτι 64.

Χs 32, 36, 51.
χάηλ υἱὸc Ψμώλ = châil Ibn Bassâm 5, A.
χαιρs 25, χαίρειν 23.
Χαλεδ A.
χαρίζecθαι καὶ χαρίcecθαι 27.
χοιρίδιν 64.
χορηγέω 36.
Χριcτοῦ: τοῦ κυρίου καὶ δεcπότου Ἰηcοῦ Χριcτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ cωτῆροc ἡμῶν 22, 31.
χρ/ 28, 29.
χρυcίου νομ. S, γ', ς', δ' 44.
χρυcίου νόμιcμα, χρυcίου νομιcμάτιον 43 sq.
χωρογραμματεύc 37.

Ψάϊος 26.
Ψαμω Bassâm A.
Ψαν...λλιου platea 20.
Ψάτης 26, 29.
Ψεσείου Ἀμμωνίου 21.
ψιλοτόπος 26, 55.

Uariae eiusdem uocabuli formae iuxta se inueniuntur 21 (46 n.), 62, 63.
Venafrius 53, vide Aurelius Venafrius et Οὐενάφριος.
Venafer, Venafranus, Venafrius 53.
Venafriorum gens 53.
Vindobonensis papyrus XXVI 2, 54, 55, Vindobonensis papyrus XXXI 3, 11, 13.
uirgines prouinciarum instar papyr. A 9: 14, A.
unciale genus scripturae quod in antiquissimis codicibus membranaceis inuenitur saeculo p. C. natum III uidetur extitisse 10, unciale genus scripturae quod in papyris inuenitur 9.
usurarum tabella 55.

Wattenbach 7
Weil M. H. 2.
Wiener Studien vide Melet. Vindob.
Wüstenfeld 17.

Young Thomas 3.

Zeno strategus 13.
Zois eiusque papyri 1.

Ω et o inter se conf. 63.
Ὡλύμπιος platea 20.
Ὡλύμπιος, Ὡλύπιος, Ὀλύμπιος 53.
ωμολογs 29.
ὡμολογήσαμs 29.
ὡμολογῶ 63.
ὡμοπλίνθων 57.
ὡραῖος 17.
Ὧρος 26.
ὡς πρόκειται 24, 33, 35, 57.

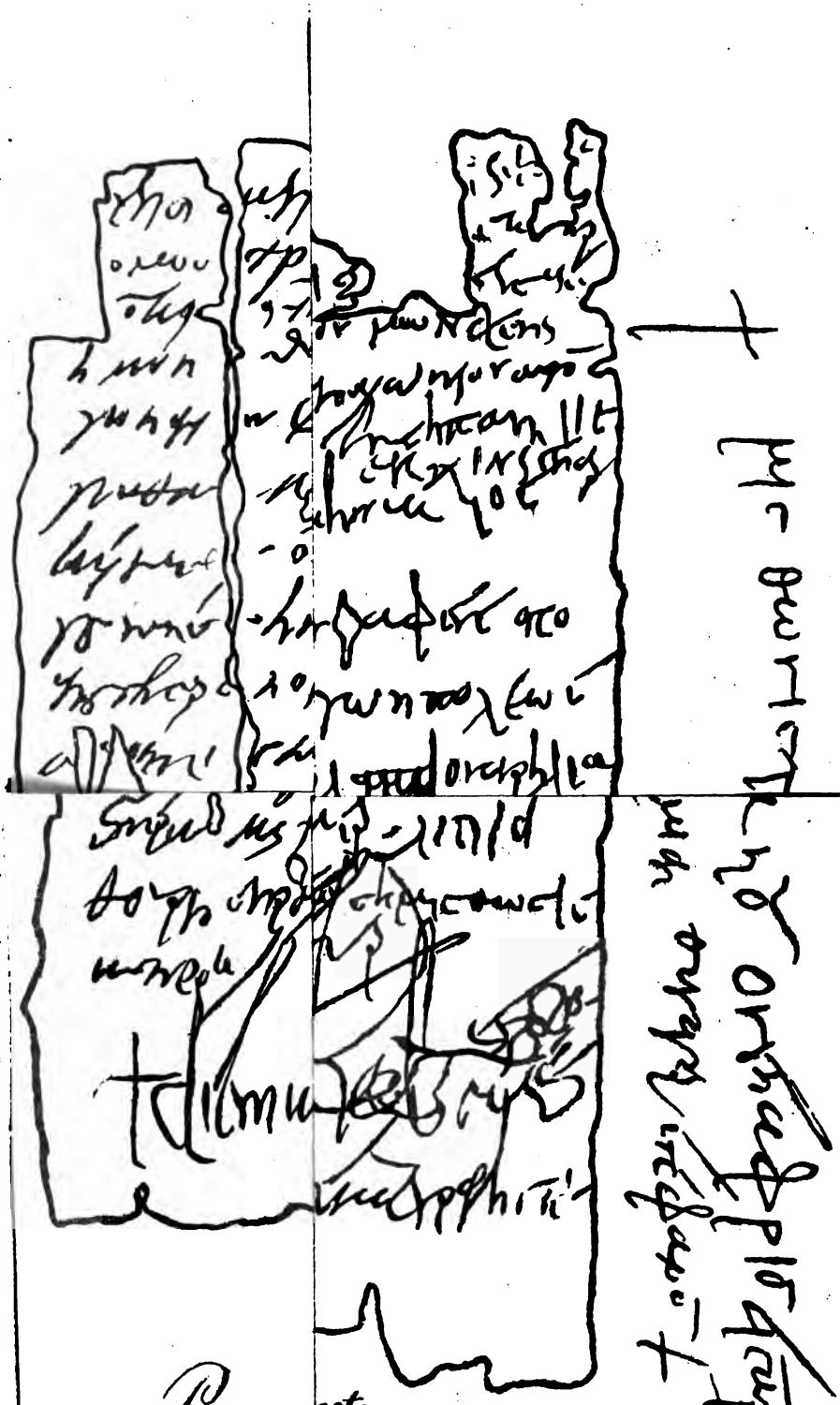

recto

verso

Papyrus a. 618 p. C.

FEB 251892